

Monitoringsystemen voor plattelandontwikkeling

Een actueel overzicht

LEI

WAGENINGEN **UR**

Monitoringsystemen voor plattelandontwikkeling

Een actueel overzicht

A.B. Smit

J.H. Jager

H. Prins

J.W. Kuhlman

A.D. Schouten

G.S. Venema

LEI-rapport 2013-016

Mei 2013

Projectcode 2275000569

LEI Wageningen UR, Den Haag

Het LEI kent de volgende onderzoeksvelden:

Sector & Ondernemerschap

Regionale Economie & Ruimtegebruik

Markt & Ketens

Internationaal Beleid

Natuurlijke Hulpbronnen

Consument & Gedrag

Monitoringsystemen voor plattelandsontwikkeling; Een actueel overzicht

Smit, A.B., J.H. Jager, H. Prins, J.W. Kuhlman, A.D. Schouten en G.S. Venema

LEI-rapport 2013-016

ISBN/EAN: 978-90-8615-631-3

162 p., fig., tab., bijl.

Project BO-11-016-010 Monitoringsystemen plattelandontwikkeling

Dit onderzoek is uitgevoerd binnen het Beleidsondersteunend onderzoek in het kader van EZ-programma's; Cluster 'Natuur en regio', Thema: 'GLB'

Foto omslag: Shutterstock

Bestellingen

070-3358330

publicatie.lei@wur.nl

Deze publicatie is beschikbaar op www.wageningenUR.nl/lei

© LEI, onderdeel van Stichting Dienst Landbouwkundig Onderzoek, 2013

Overname van de inhoud is toegestaan, mits met duidelijke bronvermelding.

Het LEI is ISO 9001:2008 gecertificeerd.

Inhoud

	Woord vooraf	6
	Samenvatting	7
	S.1 Belangrijkste uitkomsten	7
	S.2 Overige uitkomsten	8
	S.3 Methode	8
	Summary	9
	S.1 Key findings	9
	S.2 Complementary findings	10
	S.3 Methodology	10
1	Inleiding	11
	1.1 Aanleiding en doel	11
	1.2 Plattelandsontwikkeling en POP3	13
	1.3 Leeswijzer	14
2	Actueel overzicht monitoringsystemen	15
	2.1 Aanpak en resultaten actualisatie	15
	2.2 Monitoringsystemen met GIS-component	17
3	Selectie van monitoringsystemen	20
	3.1 Aanpak en criteria voor selectie uit te werken monitoringsystemen	20
	3.2 Selectie van monitoringsystemen	21
	3.3 Meting van POP3-indicatoren	22
	3.4 Samenvatting	30
	Literatuur	31
	Bijlagen	33
	1 Overzicht van door Dijkstra (2005) gebruikte systemen	33
	2 Beschrijving van monitoringsystemen in 'factsheets'	37
	3 Longlist van (bestaande en nieuwe) monitoringsystemen	125
	4 Relatie tussen de baseline en context van POP2 en de context indicatoren voor POP3 uit de voorlopige lijst van december 2012	147

Woord vooraf

Voor het monitoren en evalueren van ontwikkelingen op het platteland en de voortgang van beleidsontwikkeling op dit gebied is een compleet, continu en 'levend' meetplatform een voorwaarde. Op verzoek van het ministerie van EZ, samen met het regiebureau POP, heeft het LEI een actueel overzicht gemaakt van bestaande en nieuw ontwikkelde monitoringsystemen rond de thema's die voor plattelandsontwikkeling relevant zijn. Uit de inventarisatie is een voorkeurslijst met 17 systemen afgeleid waarmee beleidsmakers, onderzoekers en anderen alle belangrijke thema's en indicatoren in het plattelandsbeleid langjarig en goed onderbouwd kunnen volgen.

Het project is in belangrijke mate in wisselwerking met Paul Sinnige van het ministerie en Aart Vorstenburg van het Regiebureau uitgevoerd. Niet alleen was dat een prettige manier van samenwerking, hun directe inbreng als gebruikers van de inventarisatie zorgde er ook voor dat hun behoefte aan data specifiek en concreet kon worden uitgewerkt. Wij zijn hen als LEI zeer erkentelijk voor de opdracht en voor deze samenwerking.

Ir. L.C. van Staalduinen
Algemeen Directeur LEI

Samenvatting

S.1 Belangrijkste uitkomsten

Met 17 monitoringsystemen kunnen beleidsmakers, onderzoekers en anderen alle belangrijke thema's in het EU-plattelandsbeleid langjarig en goed onderbouwd volgen (Tabel S.1).

Deze systemen leveren ook een grote bijdrage aan de invulling van de context-, resultaat- en impact-indicatoren die de Europese Commissie vraagt voor haar rapportage op het gebied van beleidsplanning, -monitoring en -evaluatie. [Zie paragraaf 3.1](#)

Dit rapport bevat een actueel overzicht van alle bestaande en nieuw ontwikkelde monitoringsystemen rond de thema's en indicatoren die voor plattelandsontwikkeling relevant zijn.

Tabel S.1 Selectie van de 17 monitoringsystemen voor Plattelandsbeleid	
Bestaande systemen a)	Nieuwe systemen a)
1. Registratiesysteem DR Programma Beheer	1. Landelijk meetnet effecten mestbeleid (LMM)
2. CBS-Landbouwtelling	2. Landelijk Meetnet Bodemkwaliteit (LMB)
3. Bedrijveninformatienet en Agrimonitor	3. Watergebruik in de agrarische sector naar stroomgebied
4. Monitoring Lucht/Emissieregistratie Lucht	4. CBS-statistieken/statline
5. Monitoring Toerisme en Recreatie	5. Landelijk Meetnet grondwaterkwaliteit
6. Indicatoren van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)	6. Dataverzameling Productschappen
7. Graadmeterstelsel volgens het Sociaal-Cultureel Planbureau	7. Eurostat
8. Netwerk Ecologische Monitor (NEM)	8. Probos.nl
	9. www.eea.europa.eu (European Environment Agency)
a) Met 'bestaande systemen' wordt bedoeld dat ze in de vorige inventarisatie (in 2005, zie paragraaf S.3) ook al in beeld waren; de zogenaamd 'nieuwe systemen' kwamen daarin niet voor. Bron: Onderzoek LEI.	

S.2 Overige uitkomsten

Van de geïnventariseerde systemen is ook in kaart gebracht hoe zij scoren op belangrijke criteria als beschikbaarheid, betrouwbaarheid en continuïteit van de data. Bij 16 van de 17 geselecteerde systemen doen zich op dit vlak op korte termijn geen risico's voor. Alleen kan de verwachte opheffing van de Productschappen per 1 januari 2014 problemen op gaan leveren als hun aandeel in de verzameling van benodigde data niet of niet tijdig door anderen wordt overgenomen. [Zie paragraaf 3.2](#)

De mogelijkheden en beschikbaarheid van GIS-applicaties en -viewers nemen snel toe, waardoor ook de voorbereiding, monitoring en evaluatie van plattelandsbeleid eenvoudiger en inzichtelijker kan worden gemaakt. Ook wordt het gemakkelijker om ruimtelijke data aan elkaar te koppelen, waardoor het integrale inzicht in ontwikkelingen en effecten van beleid verder zal toenemen. Verschillende basisregistraties met een GIS-component zijn in dit verband interessant voor een aantal van de te monitoren indicatoren. [Zie paragraaf 2.2](#)

S.3 Methode

Het ministerie van EZ en het regiebureau POP hebben het LEI gevraagd om een actueel overzicht te maken van bestaande en nieuw ontwikkelde monitoringsystemen rond de thema's die voor plattelandsontwikkeling relevant zijn. Die thema's zijn concreet ingevuld door aan te sluiten bij de context-, resultaat- en impact-indicatoren zoals die momenteel door de Europese Commissie en de lidstaten voor het GLB 2014-2020 worden uitgewerkt. Deze systemen en indicatoren dienen als hulpmiddel om het (toekomstig) plattelandsbeleid in Brussel maar ook nationaal en regionaal vorm te geven, te monitoren en te evalueren. [Zie paragraaf 1.2](#)

De inventarisatie van 2005 door WOT Natuur & Milieu is geactualiseerd. Daarnaast is de lijst aangevuld met nieuwe relevante systemen inclusief ontwikkelingen op GIS-gebied. [Zie paragrafen 1.1, 2.1.1](#)

Bij de selectie van uiteindelijk 17 systemen is sterk gekeken naar de invulling van de door Brussel gevraagde set aan indicatoren voor het toekomstige GLB. Daarnaast zijn tijdens het project keuzecriteria opgesteld over onder andere de beschikbaarheid, betrouwbaarheid en continuïteit van data; de scores op deze criteria zijn in het rapport opgenomen als aanvullende informatie over met name de geselecteerde systemen. [Zie paragraaf 3.2](#)

Summary

Monitoring system for rural development A current overview

S.1 Key findings

Seventeen different monitoring systems allow policymakers, researchers, and others to accurately follow all important themes in the EU's rural development policy over several years (Table S.1).

These systems also make an important contribution to compiling the context, result, and impact indicators needed by the European Commission for its report on policy planning, monitoring, and evaluation.

This report gives a current overview of all existing and newly-developed monitoring systems related to the themes and indicators relevant to rural development.

Table S.1 Selection of monitoring systems for rural policy	
Existing systems a)	New systems a)
1. Dutch Ministry of Agriculture's Dienst Regelingen programme management registration system	1. Dutch National Monitoring Network for the Effects of Manure Policy (LMM)
2. Statistics Netherlands agricultural census	2. Dutch National Soil Quality Monitoring Network (LMB)
3. WUR Information network agriculture and horticulture	3. Water use in the agricultural sector, classified by catchment basin
4. Netherlands Pollutant Release and Transfer Register	4. Statistics Netherlands figures/StatLine
5. Dutch Tourism and Recreation Monitor	5. Dutch National Groundwater Quality Monitoring Network (LMG)
6. PBL Netherlands Environmental Assessment Agency indicators	6. Dutch Commodities Boards data collection
7. Netherlands Institute for Social Research measuring system	7. Eurostat
8. Dutch Ecological Monitoring Network (NEM)	8. Probos Institute for Forestry, Forest Products and Services
	9. www.eea.europa.eu (European Environment Agency)
a) 'Existing systems' are those that were examined in the previous inventory in 2005 (see paragraph S.3); 'new systems' were not examined in that inventory. Source: LEI research.	

S.2 Complementary findings

The systems counted in the inventory were also given scores based on important criteria such as availability, reliability, and continuity of the data. Sixteen of the seventeen systems selected show no risks in these areas in the short term. The only possible issue could arise with the planned dissolution of the Dutch Commodities Boards on 1 January 2014 if their share in the collection of data is not taken over in time by other parties.

The possibilities for and availability of GIS applications and viewers are increasing rapidly. This can simplify the preparation, monitoring, and evaluation of rural policy and make it easier to understand. It is also growing easier to link spatial data, further increasing the level of integrated insight into developments in and effects of policy. In this regard, various basic registrations with a GIS component are interesting in terms of a number of the indicators to be monitored.

S.3 Methodology

The Dutch Ministry of Economic Affairs and the managing office of the Dutch Rural Development Programme commissioned LEI to draw up a current overview of existing and newly-developed monitoring systems relating to the themes which are relevant to rural development. These themes have been determined on the basis of the context, result, and impact indicators as currently drawn up by the European Commission and the member states for the 2014-2020 CAP. These systems and indicators serve as a guideline for developing, monitoring, and evaluating current and future rural policy on a regional, national, and European level.

The 2005 inventory was brought up to date by the WUR legal research programme unit WOT Natuur & Milieu. New relevant systems were also added to the list, including developments in GIS.

The final seventeen systems were selected by evaluating how they addressed the set of indicators requested by Brussels for the future CAP. In addition, during the course of the project, selection criteria were drawn up relating to the availability, reliability, and continuity of data. The scores for these criteria are included in the report as supplementary information about the selected systems in particular.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Het ministerie van EZ en het Regiebureau POP hebben het LEI gevraagd een actualisatie te maken van het aanbod aan monitoringsystemen relevant voor plattelandsontwikkeling. Dit betreft voor een groot deel een (gedeeltelijke) actualisatie van H. Dijkstra, werkdocument 8, WOT Natuur & Milieu, 2005, aangevuld met nieuwe relevante systemen inclusief ontwikkelingen op GIS-gebied. Dit rapport bevat deze actualisatie.

Dijkstra (2005) beschrijft monitoring als

'het proces waarin informatie voor verschillende tijdstippen wordt bijeengebracht over toestandsvariabelen van een systeem, met als doelen het bepalen van de toestand van het systeem, het trekken van conclusies over veranderingen in de toestand in de loop van de tijd en het evalueren van beleid. Het systeem waarmee wij te maken hebben is het complexe systeem platteland.'

Een monitoringsysteem voor plattelandsontwikkeling geeft 'informatie over de toestand van een systeem en de veranderingen daarin' (Dijkstra, 2005). Behalve over de inhoud van de toestandsvariabelen geeft een dergelijk systeem informatie over de ruimtelijke eenheden en de tijdstippen waarover de variabelen gemeten worden. Monitoringsystemen kunnen de vorm hebben van a) (basis) registraties, b) basisdatabronnen; c) meetnetten, waarin gegevensverzameling plaatsvindt; d) informatiesystemen waarbinnen kennis uit verschillende bronnen bijeen wordt gebracht, e) graadmeterstelsels van planbureaus, en f) monitoring en evaluatie gekoppeld aan een specifiek beleid (Dijkstra, 2005).

De actualisatie in dit rapport legt vooral een basis voor het nieuwe Plattelandsontwikkelingsplan 3 (2014-2020; POP3) door informatie toegankelijk te maken voor de verplichte vervolgstappen in dit proces: een SWOT-analyse, een ex ante evaluatie en strategieontwikkeling. Daarnaast vormt het geactualiseerde overzicht een constante basis voor de uitvoering van het plattelandsbeleid en kan het leiden tot een efficiënter monitoring- en evaluatietraject. Een actueel overzicht, dat openbaar beschikbaar is, kan helpen bij een goede onderbouwing

van het beleid rond plattelandsontwikkeling van overheden en andere organisaties.¹

Deze actualisatie kan, behalve als goede basis voor de ontwikkeling van POP3, dienen om:

- verbinding te leggen met de Europese prioriteiten (Europa 2020), de targets zoals die zich nu aftekenen bij de opzet van de nieuwe programmering van de structuurfondsen en de uitvoerbaarheid van een monitoringsysteem voor POP3.² Met dit overzicht kan Nederland tijdig haar inzet bepalen, aansturen op indicatoren die gedekt zijn door bestaande meetsystemen, en tijdig aangeven voor welke indicatoren geen gegevens beschikbaar zijn;
- tijdig maatregelen te nemen om het doelbereik op de targets adequaat te kunnen volgen.

Het geactualiseerde overzicht vormt een constante basis voor de uitvoering van het plattelandsbeleid door:

- bij te dragen aan een stabiel, 'levend meetplatform' waarmee de ontwikkelingen op het platteland gevolgd kunnen worden;
- de continuïteit van de meetsystemen die samen dit 'levende meetplatform' vormen, te bevorderen, waarmee de betrouwbaarheid van de gegevens toeneemt en de effecten van het (plattelands) beleid beter gevolgd kunnen worden. Hiermee wordt een manco in de beleidsmonitoring (gedeeltelijk) opgeheven;³
- de efficiëntie van de beleidsmonitoring te verbeteren door een overzicht te bieden van de actuele informatieverzameling waarmee dubbele zaken en manco's en de gevolgen van het opheffen van of vermindering van de frequentie van monitoring zichtbaar gemaakt kunnen worden.

Door ook te kijken naar andere (nieuwe) ontwikkelingen op het gebied van monitoring kan een begin gemaakt worden met een verbeteringsslag, gericht op een vermindering van de administratieve last/uitvoeringslast, door modernere wijzen

---

¹ Ook bij een betrouwbare meting van veranderingen over een bepaalde periode blijft het vaak moeilijk om oorzaak-gevolgrelaties af te leiden uit de waarnemingen. Ofwel: welke veranderingen zijn te danken aan welke beleidsmaatregelen? Een goede, integrale analyse van ontwikkelingen in diverse indicatoren is noodzakelijk, waarbij de invloed van autonome ontwikkelingen zo goed mogelijk moet worden ingeschat. Het meetplatform moet dus zo ingericht zijn, dat die autonome ontwikkelingen zo zuiver mogelijk in beeld gebracht kunnen worden. Dat kan eventueel inhouden dat aanvullende indicatoren moeten worden meegenomen.

² Bij POP2 bleken de impact- en resultaatindicatoren niet goed te meten. Dit is echter wel noodzakelijk gebleken; de Europese Commissie werkt bij POP3 hard aan oplossing van dit probleem.

³ Effecten worden niet in zijn geheel bepaald/afgedekt met 'harde' meetsystemen.

van monitoring beschikbaar te krijgen en verbindingen te leggen met bijvoorbeeld de inventarisatie van de Rijksmonitoren uit 2010.

In de processen rond POP1, 2, 3 en wellicht verder doet zich een ontwikkeling voor waarbij steeds duidelijker wordt welke thema's in het plattelandsbeleid relevant zijn, welke indicatoren geschikt zijn om relevante ontwikkelingen in kaart te brengen, niet alleen op het niveau van individuele aanvragers maar ook regionaal, nationaal en zelfs Europees, en hoe beleidsmakers hiervan optimaal gebruik kunnen maken. Daarbij is er een spanning tussen de wens naar veel data en informatie op detailniveau en de kosten van uitgebreide dataverzameling. Het is daarom een uitdaging om het 'levende meetplatform' zo in te richten dat met beheersbare kosten zo veel mogelijk relevante informatie wordt verzameld. Dit project vormt een stap in dat proces. Als Europese, nationale en regionale beleidsmakers hun doelen concretiseren in streefwaardes voor diverse indicatoren, krijgt men door monitoring ook inzicht in de mate waarin die doelen bereikt zijn.

1.2 Plattelandsontwikkeling en POP3

Door sociaaleconomische ontwikkelingen op onder andere het gebied van Europese integratie, WTO-beleid, bedrijvigheid, bevolkingsdichtheid en -samenstelling is het platteland voortdurend aan verandering onderhevig (zie onder andere Kuhlman et al. (2012)). Voor de overheid is het belangrijk om deze ontwikkelingen helder in beeld te hebben. Zij kan ook beleid inzetten om die ontwikkelingen te beïnvloeden door in haar visie gewenste ontwikkelingen te stimuleren en ongewenste af te remmen. Een instrument daarvoor in dit kader is het EU-plattelandsontwikkelingsbeleid, dat onderdeel is van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB) van de EU. Het plattelandsbeleid is de tweede pijler van het GLB, waaronder diverse programma's gedraaid hebben (POP1), draaien (POP2; zie bijvoorbeeld Oltmer et al. (2011) of Silvis et al. (2013)) of nog zullen draaien (POP3 (EC, 2011) en verder).

In 2009 heeft monitoring van de Agenda Vitaal Platteland plaats gevonden. Het werk van Dijkstra (2005) was hiervoor ook bedoeld. De CMEF-aanpak heeft in 2007 geleid tot lijsten met uitgangs-, resultaat- en impactindicatoren, waarmee de stand van het platteland in 2012/2013 is bepaald (EC, 2012b).

Monitoring en evaluatie van het plattelandsbeleid is belangrijk voor de verantwoording van beleid en bestedingen zowel richting de EU als richting nationale en regionale overheden. De invulling van het beleid en de besteding van de benodigde middelen zijn een gezamenlijke taak van de Europese en nationale/regionale overheden. Afstemming met 'Brussel' over het in te zetten monito-

ringsarsenaal is dus noodzakelijk, met name op het gebied van context-, resultaat- en impact-indicatoren.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 van dit rapport bevat het geactualiseerde overzicht van monitoringssystemen met het rapport van Dijkstra (2005) als vertrekpunt. Ook geeft het nieuwe ontwikkelingen weer op het gebied van monitoringsystemen, waarbij met name aandacht is besteed aan systemen met een GIS-component. In hoofdstuk 3 zijn 17 systemen geselecteerd op basis van criteria die met de opdrachtgevers zijn opgesteld. De gekozen systemen zijn uitgebreid beschreven. Hoofdstuk 4 bevat de discussie van aanpak en resultaten evenals enige aanbevelingen. Het rapport wordt afgesloten met een literatuurlijst en een aantal bijlagen met overzichten van monitoringsystemen, hun relatie tot verschillende plattelandsthema's en hun scores op diverse criteria.

2 Actueel overzicht monitoringsystemen

2.1 Aanpak en resultaten actualisatie

2.1.1 Aanpak

Om tot een zo compact mogelijke lijst van monitoringsystemen te komen, die tegelijkertijd adequaat antwoord kan geven op de evaluatievragen van het EU-plattelandsontwikkelingsprogramma,¹ is de volgende werkwijze gekozen:

1. Actualisatie van het werk van Dijkstra (2005). Dit is de basis voor de lijst (longlist) met systemen. Dat geldt voor de monitoringsystemen zelf en ook voor de opzet van de factsheets zoals deze destijds zijn opgesteld. De 47 monitoringsystemen zijn stuk voor stuk opnieuw onder de loep genomen en het format voor de beschrijving is enigszins vereenvoudigd;
2. De betreffende contactpersonen is gevraagd of het monitoringsstelsel momenteel nog in de lucht is. Als dat het geval is hebben de contactpersonen op ons verzoek de factsheets geactualiseerd;
3. Nieuwe monitoringsystemen - systemen die na 2005 zijn gestart of om een andere reden destijds niet door Dijkstra zijn meegenomen - zijn eveneens geïnventariseerd. Daartoe is gebruik gemaakt van:
  - a. Een inventarisatie van De Kool (2010), waarin hij een uitgebreide lijst geeft van rijksoverheidsmonitors. Met hem is ook overleg geweest welke systemen voor dit doel het meest in aanmerking zouden komen;
  - b. Kennis die bij het onderzoeksteam aanwezig is;
  - c. Inventarisatie bij diverse onderzoeksinstellingen (SCP, CBS, PBL, Waterschappen e.d.), zowel via persoonlijk contact als via de desbetreffende websites;
4. De bevindingen aangaande zowel de bestaande als de nieuwe systemen zijn gezamenlijk ondergebracht in een longlist met hun meest belangrijke kenmerken zoals thema en hun scores op enkele criteria (zie paragraaf 3.1), zoals aard van de monitor (kwalitatief/kwantitatief), continuïteit, beschikbaarheid, regionale dekking en dergelijke;

---

¹ Zie voor een evaluatie van POP1 (2000-2006): Kantor Management Consultants & IFLS (2012): 'Although most measures have an impact more at the beneficiary level than at the level of the whole rural economy and population, the capacity of rural development programmes to generate positive, economic and environmental impacts should not be underestimated.'

5. Confrontatie van het aanbod van systemen en hun kenmerken enerzijds en de relevante en gevraagde thema's binnen het plattelandsontwikkelingsbeleid anderzijds leverde een voorlopige shortlist op. De meetsystemen in die lijst hebben we gezamenlijk met de opdrachtgever getoetst aan de context-, resultaat- en impact-indicatoren zoals die momenteel bekend zijn uit Brussel. In dat stadium bleek dat de gevraagde thema's met bijbehorende context-indicatoren vrijwel geheel te kunnen worden gedekt door de monitoringsystemen in de opgestelde shortlist.
6. In de laatste stap is de voorlopige shortlist beoordeeld op de gekozen criteria. In een aantal gevallen leverde deze stap nog een aanpassing op in de voorkeurslijst of shortlist.

2.1.2 Resultaten actualisatie

Lijst van Dijkstra (2005)

Dijkstra (2005) vond 47 relevante monitoringsystemen. De contactpersonen van deze systemen zijn allen opnieuw benaderd. Van vier systemen (Nr. 22, 28, 42 en 43) werd geen informatie ontvangen; deze vier zijn wel in de rapportage opgenomen in ingekorte vorm volgens het nieuwe format (in vergelijking met Dijkstra's rapportage), maar ze zijn uiteindelijk niet in de definitieve lijst terechtgekomen. Zestien systemen bleken inmiddels geheel of gedeeltelijk gestopt, niet langer operationeel of samengevoegd te zijn met andere systemen. De overige 27 systemen werden onderdeel van de longlist. Het resultaat van deze exercitie is gegeven in bijlage 1.1.

Aanvullende systemen

Met de bronnen uit paragraaf 2.1.1 is de longlist fors uitgebreid met monitoringssystemen die na 2005 zijn opgestart of anderszins bruikbaar leken (bijlage 1.2). Een aantal van die 'nieuwe' monitoringsystemen zijn:

- de Natuurbalans (N1);
- Monitoring Nationale Landschappen (N3);
- de Leefbaarometer (N7);
- de Sociale staat van het platteland (N10);
- de Staat van het Klimaat (N24);
- de Vogelbalans (N48);
- het Landbouw-Economisch Bericht (N49, later samengevoegd met bestaand systeem 19).

De geactualiseerde factsheets van de bestaande, nog actieve systemen zijn opgenomen in bijlage 2. Ze zijn aangevuld met factsheets van de nieuwe systemen voor zover die in aanmerking kwamen voor de selectie in de shortlist.

2.2 Monitoringsystemen met GIS-component

De afgelopen jaren zijn de mogelijkheden toegenomen om met GIS (Geografische Informatie Systemen) het ruimtelijk inzicht in ontwikkelingen op het platteland te versterken. De resultaten van monitoringsystemen kunnen door GIS relatief gemakkelijk ontsloten worden voor beleidsmakers, stakeholders en burgers. GIS-middelen versterken het overzicht door verschillen en ontwikkelingen op het platteland op kaart te laten zien en dus geografisch te kunnen duiden. Door bovendien meerdere indicatoren in een kaart op te nemen neemt het inzicht toe over eventuele samenhang tussen diverse ontwikkelingen op het platteland. Dergelijke systemen vervangen dus niet de meer traditionele monitoringsystemen (met data in tabellen en grafieken) maar ondersteunen ze.

De belangrijkste ontwikkelingen in GIS in de afgelopen 7 jaar, voor zover van belang voor monitoringsystemen, zijn:

- Steeds meer data uit monitoringsystemen worden direct in ruimtelijke bestanden opgeslagen;
- Het inwinnen van gegevens inclusief geografische informatie wordt steeds gemakkelijker en vanzelfsprekender door het gebruik van GPS-systemen bij het inwinnen van data;
- Er is een aantal commerciële en opensource partijen die gedetailleerde basislagen aanbiedt zoals Google Maps, BING maps en openstreetmap;
- Uitbreiding van de mogelijkheden om online geodata te publiceren;
- Het openbaar beschikbaar komen van veel geodata via programma's als Google Maps;
- De opbouw van GIS-expertise bij veel lokale overheden;
- Algehele verdere verfijning en ontwikkeling van data, programmatuur en modellen.

Voor de toekomst van monitoring is het wellicht interessant te kijken naar de ontwikkeling van de basisregistraties die verplicht en op termijn openbaar zijn/worden:

- Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT, voorheen Grootchalige Basiskaart Nederland (GBKN));

- Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG);
- Basis Registratie Topografie (BRT) zijn de TOP (digitale topografische) bestanden van het Kadaster (dit zijn ook kaarten die de gemeenten dwingen om GIS-expertise op te bouwen en in te zetten).

Tegelijkertijd blijven er ook enkele belemmeringen voor verdere ontwikkeling bestaan. Hoewel enkele belangrijke databestanden zoals de digitale topografische kaart van Nederland nu vrij beschikbaar zijn, blijven aan het gebruik van sommige bestanden hoge kosten kleven - ook al zijn die bestanden met belastinggeld gefinancierd. Ook de Wet Bescherming Persoonsgegevens leidt tot beperkingen op het gebruik van data, hoewel sommige beperkingen de afgelopen jaren zijn opgeheven. Zo is het nu mogelijk om gegevens over subsidiebetalingen onder het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid van de EU per begunstigde op te vragen. Individuele gegevens betekenen dat de subsidies op de kaart kunnen worden gezet en in verband gebracht met andere ruimtelijke data. Een voorbeeld is de website Plattelandsontwikkeling op de kaart (www.popprojectennederland.nl/), die door de Dienst Landelijk Gebied (DLG) is ontwikkeld. Op deze website kan men per provincie de precieze locatie vinden van alle projecten onder het Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP), voor zover deze door DLG worden bestierd. Voor elk project wordt een korte beschrijving gegeven.

Een goed voorbeeld van recente ontwikkelingen biedt ook het *Compendium voor de Leefomgeving*, dat wordt samengesteld door het PBL met deelname van CBS en Wageningen UR. Het meeste materiaal wordt in de vorm van cijfers en grafieken gepresenteerd, maar er is ook kaartmateriaal bij.

Er is een sterke tendens om informatie op kaartbasis via webservices aan te bieden. Via webservices kunnen kaarten via internet worden aangeboden zonder dat de gebruiker die zelf in huis hoeft te hebben. Kaarten kunnen dan gebruikt worden via een webview of via een GIS-programma. Inmiddels worden van de genoemde monitoringsystemen verschillende via webservices aangeboden.

Webservices kunnen gebruikt worden om:

- met behulp van webviewers een kaart interactief weer te geven; op deze manier kunnen indicatoren eenvoudig worden weergegeven, in combinatie met de locaties waar POP-budget wordt gebruikt;
- met behulp van GIS-clients de gegevens te combineren om tot een geïntegreerde conclusie te komen. Webservices kunnen verschillende functionaliteit hebben die in meer of mindere mate te manipuleren zijn. De gebruiker kan die webservices in het GIS-systeem samenvoegen en zo analyse doen op combinaties van informatielagen. De kosten van het verspreiden van in-

formatie worden zo veel lager. Het kan alsnog wel zo zijn dat er voor de service betaald moet worden.

Aanvullend op de factsheets in bijlage 2 kunnen nog de volgende systemen met een GIS-component genoemd worden:

- Nulmeting Op Kaart, een opvolging van eerdere natuurkaarten. Hiervan is metadata beschikbaar in het nationaal georegister;
- Transactiebestand (van het Kadaster)¹: hiermee kunnen de prijzen van vastgoedtransacties in het buitengebied worden bepaald.

---

¹Na toevoeging van informatie door DLG heet het bestand Infogroma; ook het LEI voegt er nog informatie aan toe.

3 Selectie van monitoringsystemen

3.1 Aanpak en criteria voor selectie uit te werken monitoringsystemen

De uitgevoerde actualisatie en aanvullende inventarisaties hebben, zoals gemeld, tot een longlist van monitoringsystemen geleid. Per systeem is nagegaan op welk beleidsthema¹ het systeem betrekking heeft en, in tweede instantie, is het systeem gekoppeld aan de indicatoren waarvoor daadwerkelijk gemeten wordt. Daarbij is uitgegaan van de systematiek van CMEF (EC, 2006) en de meest actuele lijst context-, resultaat- en impact-indicatoren voor de monitoring en evaluatie van het GLB 2014-2020 per december 2012 (EC, 2012a).

Daarnaast zijn criteria geformuleerd om zo veel mogelijk het projectdoel te bereiken (zie ook 1.1), namelijk het bijdragen aan een stabiel, continu meetplatform met betrouwbare, complete en bruikbare gegevens. Concreet heeft dit geleid tot de volgende acht criteria, met een score van 1-5:

1. Kwaliteit van de data (goed = 5; slecht = 1);
2. Databank (5) of rapport (1); hoe hoger deze score is, hoe meer gedetailleerd de data beschikbaar zijn, terwijl bij een lage score de data alleen op een hoog aggregatieniveau beschikbaar of zelfs kwalitatief beschreven zijn;
3. Diepgang c.q. hoog detailniveau (5) versus breedte c.q. laag detailniveau (1);
4. Continuïteit ofwel de mogelijkheid om een tijdreeks over een langere periode te maken (zonder al te grote sprongen door bijvoorbeeld tussentijdse definitieaanpassingen; zeer continu = 5; weinig continu = 1);²
5. Frequentie (vaak = 5; zeer zelden = 1);
6. Kosten/beschikbaarheid (lage kosten = 5; hoge kosten = 1);
7. Regionaliteit = mate waarin regionaal detail meegenomen wordt (bij gelijktijdig landelijke dekking; grote mate = 5, lage mate = 1);³
8. Koppelbaarheid aan GIS (goed = 5; slecht = 1).

---

¹ In dit rapport is, in navolging van Dijkstra (2005), gekozen voor de beleidsthema's uit de Agenda Vitaal Platteland.

² De uitkomsten van diverse indicatoren worden vertroebeld door jaar- (bijvoorbeeld weers)effecten. Het LEI corrigeert hier vaak voor door met drie- of vijfjaarlijkse gemiddelden te werken.

³ Voor het 'levende meetplatform' zijn landelijke systemen als een 'vaste ruggengraat' nodig, zodat beleid op nationaal niveau ontwikkeld, gemeten en geëvalueerd kan worden. Daarnaast zullen lokale systemen nodig blijven om op dat niveau zinvolle, aanvullende informatie te hebben voor regionaal maatwerk.

De toegekende scores per systeem zijn gebaseerd op een 'qualified guess' en specifieke expertise van vijf bij dit project betrokken personen (twee beleidsmakers en drie onderzoekers).

De longlist inclusief de nieuwe systemen is opgenomen in bijlage 3.1. Per systeem bevat deze longlist thema's en criteria. Omwille van de leesbaarheid zijn de thema's en de scores op selectiecriteria in twee aparte tabellen opgenomen, bijlagen 3.1A en 3.1B. Bijlage 3.1C bevat de vervallen systemen inclusief thema.

3.2 Selectie van monitoringsystemen

Uit de longlist uit bijlage 3.1 is op basis van genoemde criteria een lijst met geselecteerde systemen gekozen waarmee de gevraagde indicatoren kunnen worden gemeten. Bijlage 3.2 bevat een overzicht van de geselecteerde systemen met bijbehorende thema's en indicatoren, gegroepeerd naar type (context-, resultaat- en impact)indicator. Omwille van de leesbaarheid zijn in deze tabel niet opnieuw de selectiecriteria opgenomen (zie daarvoor bijlage 3.1B), maar alleen de betreffende thema's en indicatoren. De selectie omvat 8 oude en 9 nieuwe systemen, in totaal 17 stuks. Hiermee kan de lijst met indicatoren voor zover op dit moment bekend, afgedekt worden¹ (tabel 3.1).

Wat betreft de keuzecriteria, bij 16 van de 17 geselecteerde systemen doen zich op dit vlak op korte termijn geen risico's voor. Alleen kan de verwachte opheffing van de Productschappen (systeem N51) per 1 januari 2014 problemen op gaan leveren als hun aandeel in de verzameling van benodigde data niet of niet tijdig door anderen wordt overgenomen.

---

¹ Er zijn 8 context-indicatoren en één impact-indicator waar nog geen systeem bij is gevonden. Dat zal in principe leiden tot feedback voor Brussel; Nederland kan daarvoor geen gegevens leveren. Daarnaast is van sommige indicatoren de uitwerking nog niet bekend, zodat we daarvoor nog geen systeem konden zoeken.

Tabel 3.1   Selectie van monitoringsystemen voor Plattelandsbeleid

Bestaande systemen a)	Nieuwe systemen a)
1. Registratiesysteem DR Programma Beheer	1. Landelijk meetnet effecten mestbeleid (LMM)
2. CBS-Landbouwtelling	2. Landelijk Meetnet Bodemkwaliteit (LMB)
3. Bedrijveninformatienet en Agrimonitor	3. Watergebruik in de agrarische sector naar stroomgebied
4. Monitoring Lucht/ Emissieregistratie Lucht	4. CBS-statistieken/statline
5. Monitoring Toerisme en Recreatie	5. Landelijk Meetnet grondwaterkwaliteit
6. Indicatoren van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)	6. Dataverzameling Productschappen
7. Graadmeterstelsel volgens het Sociaal-Cultureel Planbureau	7. Eurostat
8. Netwerk Ecologische Monitor (NEM)	8. Probos.nl
	9. www.eea.europa.eu (European Environment Agency)

a) Met 'bestaande systemen' wordt bedoeld dat ze in de vorige inventarisatie (in 2005, zie paragraaf 2.1.1) ook al in beeld waren; de zogenaamd 'nieuwe systemen' kwamen daarin niet voor.

Bron: Onderzoek LEI.

3.3 Meting van POP3-indicatoren

Het 'levende meetplatform' bestaat uit de monitoringsystemen in tabel 3.1. Op basis daarvan kon vervolgens vastgesteld worden met welk systeem welke indicator gemeten of weergegeven wordt (tabel 3.2). Het betreft voor context-indicatoren de lijst uit december 2012 (EC, 2012a) met aanvullingen. Deze lijst is nog niet definitief. De Europese Commissie is nog volop in overleg met de lidstaten om de lijsten met diverse typen indicatoren te optimaliseren en uiteindelijk vast te stellen.¹ Naar verwachting zullen deze lijsten anders zijn dan voor POP2. Een overzicht daarvan, voor zover op dit moment te geven, is te vinden in bijlage 4.

¹ Voor nadere informatie hierover wordt verwezen naar de berichtgeving van de Europese Commissie.

Tabel 3.2   **Overzicht van context-, impact- en resultaat-indicatoren in POP3 en het meest geschikte monitoringsysteem voor de meting; het betreft voor context-indicatoren de lijst van december 2012 (EC, 2012a) met aanvullingen**

POP 3-categorie	Indicator		Monitoringsysteem	
	Nr.	Type/naam	Naam	Nr.
		Context-indicatoren		
General	1	Economic development	CBS-statistieken/statline	N13
General	2	Structure of the Economy	Eurostat	N53
General	3	Employment rate	CBS-statistieken/statline	N13
General	4	Unemployment	CBS-statistieken/statline	N13
General	5	Land cover	b)	N71 a)
General	6	Population density	CBS-statistieken/statline	N13
General	7	Total area	CBS-statistieken/statline	N13
General	8	Total population	CBS-statistieken/statline	N13
General	9	Age structure	CBS-statistieken/statline	N13
Agr/food/forestry	10	Agricultural net entrepreneurial income (euro per AWU and standard of living)	Bedrijveninformatienet, LFA en Natura 2000	19
Agr/food/forestry	11	Agricultural factor income (euro/AWU)	Bedrijveninformatienet, LFA en Natura 2000	19
Agr/food/forestry	12	Agricultural productivity (TFP index)	Bedrijveninformatienet, LFA en Natura 2000	19
Agr/food/forestry	13	Labour productivity in agriculture (GVA/AWU)	CBS-Landbouwtelling	7
Agr/food/forestry	14	Gross fixed capital formation in agriculture	CBS-statistieken/statline	N13
Agr/food/forestry	15	Soil: Organic farming	CBS-Landbouwtelling	7
Agr/food/forestry	16	Agricultural land use	CBS-Landbouwtelling	7
Agr/food/forestry	17	Areas of extensive agriculture (%UAA for extensive arable crops/extensive grazing)	CBS-Landbouwtelling	7
Agr/food/forestry	17	Areas of extensive agriculture	CBS-Landbouwtelling	7
Agr/food/forestry	18	Irrigated land	Watergebruik in de agrarische sector naar stroomgebied	N11
Agr/food/forestry	19	Total agricultural area	CBS-Landbouwtelling	7

Tabel 3.2   **Overzicht van context-, impact- en resultaat-indicatoren in POP3 en het meest geschikte monitoringsysteem voor de meting; het betreft voor context-indicatoren de lijst van december 2012 (EC, 2012a) met aanvullingen (vervolg)**

POP 3-categorie	Indicator		Monitoringsysteem	
	Nr.	Type/naam	Naam	Nr.
		Context-indicatoren		
Agr/food/forestry	20	Total number of livestock units	CBS-Landbouwtelling	7
Agr/food/forestry	21	Number of farms	CBS-Landbouwtelling	7
Agr/food/forestry	22	Farm size (ha/farm and %)	CBS-Landbouwtelling	7
Agr/food/forestry or forestry	23	Economic farm size and distribution (ESU/farm)	CBS-Landbouwtelling	7
Agr/food/forestry	24	Number of AWU	CBS-statistieken/statline	N13
Agr/food/forestry	25	LFA (% UAA)	Bedrijveninformatienet, LFA en Natura 2000	19
Agr/food/forestry	26	Age structure in agriculture	CBS-Landbouwtelling	7
Agr/food/forestry	27	Training and education in agriculture	CBS-Landbouwtelling	7
Agr/food/forestry	28	Labour productivity in food industry	CBS-statistieken/statline	N13
Agr/food/forestry	29	Labour productivity in forestry	CBS-statistieken/statline	N13
Agr/food/forestry	30	Forest area	European Environment Agency (EEA)	N55
Environm.	30	Forest area (ha)	European Environment Agency (EEA)	N55
Environm.	31	Production of renewable energy from agriculture and forestry	CBS-statistieken/statline	N13
Environm.	32	GHG emissions from agriculture: emissions of CH ₄ and N ₂ O	Monitoring Lucht/Emissieregistratie Lucht	23
Environm.	32	GHG emissions from agriculture: emissions of CO ₂ , CH ₄ and N ₂ O	Monitoring Lucht/Emissieregistratie Lucht	23
Environm.	33	Farmland birds index	Gegevens Autoriteit Natuur	N52

Tabel 3.2   **Overzicht van context-, impact- en resultaat-indicatoren in POP3 en het meest geschikte monitoringsysteem voor de meting; het betreft voor context-indicatoren de lijst van december 2012 (EC, 2012a) met aanvullingen (vervolg)**

POP 3- categorie	Indicator		Monitoringsysteem	
	Nr.	Type/naam	Naam	Nr.
		Context-indicatoren		
Environm.	34	HNV farming	Indicatoren van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)	32
Environm.	35	Conservation status of species	b)	
Environm.	36	Conservation status of habitats	b)	
Environm.	37	Water abstraction in agriculture	Watergebruik in de agrarische sector naar stroomgebied	N11
Environm.	38.1.a	Water quality: Gross Nutrient Balances	Landelijk meetnet effecten mestbeleid	N4
Environm.	38.1.b	Water quality		N70 a)
Environm.	38	Water quality		N70 a)
Environm.	39	Soil quality (tonnes per ha of carbon stock)	b)	
Environm.	40.a	Soil erosion		N72 a)
Environm.	40.b	Soil erosion		N72 a)
Environm.	41	Natura 2000 area	Bedrijveninformatienet, LFA en Natura 2000	19
Environm.	42	Biodiversity: Protected forest	European Environment Agency (EEA)	N55
Territorial	43	Rural degree of poverty	Graadmeterstelsel volgens het Sociaal-Cultureel Planbureau	34
Territorial	44	Rural GDP per capita		NIEUW b)
Territorial dev.	45	Self-employment development	Eurostat	N53
Territorial dev.	46	Tourism infrastructure in rural area	Monitoring Toerisme en Recreatie	26
Territorial	47	Distribution of territory by type of region	CBS-statistieken/statline b)	N13
Territorial	48	Distribution of population by type of region	CBS-statistieken/statline b)	N13
Territorial	49	Distribution of GVA by type of region	CBS-statistieken/statline b)	N13

Tabel 3.2   **Overzicht van context-, impact- en resultaat-indicatoren in POP3 en het meest geschikte monitoringsysteem voor de meting; het betreft voor context-indicatoren de lijst van december 2012 (EC, 2012a) met aanvullingen (vervolg)**

POP 3-categorie	Indicator		Monitoringsysteem	
	Nr.	Type/naam	Naam	Nr.
		Context-indicatoren		
Territorial dev.	50	Distribution of employment by type of region	CBS-statistieken/statline b)	N13
		Context-indicatoren	Aanvulling vanuit project	
	51	Employment development of primary sector	CBS-statistieken/statline	N13
	52	Economic development of primary sector	CBS-statistieken/statline	N13
	53	Gross fixed capital formation in food industry	CBS-statistieken/statline	N13
	54	Employment development in food industry	CBS-statistieken/statline	N13
	55	Economic development of food industry	CBS-statistieken/statline	N13
	56	Gross fixed capital formation in forestry	CBS-statistieken/statline	N13
	57	Importance of semi-subsistence farming in NMS		N71a)
	58	Biodiversity: Tree species composition	probos.nl	N54
	59	Water quality: Pollution by nitrates and pesticides		N71 a)
	60	Climate change: Production of renewable energy from agriculture and forestry	Eurostat	N53
	61	Climate change: UAA devoted to renewable energy	CBS-Landbouwtelling	7
	62	Climate change/air quality: gas emissions from agriculture	Monitoring Lucht/ Emissieregistratie Lucht	23
	63	Farmers with other gainful activity	Eurostat	N53
	64	Employment development of non-agricultural sector	CBS-statistieken/statline	N13
	65	Economic development of non-agricultural sector	CBS-statistieken/statline	N13
	66	Internet take-up in rural areas	Eurostat	N53
	67	Development of services sector	CBS-statistieken/statline	N13

Tabel 3.2   **Overzicht van context-, impact- en resultaat-indicatoren in POP3 en het meest geschikte monitoringsysteem voor de meting; het betreft voor context-indicatoren de lijst van december 2012 (EC, 2012a) met aanvullingen (vervolg)**

POP 3-categorie	Indicator		Monitoringsysteem	
	Nr.	Type/naam	Naam	Nr.
		Context-indicatoren		
	68	Net migration	Eurostat	N53
	69	Life-long learning in rural areas	Eurostat	N53
	70	Development of Local Action Groups		N71 a)
	71	Designation of rural areas		N71 a)
	72	Importance of rural areas	CBS-statistieken/statline	N13
	73	Forestry structure	probos.nl	N54
	74	Forest productivity	probos.nl	N54
	75	Forest ecosystem health		N71 a)
	76	Protective forests concerning primarily soil and water		N71 a)
	77	Structure of employment	CBS-statistieken/statline	N13
	78	Long-term unemployment	CBS-statistieken/statline	N13
	79	Educational attainment	Eurostat	N53
	80	Internet infrastructure	Eurostat	N53
	81	Average age of young farmers taking over		NIEUW b)
	82	Income in agriculture sectors		NIEUW b)
	83	Wages in non-agricultural sector		NIEUW b)
	84	Sensitivity awareness		NIEUW b)
	85	Production of biomass		NIEUW b)
	86	Consumption kwh/EUR produced		NIEUW b)
	87	Recycling		NIEUW b)
	88	Extent of existing forest environmental schemes		NIEUW b)
	89	Extent of existing agri-environmental schemes		NIEUW b)
	90	Pillar I situation - modulation and greening (baselines)		NIEUW b)
	91	Regional or specific information on particular issues (example water catchment, HNV)		NIEUW b)
	92	Other sources of funding		NIEUW b)

Tabel 3.2   **Overzicht van context-, impact- en resultaat-indicatoren in POP3 en het meest geschikte monitoringsysteem voor de meting; het betreft voor context-indicatoren de lijst van december 2012 (EC, 2012a) met aanvullingen (vervolg)**

POP 3-categorie	Indicator		Monitoringsysteem	
	Nr.	Type/naam	Naam	Nr.
		Context-indicatoren		
	93	Existence of advisory plus training services for the environment		NIEUW b)
	94	Impact of climate change on ecosystems		NIEUW b)
	95	No of farmer's markets		NIEUW b)
	96	No of registered quality products		NIEUW b)
	97	% of agricultural products as the inputs for local food industry		NIEUW b)
	98	Participants in mutual funds		NIEUW b)
	99	Income level in agriculture sector		NIEUW b)
	100	Uptake value of insurance		NIEUW b)
	101	Age structure in rural areas		NIEUW b)
	102	Population under poverty risk (impact indicator)		NIEUW b)
	103	Accessibility to basic services and infrastructure		NIEUW b)
	104	Social capital		NIEUW b)
		Impact-indicatoren		
	1	EU commodity price variability	Dataverzameling productschappen	N51
	2	Consumer price evolution of food products	CBS-statistieken/statline	N13
	3	Agricultural trade balance	CBS-statistieken/statline	N13
	4	Soil quality	Landelijk Meetnet Bodemkwaliteit	N6
	5	Rural employment rate	CBS-statistieken/statline	N13
		Resultaat-indicatoren pijler 1		
	1	Share of direct support in agricultural income	Bedrijveninformatienet, LFA en Natura 2000	19
	2	Variability of farm income	Bedrijveninformatienet, LFA en Natura 2000	19

Tabel 3.2   **Overzicht van context-, impact- en resultaat-indicatoren in POP3 en het meest geschikte monitoringsysteem voor de meting; het betreft voor context-indicatoren de lijst van december 2012 (EC, 2012a) met aanvullingen (vervolg)**

POP 3-categorie	Indicator		Monitoringsysteem	
	Nr.	Type/naam	Naam	Nr.
		Context-indicatoren		
	3	Share of value added for primary producers in the food chain	Bedrijveninformatienet, LFA en Natura 2000	19
	4	EU agricultural exports	CBS-statistieken/statline	N13
	5	Public intervention	Dataverzameling productschappen	N51
	6	Private storage	Dataverzameling productschappen	N51
	7	Export refunds	Dataverzameling productschappen	N51
	8	EU commodity prices	Dataverzameling productschappen	N51
	9	Value of production under EU quality schemes	Registratiesysteem DR Programma Beheer	2
	10	Importance of organic farming	CBS-Landbouwtelling	7
	11	Crop diversity	CBS-Landbouwtelling	7
	12	Share of grassland and EFA in total UAA	CBS-Landbouwtelling	7
	13	Net greenhouse gas emissions from agricultural soils	Monitoring Lucht/ Emissieregistratie Lucht	23
	14	Structural diversity	CBS-Landbouwtelling	7
		Resultaat-indicatoren pijler 2		
	2A	Change in Agricultural output on supported farms/ AWU	Bedrijveninformatienet, LFA en Natura 2000	19
	5A	Increase in efficiency of water use in agriculture in RDP supported projects (output/m3 water used)	Watergebruik in de agrarische sector naar stroomgebied	N11
	5B	Increase in efficiency of energy use in agriculture and food-processing in RDP supported projects (output/MJ energy used);	Bedrijveninformatienet, LFA en Natura 2000	19

a) De systemen N70 t/m N72 zijn geen 'echte' monitoringsystemen, maar een aantal context- en impact-indicatoren waar we geen bron voor hebben;

b) Voor sommige indicatoren is de definitie nog onvolledig bekend, zodat de vraag naar een geschikt monitoringsysteem (nog) niet definitief behandeld kon worden.

3.4 Samenvatting

Dit project heeft geleid tot een actueel overzicht van oude, reeds bekende, soms vernieuwde, en nieuwe monitoringsystemen met benoeming van de thema's en indicatoren waarop zij betrekking hebben en scores op een achttal criteria om een systeem wel of niet op te nemen in een zogenaamd 'meetplatform'. Dit meetplatform kan op basis van onze inventarisatie, analyse en selectie bestaan uit een set van 17 systemen, die gezamenlijk grotendeels de informatie leveren die voor planning, monitoring en evaluatie van het plattelandsbeleid nodig is. Dat gebeurt ook op een voldoende niveau van datakwaliteit, continuïteit, betrouwbaarheid en beschikbaarheid. Voor de lijst met bekende indicatoren uit december 2012 (EC, 2012a) geeft tabel 3.2 het meest geschikte monitoringsysteem.

Literatuur

Dijkstra, H., 2005, Monitoring en Evaluatie Agenda Vitaal Platteland; Inventarisatie aanbod monitoringsystemen, Werkdocument 8, WOT Natuur & Milieu, Wageningen UR.

EC (2006), Rural Development 2007-2013 Handbook on Common Monitoring and Evaluation Framework (CMEF); Guidance document. DG for Agriculture and Rural development; Brussel.

EC, 2011, Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on the financing, management and monitoring of the common agricultural policy {SEC(2011) 1153}, {SEC(2011) 1154}, Brussel, COM(2011) 628 final/2, 2011/0288 (COD)

EC (2012a), Proposed list of common context indicators for rural development; Brussel, version 11/12/2012.

EC (2012b), Rural Development in the European Union; Statistical and Economic Information. Report December 2012.

Kantor Management Consultants S.A. & IFLS (Institute for Rural Development Research), 2012, Ex-post evaluation of Rural Development Programmes 2000-2006, Contract number - 30-CE-0387013/00-01, Executive Summary. Submitted to the European Commission, Directorate-General for Agriculture and Rural Development.

Kool, de, D. (2010) 'Monitoring in de publieke sector' in: D. Verlet & C. Devos (red.) (2010), Efficiëntie en effectiviteit van de publieke sector in de weegschaal, Studiedienst van de Vlaamse Regering; Brussel, pp. 127-141.

Kuhlman, T., H. Agricola, A. de Blaeij, J. de Hoop, R. Michels, B. Smit en T. Vogelzang, 2012, Landbouw en recreatie in krimpregio's; Knelpunten en kansen. Den Haag, LEI, Rapport 2012-001.

Oltmer, K., Y. Dijkxhoorn en G. Venema, 2011, Strategisch monitoringsrapport POP2; 2007-2009. Den Haag, LEI, Rapport 2010-110.

Silvis, H.J., I.J. Terluin en J.H. Jager, 2013, Plattelandsontwikkelingsprogramma 2007-2013 (POP2); Samenvattend verslag 2012. Den Haag, LEI-nota 13-012.

Bijlage 1

B1.1 Overzicht van door Dijkstra (2005) gebruikte systemen

Code	Titel monitoringsysteem of meetnet	Afkorting	Status 2012
01	Basisregistratie Percelen - LNV	BRP	Actief
02	Registratiesysteem DR Programma Beheer	R-DR PB	Actief
03	Digitaal Topografisch bestand 1:10.000	TOP10	Actief
04	CBS-Bestand Bodemgebruik	CBS-Bodem	Actief
05	Landelijk Grondgebruiksbestand Nederland	LGN	Actief
06	Historisch Grondgebruik Nederland	HGN	Actief
07	CBS-Landbouwtelling	CBS-Landbouw	Actief
08	Geografische Informatie Agrarische Bedrijven	GIAB	Actief
09	Vegetatie van Nederland/Synbiosys	Synbiosys	Actief
10	Monitor Kleine Landschapselementen	M-KLE	Actief
11	Meetnet Functievervulling Bos	MFV-bos	Deels gestopt
12	Meetnet Bosvitaliteit	M-Bosvit	Gestopt
13	Monitoring Bosreservaten	M-Bosres	Actief
14	Monitoring OBN	M-OBN	Gestopt
15	Landelijk Meetnet Flora - Milieu & Natuurkwaliteit	LMF-M&N	Actief
16	Monitor Natuurmonumenten	M-NM	Actief
17	Monitor Staatsbosbeheer	M-SBB	Deels gestopt
18	Nationaal Meetnet Verdroging	NMV	Gestopt
19	Bedrijveninformatienet en Agrimonitor	BIN	Actief
20	EKO-monitor Platform Biologica	Eko-monitor	Actief
21	Netwerk Ecologische Monitoring	NEM	Actief
22	Meetnet Landschap	ML	Geen informatie
23	Monitoring Lucht/ Emissieregistratie Lucht	M-lucht	Actief
24	Monitoringsysteem Kwaliteit Groene Ruimte	MKGR	Gestopt
25	Beleidsondersteunend Ruimtelijk Informatiesysteem	BORIS	Gestopt
26	Monitoring Toerisme en Recreatie	M-TenR	Actief
27	Ruimtemonitor van het Ruimtelijk Planbureau	M-ruimte	Gestopt
28	Monitor TELOS	M-Telos	Geen informatie
29	Bedrijfslocatiemonitor	BLM	Gestopt
30	Digitale Uitwisseling in Ruimtelijke Processen	DURP	Actief

Code	Titel monitoringsysteem of meetnet	Afkorting	Status 2012
31	Kennisinfrastructuur Cultuurhistorie	KICH	Stopt in 2013
32	Indicatoren van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)	G-MNP	Actief
33	Graadmeterstelsel volgens het Centraal Planbureau	G-CPB	Actief
34	Graadmeterstelsel volgens het Sociaal-Cultureel Planbureau	G-SCP	Actief
35	Monitor Grotestedenbeleid II	M-GSB II	Gestopt
36	Monitor Grotestedenbeleid III	M-GSB III	Gestopt
37	Monitor Stedelijke Vernieuwing	M-SV	Actief
38	Monitor Sociale Pijler Grotestedenbeleid	M-SP/GSB	Niet operationeel
39	Monitor Vijn	M-VijNo	Gestopt
40	Monitoring en evaluatie Nota Ruimte	M-Nota Ruimte	Samengevoegd met SVIR/MIR
41	Beleidsmonitor water	M-water	Actief
42	Monitor Sturingsmodel gebiedsgericht beleid	M-SGB	Geen informatie
43	Monitor Plattelandsontwikkelingsprogramma	M-POP	Geen informatie
44	IPO monitoringrapportage milieu, water, landbouw en natuur	IPO-MWLN	Gestopt
45	Monitoring en evaluatie Belvederebeleid	M-Bel	Gestopt
46	Monitoring en evaluatie mestbeleid	M-mest	Actief
47	Monitoring Bodemsanering	Monibosa	Actief

B1.2 Inventarisatie van nieuwe monitoringsystemen uit diverse bronnen, niet opgenomen door Dijkstra (2005)

Code	Titel monitoringsysteem of meetnet	Afkorting	Status 2012
N1	Natuurbalans		Actief
N2	Bestrijdingsmiddelengebruik		Actief
N3	Monitoring Nationale Landschappen		Actief
N4	Landelijk meetnet effecten mestbeleid	LMM	Actief
N5	Statistieken arbeid, bijstand, participatie		Actief
N6	Landelijk Meetnet Bodemkwaliteit	LMB	Actief
N7	Leefbaarometer		Actief
N8	Emissieregistratie		Actief
N9	Monitor Duurzaam Nederland		Actief
N10	Sociale staat van het platteland		Actief
N11	Watergebruik in de agr. sector naar stroomgebied		Actief
N12	Belevingskaart Nederlandse landschap		Actief
N13	CBS-statistieken recreatieaanbod		Actief
N14	LISA bestand	LISA	Actief
N15	WaterStat		Actief
N16	Onderzoek Verplaatsingen in Nederland	OVIN	Actief
N17	Landelijk Meetnet grondwaterkwaliteit	LMG	Actief
N18	Landelijke Monitor Gezondheid		Actief
N19	Jaarboek Onderwijs in cijfers		Actief
N20	Dagrecreatie Onderzoek	DRO	Actief
N21	Monitor Schoon en Zuinig		Actief
N22	Jaarrapportage luchtkwaliteit		Actief
N23	Tijdbestedingsonderzoek	TBO	Actief
N24	De Staat van het Klimaat		Actief
N25	Monitor Gebouwd Erfgoed		Actief
N26	Landelijk Meetnet Water	LMW	Actief
N27	Nationale mobiliteitsmonitor		Actief
N28	Jaarlijks overzicht geluidsbelasting		Actief
N29	Jaarlijks overzicht verontreinigde locaties		Onbekend
N30	Jaarrapportage broedvogels		Onbekend
N31	Jaarrapportage Ecotoxicologie		Onbekend
N32	Jaarrapportage macrofauna		Onbekend
N33	Jaarrapportage oevervegetatie		Onbekend

Code	Titel monitoringsysteem of meetnet	Afkorting	Status 2012
N34	Jaarrapportage Signalering Morfologie Westerschelde		Onbekend
N35	Jaarrapportage Vissen		Onbekend
N36	Jaarrapportage Waterplantenvegetatie		Onbekend
N37	Jaarrapportage Watervogels		Onbekend
N38	Jaarrapportage Zwemwaterkwaliteit		Actief
N39	Monitoringanalyse Vegetatie		Onbekend
N40	Periodiek overzicht vegetatietypen in bermen van rijkswegen		Onbekend
N41	Toxiciteitstoets oppervlaktewater		Onbekend
N42	Monitoring Kaderrichtlijn Water	KRW	Actief
N43	Helpdesk water		Actief
N44	Monitor resultaten geluid (=noise monitor)		Actief
N45	Monitor Bodem en Grondwater		Opgesplitst
N46	Milieuverkenning		Actief
N47	Diverse indicatoren voor provincies en gemeenten		Actief
N48	Vogelbalans		Actief
N49	Landbouw-Economisch Bericht	LEB	Actief
N50	R-DR Regeling LNV-subsidies	R-DR RLS	Actief
N51	Dataverzameling productschappen		Actief
N52	Gegevens Autoriteit Natuur	GAN	Actief
N53	eurostat		Actief
N54	probos.nl		Actief
N55	European Environment Agency	EEA	Actief

Bijlage 2

Beschrijving van monitoringsystemen in 'factsheets'

Inleiding

Deze bijlage bevat de (waar nodig geactualiseerde) factsheets van de bestaande monitoringsystemen uit Dijkstra (2005) voor zover deze systemen nog in gebruik zijn. De factsheets zijn opgesteld volgens een format met daarin aandacht voor de volgende aspecten:

1. Code
2. Titel
3. (Meet)doel
4. Doelgroepen
5. Thema's
6. Actualiteit gegevens
7. Meetfrequentie
8. Beschikbaarheid
9. Contactpersoon- en organisatie
10. Telefoonnummer
11. E-mail
12. Adres

Daarnaast zijn de factsheets van relevante nieuwe monitoringsystemen opgenomen, die ontwikkeld zijn sinds 2005. Dit format is gebaseerd op Dijkstra (2005), maar licht aangepast op de wensen van de opdrachtgevers. Gestreefd is naar een vergelijkbare beschrijving voor bestaande en nieuwe systemen, zowel nationaal als internationaal.

Gebruikte afkortingen:

- Soc. cult. vit. = sociaal-culturele vitaliteit
- Soc. econ. vit. = sociaal-economische vitaliteit

Perceelsregister DR, EZ		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	01
2	Verkorte titel/afkorting	De afkorting 'BRP' wordt niet meer gebruikt.
Overzicht		
3	(Meet)doel	Met het Perceelsregister beheert Dienst Regelingen een actueel register met gegevens van alle percelen landbouwgrond en natuurterreinen die bedrijven feitelijk in gebruik hebben. De gegevens uit het perceelsregister worden ingewonnen voor verschillende (Europese) regelingen, bijvoorbeeld het Mestbeleid en het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Daarmee worden ze eenmalig ingewonnen en meervoudig gebruikt teneinde de administratieve lastendruk voor de agrarische sector te verminderen. Ook voldoet Nederland met deze perceelsregistratie aan de eisen van de Europese Unie.
4	Doelgroepen	Het Perceelsregister is oorspronkelijk in het leven geroepen om het mestbeleid te ondersteunen en was gericht op het ter beschikking stellen van gegevens aan voormalig Bureau Heffingen. Met de jaarlijkse Gecombineerde Opgave worden de gegevens ook gebruikt voor het GLB en andere doelen, bijvoorbeeld door Waterschappen voor handhaving van het Lozingenbesluit open teelt en veehouderij. De NWWA gebruikt de gegevens voor de handhaving. Ook voor de uitvoering van de PSAN en SNL voor de Provincies is gebruik van toepassing.
5	Thema's	Landbouw, reconstructie, bodem, water, lucht
6	Actualiteit gegevens	De gegevens worden jaarlijks verzameld. Het streven is om eind 2013 een nieuw register te hebben voor het nieuwe GLB 2014
7	Meetfrequentie	Een jaarlijkse inwinning voor bedrijven die in aanmerking willen komen voor de Regeling GLB inkomenssteun (in 2012 94% digitale inwinning). Daarnaast (vooralsnog) de verplichting om wijzigingen in grondgebruik te melden middels een wijzigingsformulier.
8	Beschikbaarheid	De perceelsgegevens betreffen persoonsgegevens die voor de wettelijk omschreven doelen mogen worden gebruikt. Voor overige gebruiksdoelen en -verzoeken is de Wet Bescherming Persoonsgegevens van toepassing. Verzoeken kunnen altijd aan DR worden gericht, waarna een WBP-toets zal plaatsvinden.

Perceelsregister DR, EZ		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
		<p>Het bronbestand voor de BGT (=Basisregistratie Groot-schalige Topografie) wordt de nieuwe referentielaa, de zogenaamde 'AAN' (Agrarisch Areaal Nederland). Die is in PDOK te vinden:</p> <p>www.geonovum.nl/sites/default/files/product_en_dienstencatalogus_pdok_basis_0612.pdf</p>
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	T.S (Tineke) Roorda (accountmanager), Dienst Regelingen
10	Telefoonnummer	06-48132393
11	E-mail	
12	Adres	Bezoekadres: Schepersmaat 4, Assen of Juliana van Stolberglaan 148, Den Haag

Registratiesysteem DR Programma Beheer		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	02
2	Verkorte titel/afkorting	R-DR PB
Overzicht		
3	(Meet)doel	<p>Doelen van de SN (Subsidieregelingen Natuurbeheer 2000), PSN (Provinciale Subsidieregeling Natuurbeheer) en SVN (Provinciale Subsidieverordening Natuurbeheer) zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het beschermen en uitbreiden van het areaal bos en natuurterreinen; - Het versterken van de landschapskwaliteit binnen en buiten de Ecologische Hoofdstructuur; - Het uitbouwen van de recreatiefunctie van terreinen; - Het subsidiëren van de inrichting voor bos- en natuurterreinen; - Het compenseren van de waardedaling die plaatsvindt bij omzetting van landbouwgrond naar natuur, en - Het stimuleren van de deelname van particuliere beheerders aan het beheer. <p>SN, PSN en SVN kennen vijf subsidievormen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. beheerssubsidie (basispakketten en pluspakketten) 2. recreatiesubsidie 3. landschapssubsidie 4. inrichtingssubsidie 5. subsidie functieverandering <p>De SAN (Subsidie Agrarisch Natuurbeheer), PSAN (Provinciale Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer) en SVA (Provinciale Subsidieverordening Agrarisch Natuurbeheer) zijn ontwikkeld om bij het instandhouden en ontwikkelen van de natuur de agrarische ondernemers actief te betrekken.</p> <p>Doelen van SAN zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het ontwikkelen en/of instandhouden van de planten- en diersoorten die binnen een beheerseenheid voorkomen; - Het instandhouden van landschapselementen; - Het inrichten van het terrein opdat het landschaps- of beheerspakket in stand gehouden/ontwikkeld kan worden.

Registratiesysteem DR Programma Beheer		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
		<p>De SAN-pakketten zijn ondergebracht in drie subsidievormen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. beheerssubsidie 2. landschapssubsidie 3. inrichtingssubsidie <p>Het registratiesysteem DR PB fungeert als hulpmiddel bij de uitvoering van de regelingen SN, PSN, SVN en SAN, PSAN en SVA. Het geeft informatie over activiteiten (aangevraagd, in uitvoering, uitgevoerd) en subsidies (aangevraagd en besteed). Deze informatie dient primair het doel om de besteding van overheidsgeldmiddelen te verantwoorden. De informatie wordt door het Ministerie van EZ gebruikt binnen het natuurbeleid, in het kader van de VBTB (Van Beleidsbegroting Tot Beleidsverantwoording) rapportage en van de POP rapportage. Het geeft de provincies informatie over de voortgang van het natuurbeleid volgens SN, PSN, SVN en SAN, PSAN en SVA zoals dat is neergelegd in de provinciale gebiedsplannen.</p>
4	Doelgroepen	<p>Doelgroepen voor SN, PSN en SVN zijn beheerders of een groep van beheerders van een natuurterrein. Hieronder vallen ook terreinbeherende organisaties, gemeenten en samenwerkingsverbanden.</p> <p>Doelgroepen voor SAN, PSAN en SVA zijn beheerders of een groep beheerders van landbouwgronden. Subsidie via SAN kan alleen op landbouwgronden worden verleend. Uitgesloten van SAN-, PSAN- en SVA-subsidie zijn Staatsbosbeheer, particuliere terreinbeherende organisaties, publiek rechtelijke lichamen, landinrichtingscommissies.</p> <p>Belangrijkste doelgroep van het registratiesysteem DR PB is het ministerie van EZ voor verantwoording van de bestede geldmiddelen aan de Tweede Kamer (VBTB) en aan de EU (POP). Doelgroepen zijn voorts de provincies en het provinciale beleid gericht op uitvoering van het natuurbeleid volgens SN, PSN, SVN en SAN, PSAN en SVA.</p>
5	Thema's	Landbouw, reconstructie, landschap, natuur
6	Actualiteit gegevens	Minder dan 1 jaar.
7	Meetfrequentie	De meetfrequentie is jaarlijks. DR levert jaarlijks de resultaten aan het ministerie van EZ. Het Planbureau voor de Leefomgeving gebruikt de gegevens bij het opstellen van de jaarlijk-

Registratiesysteem DR Programma Beheer		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
		se Natuurbalans en de vierjaarlijkse Natuurverkenning.
8	Beschikbaarheid	De gegevens zijn beperkt toegankelijk, vnl. voor de Directies en Diensten van het ministerie van EZ, voor provincies en Planbureau voor de Leefomgeving. Het gaat dan om geaggregeerde gegevens. Gegevens over de afzonderlijke subsidieaanvrager worden niet verstrekt.
	Contactpersoon	
9	Contactpersoon en -organisatie	Tineke Roorda (accountmanager) en/of René Stiphout (medewerker kennisbeheer)
10	Telefoonnummer	0475 - 355444
11	E-mail	t.s.roorda@minez.nl en/of r.p.a.stiphout@minez.nl
12	Adres	Bezoekadres dhr. Stiphout: Slachthuisstraat 71, Roermond Postadres: Postbus 322, 9400 AH Assen

Digitale Topografische Bestanden 1:10.000		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	03
2	Verkorte titel/afkorting	TOP10
Overzicht		
3	(Meet)doel	Het doel is om volledige en nauwkeurige gegevens te verkrijgen over de topografie van Nederland. Hoofddoel was aanvankelijk het vervaardigen van de militaire stafkaart, maar de toepassingsmogelijkheden hebben zich zeer sterk verbreed naar gebruik voor de ruimtelijke ordening en het ruimtelijk beleid tot gebruik door gewone bevolkingsgroepen zoals recreanten.
4	Doelgroepen	Het digitale topografische bestand en de kaarten worden veel gebruikt, allereerst door diverse professionele gebruikers van geografische gegevens. Belangrijke doelgroepen zijn de Ministeries, provincies en gemeenten. Ook de Planbureaus (Centraal Planbureau, Sociaal- en Cultureel Planbureau, Planbureau voor de Leefomgeving), onderzoeks- en onderwijsinstellingen en adviesbureaus maken veelvuldig gebruik van de topografische bestanden en kaarten. Topografische kaarten en atlassen worden voorts door een brede doelgroep van bewoners en recreanten benut.
5	Thema's	Landbouw, reconstructie, recreatie, landschap, natuur, bodem
6	Actualiteit gegevens	www.kadaster.nl/web/artikel/download/TOP10NL-actualiteitskaart-april-2013-1.htm : per regio in NL verschillend, af te lezen uit de kaart via de link (stand april 2013)
7	Meetfrequentie	Er wordt naar gestreefd om de bestanden en kaarten eens in de 4 jaar te vernieuwen. Elk jaar wordt ongeveer een vierde deel van Nederland gevlogen en vernieuwd.
8	Beschikbaarheid	De gegevens van TDKadaster zijn openbaar en tegen betaling verkrijgbaar. Topografische producten zijn: <ul style="list-style-type: none"> - digitale topografische bestanden met verschillende schalen (vectorbestanden, rasterbestanden, overige bestanden); - analoge topografische producten met verschillende schalen (topografische kaarten, luchtfotografie, atlassen en fietsmappen, historische topografische kaarten). Voor nadere informatie over producten en prijzen wordt verwezen naar de website www.kadaster.nl en naar TDKadaster in Emmen (info@tdkadaster.nl).

Digitale Topografische Bestanden 1:10.000		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
	Contactpersoon	
9	Contactpersoon en -organisatie	Petra Grooten-Anbergen
10	Telefoonnummer	(088) 183 20 03
11	E-mail	binnendienst.oost@kadaster.nl
12	Adres	Postbus 9046, 7300 GH Apeldoorn

CBS-Bestand Bodemgebruik		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	04
2	Verkorte titel/afkorting	CBS-Bodem
Overzicht		
3	(Meet)doel	Het doel is om volledige en nauwkeurige statistische gegevens te verkrijgen over het bodemgebruik in Nederland. Het CBS-Bestand Bodemgebruik verschaft gegevens aan allerlei doelgroepen in het bijzonder overheden die zich bezighouden met de ruimtelijke ordening en het ruimtelijk beleid.
4	Doelgroepen	Primaire doelgroepen zijn de ministeries, provincies en gemeenten. Ook de Planbureaus (Centraal Planbureau, Sociaal- en Cultureel Planbureau, Planbureau voor de Leefomgeving) maken veelvuldig gebruik van het CBS-Bestand Bodemgebruik.
5	Thema's	Landbouw, recreatie, natuur, bodem
6	Actualiteit gegevens	2008 (zie ook meetfrequentie met verwachting voor update).
7	Meetfrequentie	Het streven is om in 2013 het BBG2010 uit te brengen. In 2013 zal vervolgens gestart worden met BBG2012. Bestanden zijn verschenen voor de jaren 1989, 1993, 1996, 2000, 2003, 2006 en 2008.
8	Beschikbaarheid	Veel gegevens zijn te vinden via de website statline.cbs.nl . Het digitale bestand kan worden aangeschaft door de gebruikers bij de Topografische Dienst Kadaster.
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	Chantal Melser, projectleider Bestand Bodemgebruik CBS
10	Telefoonnummer	(070) 337 38 00
11	E-mail	infoservice@cbs.nl cmsr@cbs.nl
12	Adres	Bezoekadres: Henri Faasdreef 312 2492 JP Den Haag Postadres: Postbus 24500 2490 HA Den Haag Bezoekadres: CBS-weg 11 6412 EX Heerlen Postadres: Postbus 4481, 6401 CZ Heerlen

Landelijk Grondgebruiksbestand Nederland		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	05
2	Verkorte titel/afkorting	LGN
Overzicht		
3	(Meet)doel	Het doel is om actuele en nauwkeurige gegevens te verkrijgen over het grondgebruik en veranderingen in het grondgebruik van Nederland.
4	Doelgroepen	Het LGN wordt door een brede doelgroep gebruikt, vooral door diverse professionele gebruikers van geografische gegevens. Belangrijke doelgroepen zijn de ministeries van EZ, lenM, provincies, gemeenten en waterschappen. Ook het Planbureau voor de Leefomgeving, onderzoeks- en onderwijsinstellingen maken regelmatig gebruik van LGN-bestanden. LGN is één van de kernbestanden dat door het Planbureau voor de Leefomgeving wordt gebruikt (Willemen en Schmidt, 2002) en is geaudited (Jansen et al., 2004), onder meer ook als input voor informatiesystemen als VIRIS (Visueel Ruimtelijk Informatiesysteem), AKIS (Aardkundig Informatiesysteem), KELK (Kennissysteem Landschapskwaliteit).
5	Thema's	Landbouw, landschap, natuur, bodem
6	Actualiteit gegevens	LGN6 geeft het Nederlandse landgebruik weer voor de jaren 2007/2008.
7	Meetfrequentie	Eens per 3 à 4 jaar.
8	Beschikbaarheid	LGN is openbaar en tegen betaling te verkrijgen. Informatie hierover kan worden ingewonnen bij het Centrum voor Geo-Informatie, WUR, Wageningen (Geo-Desk Helpdesk: 0317-484111).
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	G.W. (Gerard) Hazeu Centrum voor Geo-Informatie (CGI), Alterra
10	Telefoonnummer	0317-481928
11	E-mail	gerard.hazeu@wur.nl
12	Adres	Bezoekadres: Droevendaalsesteeg 3, Wageningen Postadres: Postbus 47, 6700 AA Wageningen

Historisch Grondgebruik Nederland		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	06
2	Verkorte titel/afkorting	HGN
Overzicht		
3	(Meet)doel	<p>Meetdoelen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het vervaardigen van betrouwbare en onderling vergelijkbare digitale HGN-bestanden, gebaseerd op historische topografische kaarten en op actuele Top10Vector-bestanden ; - Het toepassen van de HGN-bestanden in onderzoek en beleid; - Het gebruiken van de HGN-bestanden in het onderwijs.
4	Doelgroepen	Doelgroepen zijn onderzoeksinstellingen, overheden (rijk, provincies, gemeenten) en onderwijsinstellingen.
5	Thema's	Landschap, natuur, bodem
6	Actualiteit gegevens	<p>Realisatie van de HGN-bestanden 1900, 1960, 1970, 1980 en 1990 voltooid.</p> <p>De monitoring reeks wordt voortgezet met de Basiskaart Natuur. Hiervan zijn de bestanden BN1990, BN2004 en BN2009 verschenen. BN2013 verschijnt in 2013.</p>
7	Meetfrequentie	Het ligt in de bedoeling HGN-bestanden van 1850, 1900, 1930, 1950, 1960, 1970, 1980 en 1990 te vervaardigen, plus vergelijkbare HGN-bestanden op basis van actuele Top10Vector bestanden.
8	Beschikbaarheid	De rapporten en digitale HGN-bestanden zijn tegen betaling verkrijgbaar via de contactpersoon (Geodesk) bij Alterra, Wageningen.
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	H. (Henk) Kramer (inhoudelijk) Geodesk (bestandslevering) Centrum voor Geo-informatie (CGI), Alterra
10	Telefoonnummer	0317-481816 (Henk Kramer) 0317-484111 (geodesk)
11	E-mail	henk.kramer@wur.nl geodesk.cgi@wur.nl
12	Adres	Bezoekadres: Droevendaalsesteeg 3, Wageningen Postadres: Postbus 47, 6700 AA Wageningen

CBS Landbouwtelling		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	07
2	Verkorte titel/afkorting	CBS-Landbouw
Overzicht		
3	(Meet)doel	Het doel van de landbouwtelling is tweeledig. Enerzijds is het doel om volledige en nauwkeurige statistische gegevens te verkrijgen over de structuur van de Nederlandse landbouw en landbouwbedrijven. Anderzijds verschaft de telling gegevens aan de doelgroepen, in het bijzonder het ministerie van EZ en Dienst Regelingen (DR) ten behoeve van de uitvoering van het landbouwbeleid.
4	Doelgroepen	Primaire doelgroepen zijn het ministerie van EZ (beleid centraal) en DR voor de uitvoering van het beleid. EZ gebruikt de Landbouwtelling ook voor het toeleveren van gegevens aan de EU. Ook geeft het veel informatie voor de landbouwsector zelf.
5	Thema's	Landbouw, reconstructie, milieu, bodem, soc. cult. vit., soc. econ. vit.
6	Actualiteit gegevens	Minder dan 1 jaar oud.
7	Meetfrequentie	Jaarlijks
8	Beschikbaarheid	<p>De gegevens staan in tabelvorm, grafieken, teksten en kaartjes een ieder vrij ter beschikking. Die informatie is te vinden in de CBS-rapporten en op de website van CBS.</p> <p>De eerste voorlopige cijfers uit de Landbouwtelling worden door het CBS half juli gepubliceerd. Enkele maanden later kunnen de definitieve cijfers worden uitgebracht. Het rapport verschijnt meestal ongeveer een jaar nadat de enquête is gehouden.</p> <p>De basisgegevens van de individuele bedrijven worden niet aan derden ter beschikking gesteld. Het CBS verplicht zich tot geheimhouding van de individuele gegevens. De gegevens mogen uitsluitend voor statistisch onderzoek worden aangewend.</p>
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	CBS Hoofdafdeling Landbouwstatistiek/ ingevuld door J.H. (Jakob) Jager (LEI Wageningen UR)
10	Telefoonnummer	070 - 337 5803 (CBS); 070-3358314 (LEI/JJ)
11	E-mail	Jakob.jager@wur.nl
12	Adres	Bezoekadres CBS; Henri Faasdreef 312 2492 JP Den Haag Postadres: Postbus 24500 2490 HA Den Haag

Geografische Informatie Agrarische Bedrijven (GIAB)		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	08
2	Verkorte titel/afkorting	GIAB_NL10
Overzicht		
3	(Meet)doel	Het eerste doel is om volledige en nauwkeurige locatie- en inhoudelijke gegevens te verkrijgen over landbouwbedrijven in Nederland. Het tweede doel is de gegevens toe te passen voor de doelgroepen, in het bijzonder het ministerie van EZ en DR ten behoeve van de uitvoering van het landbouwbeleid.
4	Doelgroepen	De belangrijkste doelgroepen zijn het ministerie van EZ en DR. De GIAB-gegevens worden ook gebruikt in studies die worden uitgevoerd voor provincies en gemeenten. Een belangrijke doelgroep is voorts het landbouwbedrijfsleven.
5	Thema's	Landbouw, reconstructie, milieu, bodem, soc. cult. vit.
6	Actualiteit gegevens	Minder dan 1 jaar oud.
7	Meetfrequentie	De meetfrequentie van de CBS-Landbouwtelling is jaarlijks.
8	Beschikbaarheid	Publicaties waarin de GIAB-gegevens worden geaggregeerd en toegepast zijn vrij beschikbaar, tegen betaling van de Alterra-rapportkosten. De Landbouwtellingsgegevens (LBT-gegevens) mogen op Alterra opgeslagen blijven onder de voorwaarde dat ze alleen intern voor onderzoek gebruikt worden en nooit verspreid worden of op zodanige wijze gepubliceerd dat de gegevens naar individuele bedrijven herleid kunnen worden. Alterra is mede-eigenaar van de XY-coördinaten uit het GIAB-bestand. Dit eigendomsrecht is schriftelijk vastgelegd in overeenkomsten met het ministerie van EZ. Het recht tot gebruik van het GIAB-bestand beperkt zich tot die medewerkers van Alterra die een formulier tot geheimhoudingsplicht hebben ondertekend met betrekking tot persoons- en bedrijfsgegevens van bedrijven die in het bestand zijn opgenomen.
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	T.J.A. (Edo) Gies, Alterra, ESG Team Regionale Ontwikkeling en Ruimtegebruik (ROR)
10	Telefoonnummer	0317-481933
11	E-mail	edo.gies@wur.nl

Geografische Informatie Agrarische Bedrijven (GIAB)		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
12	Adres	Bezoekadres: Gaia, Droevendaalsesteeg 3, Wageningen Postadres: Postbus 47, 6700 AA Wageningen
	Beheer	
13	Beheerder	H.S.D. (Han) Naeff Alterra, ESG Team Regionale Ontwikkeling en Ruimtegebruik (ROR)
14	Telefoonnummer	0317 - 481701
15	E-mail	han.naeff@wur.nl
16	Adres	Bezoekadres: Gaia, Droevendaalsesteeg 3, Wageningen Postadres: Postbus 47, 6700 AA Wageningen

Kennissysteem SynBioSys/Landelijke Vegetatie Databank		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	09
2	Verkorte titel/afkorting	SynBioSys
Overzicht		
3	(Meet)doel	De database is opgezet voor de projecten 'De vegetatie van Nederland' en 'De verspreiding van de Nederlandse plantengemeenschappen'. Daarnaast worden de gegevens ingezet voor diverse andere projecten, zoals het generen van verspreidingskaarten van Natura 2000-habitattypen en bepalen van trends van soorten en plantengemeenschappen (habitats). De dataset vormt een belangrijke basis voor het kennissysteem SynBioSys.
4	Doelgroepen	Gemeenten, provincies, uitvoeringsdiensten landelijke overheid, ministeries van EZ en IenM, wetenschappelijke en onderwijsinstellingen en ecologische adviesbureaus.
5	Thema's	Natuur, bodem
6	Actualiteit gegevens	Recente gegevens worden regelmatig toegevoegd aan de database
7	Meetfrequentie	Onregelmatig, continue actualisatie
8	Beschikbaarheid	Afhankelijk van het gebruik, de hoeveelheid gegevens en het doel wordt een vergoeding gevraagd. Landelijke Vegetatie Databank: www.synbiosys.alterra.nl/lvd SynBioSys: www.alterra.wur.nl/NL/Producten/Informatiesystemen/SynBioSys
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	S.M. (Stephan) Hennekens Alterra
10	Telefoonnummer	0317-485887
11	E-mail	stephan.hennekens@wur.nl
12	Adres	Bezoekadres: Droevendaalsesteeg 3, Wageningen Postadres: Postbus 47, 6700 AA Wageningen

Meetnet Agrarisch Cultuurlandschap		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	10
2	Verkorte titel/afkorting	MAC
Overzicht		
3	(Meet)doel	<p>Op het <i>algemene en landelijke niveau</i> richten de meetdoelen zich op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - signaleren van ontwikkelingen in toestand en kwaliteit van landschappen; - beleidsondersteuning bij bepalen van betekenis en effectiviteit van kleine landschapselementen voor ecologie, beleving, recreatie en kernkwaliteiten landschapstypen (Structuurvisie I&R); - monitoring uitvoering beleid in kwantiteit en kwaliteit; - beleidsevaluatie: effectiviteit van de ontwikkelingsgerichte landschapsstrategie (OLS) en investeringen in de groenblauwe dooradering (GBDA); - beleidsevaluatie: effectiviteit van ruimtelijke beleid ten aanzien van de bescherming van kleine landschapselementen; - faciliteren derden: gemeentelijke landschapsontwikkelingsplannen (LOP's) en het beleid Ontwikkelingsgerichte Landschapsstrategie (OLS), regionale planvorming, verantwoording aan het rijk ten aanzien van de besteding van rijksmiddelen. <p>Op het <i>regionale en lokale niveau</i> wil men weten waar welke elementen liggen, wat de kwaliteit, bedreigingen en onderhoudstoestand zijn, welke elementen onderhoud behoeven en hoeveel dat kost. De doelgroepen op dit niveau wensen een vlakdekkende inventarisatie van kleine landschapselementen. Voor het verkrijgen van actuele kennis over kwaliteiten en onderhoudstoestand is een veldinventarisatie vereist. De meetdoelen richten zich op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kleine landschapselementen als basisinformatie voor regionale en gemeentelijke plannen, onder meer voor de LOP's; - planning en uitvoering van maatregelen voor aanleg en beheer van kleine landschapselementen; - inzicht verkrijgen in locatie, omvang, kwaliteit en onderhoudstoestand van kleine landschapselementen; verkrijgen van een beeld van verantwoordelijkheden en ondersteuning

Meetnet Agrarisch Cultuurlandschap		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
		van voorlichting aan eigenaren; - ondersteuning bij uitvoering gemeentelijke regelingen; - ondersteuning bij toetsing van plannen en regelingen van derden; - verantwoording afleggen over bestede subsidies; - vergroten draagvlak voor aanleg en beheer van kleine landschapselementen bij eigenaren en burgers.
4	Doelgroepen	Er zijn de volgende doelgroepen geïdentificeerd: - overheden Rijk Provincies Gemeenten - plannenmakers en adviesbureaus - beheerders, inclusief Landschapsbeheer Nederland, provinciale stichtingen landschapsbeheer, waterschappen, terreinbeherende organisaties; - wetenschappers, inclusief de particuliere gegevensverzamelende organisaties (PGO's); - 'grote' publiek.
5	Thema's	Reconstructie, landschap, water
6	Actualiteit gegevens	Gezien de meetfrequentie zijn de verzamelde gegevens 5 tot 10 jaar oud.
7	Meetfrequentie	Eens in de vijf tot tien jaar
8	Beschikbaarheid	De bedoeling is dat de bewerkte en gepubliceerde resultaten een ieder vrij ter beschikking komen te staan. Over de toegang tot en beschikbaarheid van de basisgegevens moeten nadere afspraken worden gemaakt.
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	E. (Edwin) Raap Landschapsbeheer Nederland
10	Telefoonnummer	030-234 5010
11	E-mail	e.raap@landschapsbeheer.nl
12	Adres	Postbus 121,3730 AC De Bilt Bunnikseweg 39,3732 HV De Bilt

Meetnet Functievervulling Bos		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	11
2	Verkorte titel/afkorting	MFV-bos
Overzicht		
3	(Meet)doel	<p>Het MFV-bos heeft de volgende doelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het voorziet het bos- en natuurbeleid van periodieke informatie over de oppervlakte bos in Nederland, en over de (ontwikkeling van) verschillende functies van dat bos; - Het MFV-bos geeft de gegevens voor het beantwoorden van de internationale bosenquêtes van de Europese Unie en de FAO; - Het MFV-bos geeft voor bossen de basisinformatie voor het berekenen en bijhouden van de uitstoot en opname van koolzuurgassen (IPCC, Kyoto); het MFV schat de houtvoorraad, waaruit de koolstofvoorraad kan worden berekend; - Het geeft de bosbouwsector en natuurbeschermingsorganisaties inzicht in de toestand van het Nederlandse bos met de verschillende functies; en kan daarmee worden benut voor de planning van deze organisaties; - Een deel van de informatie uit het MFV-bos wordt benut voor het actualiseren en valideren van Natuurplanbureau-modellen (SUMO, SMART, MOVE, NTM);
4	Doelgroepen	<p>Het MFV is in hoofdzaak bedoeld voor het rijksnatuurbeleid. Het meet voor de Directie Natuur van EZ en voor andere EZ-directies (GRR) en andere ministeries (Min. van lenM).</p> <p>De resultaten van het meetnet kunnen o.a. worden gebruikt door het Planbureau voor de Leefomgeving en voor het invullen van internationale enquêtes. Ook andere organisaties zoals provincies, gemeenten, bosbouwsector en maatschappelijke organisaties, beheerders en onderzoeksinstituten kunnen gebruik maken van de verzamelde gegevens.</p>
5	Thema's	Recreatie, natuur, lucht
6	Actualiteit gegevens	2001 en 2002. In 2012-13 wordt er een nieuwe inventarisatie gemaakt.
7	Meetfrequentie	Het MFV-bos omvat 3.622 steekproefpunten in bos. In het meetseizoen 2001 en 2002 werd telkens 25% van deze punten bosbouwkundig en vegetatiekundig opgenomen. In 2005 zouden alle punten zijn opgenomen.

Meetnet Functievervulling Bos		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
7	Meetfrequentie	<p>De steekproefpunten worden niet allemaal op dezelfde manier behandeld. Zij vallen uiteen in drie groepen (Dirkse et al., 2003):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Punten met een onvolledige veldopname: een aantal direct waarneembare kenmerken, zoals terreintype, hoofdboomsoort, kiemjaar, geluidsoverlast, afval en dergelijke, worden genoteerd en beoordeeld, maar er vinden geen houtmeetkundige en vegetatiekundige opnamen plaats. Van de 1.811 (in 2001 en 2002) beschreven punten vallen er 144 in deze categorie. 2. Tijdelijke punten: als 1) maar aangevuld met de houtmeetkundige en vegetatiekundige opnamen. Van de 1.811 beschreven punten is ongeveer de helft tijdelijk. 3. Permanente punten: als 2) maar met de kanttekening dat de bomen wel op coördinaat zijn gezet. Van de in 2001 en 2002 bezochte punten is ongeveer de helft permanent. <p>De steekproefpunten zijn op 50-50 basis willekeurig verdeeld over twee rotatieklassen: tijdelijke en permanente punten. Permanente punten worden in alle ronden van het MFV-bos opgenomen. Tijdelijke steekproefpunten worden na de eerste opname niet meer bezocht.</p> <p>In 2012-2013 wordt een heropname van de MFV-punten uitgevoerd in de 6de Nederlandse Bosinventarisatie.</p>
8	Beschikbaarheid	<p>De resultaten, in de zin van rapporten over het MFV-bos, zijn vrij beschikbaar. De gegevens van de steekproefpunten worden hierin geaggregeerd weergegeven. Er kan worden gedifferentieerd naar gebieden, bijvoorbeeld provincies.</p> <p>Het beschikbaar stellen van de basisdata moet met de contactpersoon worden geregeld.</p>
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	M. (Mart-Jan) Schelhaas Alterra
10	Telefoonnummer	0317-485884
11	E-mail	martjan.schelhaas@wur.nl
12	Adres	Bezoekadres: Droevendaalsesteeg 3, Wageningen Postadres: Postbus 47, 6700 AA Wageningen

Monitoring Bosreservaten		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	13
2	Verkorte titel/afkorting	M-Bosres
Overzicht		
3	(Meet)doel	<p>Doel is primair het vergroten van kennis over de bosontwikkeling zonder actief menselijk ingrijpen/beheer in het bos. De volgende onderzoeksdoelen worden onderscheiden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het volgen van natuurlijke processen in het bosecosysteem door ruimtelijk expliciete monitoring van bosstructuur en vegetatie; - Het verklaren van verschillen in snelheid en richting van de bosontwikkeling; - Opstellen en bijwerken van het conceptuele model voor de spontane ontwikkeling van bosecosystemen; - Toepasbaar maken van resultaten voor toepassing in beleid en beheer op lokale, regionale en (inter)nationale schaal.
4	Doelgroepen	Belangrijkste doelgroepen zijn het ministerie van EZ (voor invulling en onderbouwing van het bos- en natuurbeleid, bereiken van ecologische doelen in bossen) en de bosbeheerders (voor keuze van wel/geen beheer en tegengaan externe invloeden).
5	Thema	natuur
6	Actualiteit gegevens	Op dit moment (2012) wordt niet actief gemonitord. Incidenteel worden opnamen in bosreservaten herhaald, indien data voor andere projecten nodig zijn. De laatste opnamen van bosstructuur zijn gemaakt in 2009.
7	Meetfrequentie	<p>De inventarisaties van de verschillende onderdelen worden binnen vier jaar na de officiële aanwijzing van het reservaat door EZ uitgevoerd.</p> <p>Er vindt een eenmalige inventarisatie plaats van de abiotische uitgangssituatie en de boshistorie (voornamelijk opnamen in het startprogramma).</p> <p>Sinds 1997 is een tweedeling aangebracht in het aantal op te nemen parameters en de frequentie waarmee deze worden gemonitord. Er worden 24 zogenaamde kernreservaten gemonitord volgens de oorspronkelijke methodiek, de zgn. plus-variant, met een frequentie van eens in de 10 jaar. De overige 36 reservaten worden op onderdelen minder frequent gemonitord (eens in de 15 jaar), de zogenaamde min-variant.</p>

Monitoring Bosreservaten		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
		Nieuw in beide varianten sinds 1997 is de inventarisatie van de verjonging in de kernvlakte, het opnemen van kernvlakte p.q.'s (permanent kwadraat) voor vegetatie en het achterwege laten van de transect-p.q.-opnamen. In 2000 is het zestigste en laatste bosreservaat aangewezen en opgemeten. Daarmee is het startprogramma afgerond.
8	Beschikbaarheid	De publicaties en nieuwsbrieven staan een ieder vrij ter beschikking. Binnen Alterra worden alle verzamelde gegevens opgeslagen en beheerd. Derden die gebruik willen maken van de gegevens dienen contact opnemen te nemen met de projectleider van het Programma Bosreservaten (Sandra Clerkx).
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	A.P.P.M. (Sandra) Clerkx Alterra
10	Telefoonnummer	0317-485925
11	E-mail	sandra.clerkx@wur.nl
12	Adres	Bezoekadres: Droeendaalsesteeg 3, Wageningen Postadres: Postbus 47, 6700 AA Wageningen.

Landelijk Meetnet Flora - Milieu & Natuurkwaliteit		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	15
2	Verkorte titel/afkorting	LMF-M&N
Overzicht		
3	(Meet)doel	<p>Voor LMF geldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het signaleren van landelijke veranderingen in de abiotiek, met name verzuring, vermessing en verdroging en de gevolgen daarvan voor de flora. Dit is hier uitgewerkt als: bepalen van de effecten van veranderingen in verzuring, vermessing en verdroging op de flora in loofbos, naaldbos, heide, moeras, duinen en half-natuurlijke graslanden. Bij de interpretatie van resultaten wordt gebruik gemaakt van de indicatiewaarde van plantensoorten. Daarnaast is het meetnet gestratificeerd naar verwachte veranderingen in verzuring en vermessing (zogenaamde milieustrata; met name hoge zandgronden en heuvelland zijn opgedeeld in milieustrata). - Het bepalen van landelijke veranderingen in de ecologische kwaliteit van agrarische gebieden. In 2004 zijn deze doelen nader ingevuld als: het bepalen van verandering in de flora van kenmerkende landschapselementen (uitgesplitst in houtwallen, slootkanten, sloten, dijken en bermen) per fysisch-geografische regio. - Extra meetdoel: bepalen van de trends in natuurkwaliteit van de flora in loofbos, naaldbos, heide, moeras, duin en half-natuurlijke graslanden per fysisch-geografische regio (ten behoeve van graadmeters van het Planbureau voor de Leefomgeving). - Extra meetdoel (van DWW): trends in de flora van bermen van rijkswegen. Vanaf 1999 is DWW van Rijkswaterstaat begonnen met een meetnet in de bermen van rijkswegen, dat op dezelfde wijze is opgezet als het landelijk meetnet flora.
4	Doelgroepen	Primaire doelgroep is het rijk (ministeries van EZ en IenM) en het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL).
5	Thema's	Natuur, milieu, bodem, water

Landelijk Meetnet Flora - Milieu & Natuurkwaliteit		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
6	Actualiteit gegevens	De data zijn circa een half jaar na het inventarisatie jaar beschikbaar
7	Meetfrequentie	De PQ's (permanent kwadraat) worden eens in de vier jaar geïnterpreteerd. Jaarlijks vinden inventarisaties plaats van telkens een vierde deel van het aantal proefvlakken.
8	Beschikbaarheid	De jaarlijkse CBS-rapportages staan een ieder vrij ter beschikking. Dat geldt ook voor de gegevens in CBS-Statline. De basisgegevens worden opgeslagen in databases van de provincies en van het CBS en ter beschikking gesteld aan het MNP en EC-EZ. Deze zijn niet zonder meer toegankelijk voor derden.
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	Drs L. (Lodewijk) van Duuren CBS
10	Telefoonnummer	
11	E-mail	LDRN@CBS.nl
12	Adres	Bezoekadres: Henri Faasdreef 312 Den Haag Postadres: Postbus 24500 2490 HA Den Haag

Monitor Natuurmonumenten		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	16
2	Verkorte titel/afkorting	M-NM
Overzicht		
3	(Meet)doel	<p>Algemeen doel is het zo goed en efficiënt mogelijk beheren van de natuurgebieden van Natuurmonumenten.</p> <p>Drie doelen m.b.t. het systeem van doelen en monitoring:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het stellen van toetsbare doelen voor het beheer van de natuurgebieden en het verzamelen van monitoringsgegevens om het beheer te evalueren. - Het verzamelen van de noodzakelijke (monitorings)gegevens voor het verkrijgen van beheersubsidie in het kader van de Subsidieregeling Natuur & Landschap (SNL). - Het kunnen beschrijven van de algemene toestand van de natuur bij Natuurmonumenten, die van belang is voor beleids-evaluatie en beleidsbeïnvloeding.
4	Doelgroepen	<p>Doelgroepen zijn de beheerders en medewerkers van Natuurmonumenten.</p> <p>Een andere doelgroep is de provincies, voor het afleggen van verantwoording van bestede subsidies in het kader van het SNL.</p>
5	Thema's	Natuur, bodem, water
6	Actualiteit gegevens	<ol style="list-style-type: none"> 1. Structuur: tussen 1 en 12 jaar oud, afhankelijk van beheer-type. Monitoring van structuurkenmerken bevindt zich in opbouwfase, niet van ieder gebied zijn gegevens aanwezig. 2. Water- en milieucondities: tussen 1 en 12 jaar oud. 3. Vegetatie: tussen 1 en 12 jaar oud. 4. Rijkdom aan karakteristieke soorten: tussen 1 en 6 jaar oud.
7	Meetfrequentie	<p>Voor de monitoring van het beheer is de minimum frequentie meestal 1 x per 6 jaar (afgestemd op interne evaluatiecyclus en SNL); soms vaker of minder vaak, indien dit wenselijk is.</p> <p>Voor vegetatiekarteringen en bosstructuurkarteringen is de frequentie 1 x per 12 jaar.</p>

Monitor Natuurmonumenten		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
8	Beschikbaarheid	De monitoringsresultaten die in vakbladen en dergelijke worden gepubliceerd, staan een ieder vrij ter beschikking. De basisgegevens, die worden verzameld en worden opgeslagen in de Natuurdatabank, zijn niet zonder meer toegankelijk. Daarvoor dienen nadere afspraken te worden gemaakt met Natuurmonumenten.
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	Vereniging Natuurmonumenten
10	Telefoonnummer	NM: 035 - 655 9 933, Afdeling Beleid Natuur en Landschap: 035 - 655 9 750
11	E-mail	w.debie@Natuurmonumenten.nl i.pfeiffer@Natuurmonumenten.nl
12	Adres	Bezoekadres: Schaep en Burgh, Noordereinde 60, 1243 JJ 's-Graveland Postadres: Postbus 9955, 1243 ZS 's-Graveland

Monitor Staatsbosbeheer		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	17
2	Verkorte titel/afkorting	M-SBB
Overzicht		
3	(Meet)doel	<p>Het volgen van ontwikkelingen, gerelateerd aan gestelde doelen en aan de voorwaarden van die doelen, teneinde effectief te kunnen beheren en verantwoording aan het Rijk (EZ) af te leggen. Dit betreft alle functies.</p> <p>Functies Hout en Natuurbeheer</p> <p>ARTEMIS (Holtland, 2003) beschrijft een monitoringsysteem voor de functies houtproductie en natuurbeheer. Beoogd wordt een geïntegreerde gegevensverzameling, die per gebied wordt vormgegeven nadat in het volgende is voorzien:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hydro-ecologische systeembeschrijving en mogelijkhedenanalyse; 2. Heldere concreet haalbare doelformulering in termen van terreincondities en doelcomponenten; 3. Knelpuntenanalyse. <p><i>Functie Recreatie</i></p> <p>Voor de functie recreatie betreft de verantwoording twee doelcomponenten; openstelling voorzieningenniveau en daarnaast de door het publiek ervaren kwaliteit van het aanbod.</p> <p><i>Functie Landschap en Cultuurhistorie</i></p> <p>Op het gebied van landschap en cultuurhistorie wordt nog niet gemonitord. Wel wordt de evaluatie van het beheer over deze onderwerpen meegenomen in de 'algemene' systematiek in de beheerplanningscyclus. Bij de interne kwaliteitsbeoordeling worden ook de onderwerpen landschap en cultuurhistorie meegenomen. De conclusies en aanbevelingen uit de interne kwaliteitsbeoordeling (IK) vormen input voor het nieuw op te stellen beheerplan (uitwerkingsplan). Ook in de externe audits worden de onderwerpen landschap en cultuurhistorie (voor zover relevant) mee genomen.</p> <p>De evaluatie/monitoring van de archeologische monumenten in SBB terreinen vindt op systematische en periodieke wijze</p>

Monitor Staatsbosbeheer		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
		plaats; voor alle terreinen van Staatsbosbeheer geldt dezelfde aanpak, waarbij een link wordt gelegd met de waarde van het betreffende archeologische object. Een externe partij verricht de werkzaamheden voor Staatsbosbeheer. Een deel van de overige monumenten wordt periodiek geïnspecteerd. Daarnaast zijn er voor veel objecten inspectierapporten opgesteld.
4	Doelgroepen	<i>Functies Natuurbeheer en Houtproductie, Recreatie, Landschap en cultuurhistorie:</i> <ul style="list-style-type: none"> - EZ - Directie en Regiodirecteuren - staf - Andere SBB medewerkers waaronder beheerders, boswachters en veldmedewerkers.
5	Thema's	Recreatie, landschap, natuur
6	Actualiteit gegevens	Divers, soms up to date, soms 10 jaar oud.
7	Meetfrequentie	<i>Functies Natuurbeheer en Houtproductie:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Sommige metingen vinden frequent plaats, bijvoorbeeld hydrologische waarnemingen iedere twee weken. Basiskarteringen van vegetaties en bosstructuur elke 10 jaar. - Terreinen die onderhevig zijn aan snelle veranderingen (omvorming/herstelprojecten) moeten frequenter worden gemonitord, maar vallen voor dat extra deel buiten ARTEMIS. - Rode Lijst-soorten flora en fauna: eens per 5 jaar. <i>Functie Recreatie:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Voor Openstelling: jaarlijks over het gehele areaal - Voor Voorzieningen: ieder object eens per 10 jaar - Voor Kwaliteit: jaarlijks 10% van het areaal, dus ieder object eens per 10 jaar. <i>Functie Landschap en Cultuurhistorie:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Wordt impliciet meegenomen in de 10-jaar cyclus van het beheerplan (uitwerkingsplan). Inspectierapporten en meerjarenplannen maken ook onderdeel uit van subsidieaanvragen
8	Beschikbaarheid	Landschap en cultuurhistorie: Waar relevant en mogelijk worden de gegevens gedeeld met andere organisaties.

Monitor Staatsbosbeheer		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
	Contactpersoon	
9	Contactpersoon en -organisatie	Functies Natuurbeheer en Houtproductie: J. (Jan) Holtland Functie Recreatie: J. (Jan) Blok Functie Landschap en Cultuurhistorie: A. (An) van Veen Allen: SBB Driebergen
10	Telefoonnummer	Staatsbosbeheer: tel. 030-6926111 Staatsbosbeheer: fax. 030-6922978
11	E-mail	info@staatsbosbeheer.nl J.Holtland@staatsbosbeheer.nl J.Blok@staatsbosbeheer.nl A.Veen@staatsbosbeheer.nl
12	Adres	Bezoekadres: Princenhof Park 1, Driebergen Postadres: Postbus 1300, 3970 BH Driebergen

Bedrijven-Informatienet, LFA en Natura2000		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	19
2	Verkorte titel/afkorting	BIN, LFA en Natura2000
Overzicht		
3	(Meet)doel	Het doel is tweeledig. Enerzijds is het doel om betrouwbare statistische gegevens te verkrijgen over de landbouwbedrijven en landbouwwontwikkelingen in Nederland. Anderzijds verschaft de boekhouding gegevens aan de doelgroepen voor het voorbereiden en nemen van beslissingen.
4	Doelgroepen	Primaire doelgroep is het landbouwbeleid zowel op EU-niveau als op nationaal niveau (ministerie van EZ). Ook geeft het aan de landbouwsector zelf en de daarin opererende organisaties en bedrijven, informatie over ontwikkelingen in de landbouw.
5	Thema's	Landbouw, milieu, bodem, soc. econ. vit.
6	Actualiteit gegevens	Ongeveer 9 maanden na afloop van kalenderjaar zijn de gegevens beschikbaar
7	Meetfrequentie	Jaarlijks
8	Beschikbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> - Er worden gegevens van de deelnemende bedrijven verzameld en onder een nummer in databanken ondergebracht. Gezien de privacy-gevoeligheid worden geen gegevens van individuele bedrijven aan derden verstrekt. Wel is er een mogelijkheid de basale gegevens in de database binnen het LEI in te zien, maar de gegevens van individuele bedrijven mogen het gebouw niet uit. Alle gegevens staan in geaggregeerde vorm, neergelegd in bijvoorbeeld de <i>Landbouw-Economische Berichten</i> (LEB's), in de <i>Nieuwsbrief/Agrimonitor</i> en op BIN-ternet (database waarin men zelf kan zoeken), een ieder vrij ter beschikking. Vaak is het efficiënter een gerichte vraag te stellen of opdracht te geven aan een LEI-medewerker, die tegen betaling de opdracht uitvoert. - Aandeel cultuurgrond in LFA-gebieden ('gebieden met natuurlijke handicap') komt voort uit een mondelinge mededeling van een LEI-collega. - De GIS-room berekent het areaal cultuurgrond en bos in Natura 2000.
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	J.A. (Koen) Boone, ingevuld door J.H. (Jakob) Jager LEI Wageningen UR
10	Telefoonnummer	070 - 3358 235

Bedrijven-Informatienet, LFA en Natura2000		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
11	E-mail	koen.boone@wur.nl
12	Adres	Bezoekadres: Alexanderveld 5 2585 DB Den Haag Postadres: Postbus 29703, 2502 LS Den Haag

Monitor Duurzaam Voedsel - Ministerie van EZ		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	20
2	Verkorte titel/afkorting	Monitor Duurzaam Voedsel
Overzicht		
3	(Meet)doel	<p>Doel is om inzicht te krijgen in de ontwikkeling van consumentenbestedingen van duurzamere voedselproducten. Dit zijn producten met een onafhankelijk gecontroleerd duurzaamheidskeurmerk zoals EKO/BIO, Fairtrade/Max Havelaar, UTZ Certified, Label Rouge, MSC, etc. Deze informatie wordt o.a. gebruikt voor beleidsevaluaties van onder andere het Platform Verduurzaming Voedsel maar ook van de algemene ontwikkeling van de maatschappij richting duurzamer consumeren.</p> <p>De overheid heeft als verwachting dat de groei van consumentenbestedingen aan duurzamere voedselproducten jaarlijks 15% bedraagt.</p>
4	Doelgroepen	<p>De eigenaar van de Monitor Duurzaam Voedsel is het ministerie van EZ. Doelgroepen zijn de leden van het Platform Verduurzaming Voedsel, keurmerkhouders, maatschappelijke organisaties, bedrijven in de voedselketen (van producenten tot retail) en het ministerie van EZ.</p> <p>Doelgroepen zijn daarnaast de pers en consumenten.</p>
5	Thema's	Landbouw, soc. cult. vit., soc. econ. vit.
6	Actualiteit gegevens	Gegevens worden jaarlijks over het voorgaande jaar gepubliceerd.
7	Meetfrequentie	Jaarlijks, voor sommige cijfers ook halfjaarlijkse gegevens.
8	Beschikbaarheid	<p>De monitor duurzaam voedsel (voorheen Biomonitor) is vrij beschikbaar via internet.</p> <p>De basisgegevens van de individuele respondenten en bedrijven worden niet aan derden ter beschikking gesteld.</p>
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	J.H. (Johan) Bakker LEI Wageningen UR
10	Telefoonnummer	070-3358184
11	E-mail	johan.bakker@wur.nl
12	Adres	Bezoekadres: Alexanderveld 5, 2585 DB Den Haag Postadres: Postbus 29703, 2502 LS Den Haag

Netwerk Ecologische Monitoring, in samenwerking met Gegevens Autoriteit Natuur (GAN)		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	21
2	Verkorte titel/afkorting	NEM
Overzicht		
3	(Meet)doel	<p>Het NEM is opgericht met als doel een samenhangend systeem van ecologische meetnetten op te zetten dat is afgestemd op de informatiebehoefte van de rijksoverheid. Het NEM hanteert meetdoelen die zijn geprioriteerd op basis van het beleidsmatige belang (bijvoorbeeld internationale richtlijnen, nationale wetgeving). De belangrijkste waarvoor de gegevensinwinning is ingericht, zijn (CBS, 2012):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het volgen van de verspreiding en aantalsontwikkeling van soorten van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn (landelijk en zo mogelijk ook per Natura-2000 gebied); - Het volgen van de aantalsontwikkeling van vogelsoorten in het belang van het Trilateral Monitoring and Assessment Program (TMAP), een overeenkomst tussen Denemarken, Duitsland en Nederland; - Het volgen van de aantalsontwikkeling van weidevogels, onder andere ten behoeve van de Europese Farmland Bird Indicator, een structurele indicator voor het landbouwbeleid van de EU; - Het monitoren van ontwikkelingen in de milieukwaliteit (de gevolgen van verzuring, vermesting en verdroging) aan de hand van vegetatieopnamen; <p>Daarnaast zijn er veel aanvullende meetdoelen die met de ingewonnen gegevens bediend kunnen worden, zoals de natuurgraadmeters van het Planbureau voor de Leefomgeving, het volgen van invasieve exoten en de effecten van de introductie van genetisch gemodificeerde gewassen voor de biodiversiteit.</p>
4	Doelgroepen	Doelgroepen van het NEM zijn vooral de rijksoverheden (ministeries van EZ en IenM, provincies, het Planbureau voor de Leefomgeving). Ook komt het NEM tegemoet aan internationale verplichtingen.

**Netwerk Ecologische Monitoring,
in samenwerking met Gegevens Autoriteit Natuur (GAN)**

Nr.	Veldnaam	Beschrijving
5	Thema's	Reconstructie, natuur, milieu
6	Actualiteit gegevens	<p>De resultaten worden ongeveer een jaar na de laatste gegevensinwinning (zie onder) gepubliceerd.</p> <p>Vogels worden jaarlijks over geheel Nederland intensief gevolgd. Het verspreidingsonderzoek voor rapportage HR II en IV en RL-status (RL = Rode Lijst) typische soorten HR is er op gericht dat in 6 jaar tijd een volledig beeld van Nederland verkregen wordt.</p>
7	Meetfrequentie	<p>In de meeste meetprogramma's voor aantalsmonitoring worden jaarlijks nieuwe gegevens ingewonnen.</p> <p>Het meetprogramma voor vegetatieopnamen volgt een vierjaarlijks schema, maar er worden via statistische correcties wel jaarcijfers geproduceerd. De meetprogramma's voor verspreiding streven naar het eens in de zes jaar compleet inventariseren van de verspreiding van soorten van de Habitatrichtlijn op het niveau van 10*10 km-vakken.</p> <p>De jaarlijkse tellingen voor vogels gelden ook voor de Farmlands Bird Index</p>
8	Beschikbaarheid	<p>De meeste resultaten zijn op landelijk of regionaal niveau beschikbaar op het Compendium voor de Leefomgeving (www.compendiumvoordeleefomgeving.nl) en op de website van het CBS (www.cbs.nl). Daarnaast worden de resultaten gebruikt in publicaties van het Planbureau voor de Leefomgeving, zoals de Balans van de Leefomgeving en de Natuurverkenning. Veel basisgegevens komen in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD). Per soortgroep beschikken de Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's) over alle basisgegevens. Meewerkende PGO's zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - BLWG (Bryologische en Lichenologische WerkGroep van de KNNV) - De Vlinderstichting - De Zoogdierverseniging - EIS Nederland - FLORON - NMV (Nederlandse Malacologische Vereniging) - Stichting RAVON - SOVON Vogelonderzoek Nederland - Stichting ANEMOON

Netwerk Ecologische Monitoring, in samenwerking met Gegevens Autoriteit Natuur (GAN)		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
		<p>- De basisgegevens van de PGO's zijn echter moeilijk toegankelijk en niet vrij beschikbaar; daarvoor moet doorgaans worden betaald.</p> <p>Recente ontwikkelingen in het NEM zijn te vinden in de NEM Nieuwsbrief. Dit is een uitgave van het CBS, de ministeries van EZ en IenM, de provincies en het Planbureau voor de Leefomgeving. De NEM Nieuwsbrief is ook te bereiken via www.netwerkecologischemonitoring.nl</p>
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	<p>Het NEM-kernteam wordt gevormd door medewerkers van het CBS, de ministeries van EZ en IenM, de provincies en het Planbureau voor de Leefomgeving. Voorzitter is mw. W. Remmelts van het ministerie van EZ.</p> <p>Inhoudelijk deskundige is Dhr. R.J. (Ruud) Bink (programma-manager meetnetten NEM) van de Gegevens Autoriteit Natuur (GAN)</p>
10	Telefoonnummer	<p>070- 3784907 (Mw. Remmels)</p> <p>06-46146230 (Dhr. Bink)</p>
11	E-mail en website	<p>secretaris@netwerkecologischemonitoring.nl</p> <p>r.j.bink@gegevensautoriteitnatuur.nl</p> <p>www.netwerkecologischemonitoring.nl</p>
12	Adres	<p>Postadres:</p> <p>Mw. W. Remmelts</p> <p>Ministerie van EZ</p> <p>Postbus 20401</p> <p>2500 EK Den Haag</p> <p>Dhr. Bink</p> <p>Droevendaalsesteeg 3</p> <p>Gaia (gebouw 101)</p> <p>6708 PB Wageningen</p>

Meetnet Landschap		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	22
2	Verkorte titel/ afkorting	ML
Overzicht		Deze informatie is mogelijk verouderd, dit systeem is niet in de uiteindelijke lijst opgenomen en is niet noodzakelijk voor het doel van deze studie.
3	(Meet)doel	<p>Voor het Meetnet Landschap zijn aanvankelijk 4 functies geformuleerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het waarnemen en registreren van de toestand van het landschap; - Het vroegtijdig en betrouwbaar signaleren van belangrijke ontwikkelingen in het landschap en van mogelijke problemen; - Het vaststellen of door het beleid de gestelde doelen worden gerealiseerd; toetsen van het landschapsbeleid op resultaat; - Het verbeteren van het landschapsbeleid. <p>Het Meetnet Landschap heeft de basiskwaliteiten van het landschap in een samenhangend stelsel van 9 meetdoelen neergelegd:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beleving 2. Cultuurhistorie 3. Landschappelijke schouw 4. Aardkunde 5. Schaal 6. Landschapsecologie 7. Duurzaam gebruik 8. Verstedelijking 9. Landschapsvernieuwing.
4	Doelgroepen	<p>Primaire doelgroepen zijn de Ministeries van EZ en IenM en de planbureaus (Planbureau voor de Leefomgeving). Daarnaast maken ook provincies gebruik van gegevens uit het Meetnet Landschap.</p> <p>Meetdoel 3 richt zich op het niveau van landschappelijke elementen en is, bij gegevens over gaafheid en onderhoudstoestand, zeer relevant voor gemeenten en landschapsbeherende organisaties.</p>

Meetnet Landschap		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
		Meetdoel 9 speelt zich vooral af op het regionale niveau met doelgroepen als projectbureaus voor gebieden, adviesbureaus, gemeenten, waterschappen e.d.
5	Thema's	Landschap
6	Actualiteit gegevens	
7	Meetfrequentie	De meetfrequentie is sterk afhankelijk van de beschikbaarheid van de nieuwe basisdata waarmee veranderingen kunnen worden gesignaleerd. Met name wordt gebruik gemaakt van LGN en de TOP10-vector, die een meetfrequentie hebben van globaal eens in de vier jaar.
8	Beschikbaarheid	<p>Voor het Meetnet Landschap zijn acties ondernomen om de beschikbare kennis binnen de verschillende meetdoelen toegankelijk te maken voor een breed publiek. Daartoe is een Brochure Meetnet Landschap (Kuijpers, 2001) gemaakt en is een website gebouwd.</p> <p>Via de website (www.meetnetlandschap.nl) kunnen bezoekers toegang krijgen tot gegevens in het Meetnet Landschap, en daarmee een verzameling thematische kaarten samenstellen van een gebied voor vergelijking en deze in rapportages downloaden of uitprinten.</p> <p>Ook de rapporten, achterliggende kaarten en basisbestanden zijn, voor zover het eindproducten betreft, vrijelijk beschikbaar. Voor het verkrijgen van deze bestanden of een selectie van gebiedsgegevens uit bestanden worden veelal verstrekingskosten in rekening gebracht.</p> <p>Een basisbestand zoals de TOP10-vector, is niet vrij beschikbaar, maar alleen toegankelijk voor personen en organisaties die een contract met de Topografische Dienst hebben afgesloten.</p>
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	Ir. E.J. van Beusekom Ministerie van EZ
10	Telefoonnummer	
11	E-mail	e.j.vanbeusekom@mineleni.nl
12	Adres	Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Monitoring Lucht/ Emissieregistratie Lucht		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	23
2	Verkorte titel/afkorting	Emissieregistratie
Overzicht		
3	(Meet)doel	<p><i>Emissieregistratie Lucht</i></p> <p>Doel van de emissieregistratie is om te komen tot een uniforme, goed onderbouwde, breed gedragen en toegankelijke set van emissiegegevens. De emissiegegevens worden gebruikt voor verschillende analyse- en rapportagedoeleinden. Met de verzamelde gegevens kunnen emissietrends worden opgesteld en beleidsdoelstellingen worden geëvalueerd.</p> <p><i>Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit</i></p> <p>De metingen via LML dienen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ter toetsing van de luchtkwaliteit en samenstelling van regenwater aan kwaliteitsdoelen en gestelde normen; - samen met modellen, ter ondersteuning van de algemene beschrijving van de luchtkwaliteit op nationale, regionale en lokale schaal; - het geven van informatie over perioden met verhoogde luchtverontreiniging (smog); - het geven van informatie over de depositie van verontreinigende stoffen; - mede als input voor rapportages op gemeente-, provinciaal- en rijksniveau; ook worden de meetgegevens gebruikt voor internationale rapportageverplichtingen. <p>Luchtkwaliteitsmetingen bieden ook de mogelijkheid een validatie uit te voeren op trends in emissies en de hieruit berekende concentraties (relaties tussen gegevens uit ER en LML).</p>
4	Doelgroepen	<p><i>Emissieregistratie Lucht</i></p> <p>Bij de ER Lucht is een onderscheid nodig naar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doelgroepen, zoals gehanteerd in het doelgroepenbeleid. Er wordt een onderscheid gemaakt in: <ul style="list-style-type: none"> - land- en tuinbouw - industrie - raffinaderijen

Monitoring Lucht/ Emissieregistratie Lucht		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
		<ul style="list-style-type: none"> - energievoorziening - verkeer en vervoer - consumenten - bouw - afvalverwijderingsbedrijven - drinkwaterbedrijven - riolering en waterzuivering - handel, diensten, overheden, overige doelgroepen - natuur - overige processen <p>- doelgroepen die gebruik maken van de emissieregistratie ten behoeve van bijvoorbeeld beleid en rapportages. Belangrijke doelgroepen zijn lenM voor internationale rapportageverplichtingen (Kyoto, Nationale emissieplafonds (NEC)) en het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) voor hun diverse rapportages (Compendium voor de Leefomgeving). De website www.emissieregistratie.nl is in eerste instantie bedoeld voor professionele gebruikers van de gegevens.</p> <p><i>Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit</i></p> <p>De gegevens uit het LML worden door diverse overheden (gemeenten, provincies, rijk) gebruikt. Belangrijke doelgroep is lenM/DGM, die de gegevens onder meer gebruikt voor rapportages aan de Minister en Tweede Kamer (bijvoorbeeld in het kader van de VBTB, Van Beleidsbegroting Tot Beleidsverantwoording) en voor internationale rapportageverplichtingen.</p> <p>Voorts zijn belangrijke doelgroepen het PBL, onderzoeks- en onderwijsinstellingen.</p> <p>Doelgroepen zijn ook individuele burgers die gevoelig zijn voor en gezondheidsklachten krijgen bij (pieken in) luchtverontreiniging.</p>
5	Thema's	Landbouw, reconstructie, milieu, lucht
6	Actualiteit gegevens	In de loop van het kalenderjaar verschijnen de resultaten van het vorige jaar.

Monitoring Lucht/ Emissieregistratie Lucht		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
7	Meetfrequentie	<p><i>Emissieregistratie Lucht</i></p> <p>De emissiegegevens in het informatiesysteem ER-C (Emissie-registratie-Collectief) worden jaarlijks geactualiseerd.</p> <p><i>Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit</i></p> <p>Het LML zorgt voor een continue monitoring van de luchtkwaliteit. De meetgegevens worden ieder uur naar de centrale computer bij het RIVM gestuurd. Daarnaast worden zwevende deeltjes (aerosolen) en regenwater op continue basis bemonsterd en in het laboratorium geanalyseerd op verontreinigende/verzurende stoffen.</p> <p>Het RIVM publiceert de meetresultaten jaarlijks in het zgn. Jaaroverzicht Luchtkwaliteit. Deze zijn elektronisch beschikbaar op internet (www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten)</p> <p>Het laatste Jaaroverzicht over 2011 is verschenen in 2012 (Mooibroek et al., 2011). Voortaan zullen de informatie over de luchtkwaliteit en de ontwikkelingen er in integraal ook onderdeel uitmaken van het Milieucompendium en de Milieubalans.</p>
8	Beschikbaarheid	<p><i>Emissieregistratie Lucht</i></p> <p>De gegevens van de emissieregistratie zijn in groot detail toegankelijk via www.emissieregistratie.nl. Hierin zijn in totaal 100 miljoen emissies beschikbaar. Men kan deze gegevens inzien op een kaart, maar ook als een grafiek in de tijd of als rapport per bedrijf.</p> <p>Voor vragen naar aanleiding van de cijfers, meer gedetailleerde informatie of andere dan de in het Datawarehouse gepresenteerde stoffen kan men terecht bij het informatieloket Emissieregistratie: emissieregistratie@rivm.nl.</p> <p><i>Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit</i></p> <p>De website www.lml.rivm.nl geeft ongevalideerde meetgegevens (ieder uur), gevalideerde meetgegevens en algemene achtergrondinformatie.</p> <p>Het RIVM publiceert regelmatig rapporten over de vastgestelde luchtkwaliteit in Nederland (Jaaroverzichten Luchtkwaliteit, Milieucompendium, Milieubalans), over de samenstelling van het LML, over de gebruikte meetmethoden in het LML. De rapporten zijn als elektronische versie vrij verkrijgbaar via de</p>

Monitoring Lucht/ Emissieregistratie Lucht		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
		RIVM-website (www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten). Algemene informatie en beleidsinformatie over Luchtkwaliteit is te vinden op de website van IenM, www.rijksoverheid.nl/ministeries/ienm en Infomil, www.infomil.nl .
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	Voor Emissieregistratie: W. (Wim) van der Maas Voor Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit: G.C. (Guus) Stefess, beide werkzaam bij RIVM
10	Telefoonnummer	030-274 352606 47330903 Emissieregistratie Lucht 030-274 4514 Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit
11	E-mail	wim.van.der.maas@rivm.nl guus.stefess@rivm.nl
12	Adres	Bezoekadres: Antonie van Leeuwenhoeklaan 9, 3721 MA Bilthoven Postadres: Postbus 1, 3720 BA Bilthoven

Monitoring Toerisme en Recreatie		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	26
2	Verkorte titel/afkorting	M-TenR
Overzicht		
3	(Meet)doel	Enerzijds is het doel om volledige en nauwkeurige statistische gegevens te verkrijgen over toestand van en ontwikkelingen in toerisme en recreatie in Nederland. Anderzijds verschaft de Publicatiereeks Toerisme en Recreatie gegevens aan tal van doelgroepen onder meer voor het te voeren recreatiebeleid van overheden en recreatieondernemers.
4	Doelgroepen	De belangrijkste doelgroepen zijn de overheden (rijk, provincies) die zich bezighouden met het beleid op toeristisch en recreatief gebied, en het TenR-bedrijfsleven (RECRON, ANWB, HISWA, ANVR, Horeca Nederland etc.).
5	Thema's	Recreatie, soc. cult. vit., soc. econ. vit.
6	Actualiteit gegevens	Divers, soms jaarlijks, soms pas na 3 of 5 jaar.
7	Meetfrequentie	De 'Publicatiereeks Toerisme en Recreatie' wordt sinds 1995 jaarlijks uitgegeven. Sommige achterliggende onderzoeken en basisdatabronnen worden jaarlijks ververs, andere om de 3 tot 5 jaar. De ouderdom van basisgegevens verschilt derhalve. De publicatie Toerisme en Recreatie in cijfers 2003 bevat cijfers van de laatste zeven jaren.
8	Beschikbaarheid	De publicaties in de Publicatiereeks Toerisme en Recreatie zijn tegen betaling te verkrijgen. De publicatie van CBS (2003) in deze reeks is vanaf de CBS-website te downloaden.
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	CBS ingevuld door J.H. (Jakob) Jager LEI Wageningen UR
10	Telefoonnummer	0900-0227
11	E-mail	infoservice@cbs.nl
12	Adres	Bezoekadres: Prinses Beatrixlaan 428, Voorburg Postadres: Postbus 4000, 2270 JM Voorburg

Monitor TELOS		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	28
2	Verkorte titel/afkorting	M-Telos
Overzicht		Deze informatie is mogelijk verouderd, dit systeem is niet in de uiteindelijke lijst opgenomen en is niet noodzakelijk voor het doel van deze studie.
3	(Meet)doel	<p>De duurzaamheidsbalans heeft in feite twee belangrijke functies. Ten eerste is dat een monitoringsfunctie. Dit geeft de toestand op een bepaald moment weer, maakt ontwikkelingen in de tijd duidelijk en maakt selecteren van relevante aandachtsgebieden gemakkelijker. Daarnaast heeft het ook een communicatie- en debatfunctie.</p> <p>De balans is niet bedoeld voor het uitvoeren van beleidsevaluaties noch voor het monitoren van beleidsprestaties van de provinciale overheden.</p> <p>Telos is actief op drie werkvelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het werkveld 'Concepten en Methoden' is van oudsher één van de belangrijkste werkvelden binnen Telos. De ontwikkeling en toepassing van de duurzaamheidsbalans valt binnen dit werkveld. - Het werkveld 'Innovatie en Transitie' richt zich op het vormgeven van veranderingsprocessen gericht op duurzaamheid. Het gaat hierbij om de vraag hoe deze processen verlopen en hoe ze kunnen worden beïnvloed. Binnen dit werkveld worden drie clusters onderscheiden: het cluster 'technologie', het cluster 'stad-land relaties' en het cluster 'plattelandsontwikkeling'. - In het werkveld 'Leren en Debat' verbindt Telos de kennis die zij op doet in haar wetenschappelijke projecten met haar maatschappelijke taak als aanjager van het debat over duurzame ontwikkeling binnen de provincie Noord-Brabant.
4	Doelgroepen	Een belangrijke doelgroep is de provinciale overheid van Noord-Brabant. Niet alleen de overheid is echter van belang, ook andere actoren in de provincie Noord-Brabant die een belangrijke rol spelen bij transitieprocessen naar duurzaamheid, behoren tot de doelgroep van Telos.
5	Thema's	Op vrijwel alle thema's is Telos actief.
6	Actualiteit gegevens	De data zijn hooguit vier jaar oud.
7	Meetfrequentie	De Duurzaamheidsbalans Brabant is uitgebracht in 2001,

Monitor TELOS		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
		2002 en 2006. Het ligt in de bedoeling dit in het vervolg eens per vier jaar te doen.
8	Beschikbaarheid	<p>De Duurzaamheidsbalansen worden ruim verspreid en zijn vrij toegankelijk via de website. Dat geldt ook voor rapporten met de achterliggende verantwoording. Er wordt gestreefd naar een open proces van totstandkoming van de Duurzaamheidsbalans met de stakeholders, experts en doelgroepen.</p> <p>De geraadpleegde bronnen geven echter weinig inzicht in de basisgegevens die zijn gebruikt voor het bepalen van de toestand en veranderingen in indicatoren.</p>
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	Telos: office-manager: Mieke Lustenhouwer directeur: prof.dr.ir. J.T. Mommaas
10	Telefoonnummer	013-466 8712
11	E-mail	h.j.m.lustenhouwer@uvt.nl of telos@uvt.nl
12	Adres	Bezoekadres: Warandelaan 2, 5037 AB Tilburg Postadres: Postbus 90153, 5000 LE Tilburg

RO Online		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	30
2	Verkorte titel/afkorting	RO-Online (www.ruimtelijkeplannen.nl)
Overzicht		
3	(Meet)doel	<p>Sinds 1 januari 2010 zijn overheden op grond van de Wet Ruimtelijke Ordening verplicht nieuwe ruimtelijke plannen te digitaliseren en te ontsluiten via RO-Online. Deze website RO-Online maakt de plannen toegankelijk. Daarnaast kunnen overheden op basis van vrijwilligheid ook bestaande plannen publiceren. Op termijn zullen alle ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen, structuurvisies en algemene regels die afkomstig zijn van gemeenten, provincies en het rijk, via deze website voor iedereen beschikbaar komen.</p> <p>Doelstellingen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dat het proces van ruimtelijke ordening van de drie overheidslagen verbetert en er dus een meer samenhangende en transparantere ruimtelijke planning ontstaat; 2. Dat de inzichtelijkheid van ruimtelijke plannen verbetert en dus een betere monitoring van ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk wordt; 3. Dat de dienstverlening aan burgers en bedrijven verbetert; 4. Dat gemeenten, waterschappen, provincies en departementen op het gebied van de ruimtelijke ordening effectiever en efficiënter gaan samenwerken waardoor burgers en bedrijven sneller duidelijkheid hebben. Snellere duidelijkheid voor bedrijven leidt ook tot administratieve lastenverlichting. 5. Dat de handhaving van het ruimtelijk beleid wordt verbeterd. <p>De bronhouders kunnen/moeten online hun ruimtelijke plannen invoeren, zodat iedereen deze kan inzien.</p> <p>Voor RO gelden de volgende standaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informatiemodel Ruimtelijke Ordening (IMRO) <p>Het IMRO2012 heeft betrekking op de inrichting van de ruimtelijke instrumenten van de WRO. Het IMRO2012 is het informatiemodel voor het opstellen en het uitwisselen van de</p>

RO Online		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
		<p>ruimtelijke visies, plannen, besluiten en verordeningen op alle bestuurlijke niveaus. Het model is geschikt voor het uitwisselen tussen organisaties in het veld van de ruimtelijke ordening en ook voor uitwisseling naar andere werkvelden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP). De Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen bevat de normen die van toepassing zijn op de vormgeving en inrichting van bestemmingsplannen, inpassingsplannen en rijksbestemmingsplannen, met het doel om deze op vergelijkbare wijze op te bouwen en weer te geven. - Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten (STRI) Doel van deze standaard is het waarborgen van de bruikbaarheid en interoperabiliteit van het WRO-instrumentarium door het vaststellen van technische vormvereisten, het waarborgen van de vindbaarheid en raadpleegbaarheid door het stellen van regels rondom de elektronische beschikbaarstelling en het waarborgen van de rechtszekerheid door het stellen van eisen rondom authenticiteit, integriteit en volledigheid. - Informatiemodel Ruimtelijke Ordening Planteksten (IMROPT) IMROPT is een standaard die het mogelijk maakt om de teksten van ruimtelijk instrumenten objectgericht op te bouwen, zodat men in het digitale plan per object de bijpassende tekst kan oproepen.
4	Doelgroepen	<p>Doelgroepen zijn in de eerste plaats vijf ministeries, de provincies, alle gemeenten en waterschappen. In de tweede plaats zijn burgers en bedrijven belangrijke doelgroepen, die via RO-online op een gemakkelijke manier toegang hebben tot ruimtelijke plannen en in het bijzonder de bestemmingsplannen.</p> <p>Digitale plannen zijn niet alleen binnen de overheden te gebruiken maar ook door organisaties als bedrijven, makelaars, onderzoeksinstituten.</p>
5	Thema's	Alle thema's zijn van toepassing
6	Actualiteit gegevens	Meerdere keren per jaar is er up to date informatie beschikbaar
7	Meetfrequentie	De meetfrequentie hangt samen met de planperiode voor de verschillende planvormen, met mogelijke tussentijdse wijzigingen.

RO Online		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
		<p>Bij bestemmingsplannen gaat het om het eenmalig vervaardigen, het bijhouden van veranderingen en het beheren. Bestemmingsplannen dienen minstens eens in de tien jaar te worden herzien.</p> <p>De meetfrequentie voor de DURP-monitor is continu (DURP = Digitale Uitwisseling in Ruimtelijke Processen). Regelmatig (enkele keren per jaar) dient de informatie te worden bijgehouden en aangevuld door de bijna 500 contactpersonen van gemeenten, provincies en departementen.</p>
8	Beschikbaarheid	<p>De verschillende rapporten, informatiebladen en CD-ROM e.d. die in het kader van DURP zijn vervaardigd, staan een ieder vrij ter beschikking. De website www.ruimtelijkeplannen.nl geeft een overzicht van publicaties die relevant zijn voor het dossier DURP van het Ministerie van IenM en anderen.</p> <p>De DURP-monitor bestaat uit twee onderdelen: een publiek deel en een besloten deel. Het publieke deel is toegankelijk voor iedereen met een internetverbinding en geeft toegang tot 'voortgang' en 'analyses'. Het besloten deel is een extra-net-omgeving en is alleen toegankelijk voor de DURP-contactpersoon bij gemeenten, provincies en de vijf departementen.</p> <p>Voor beleidsmatige organisatorische- en technische vragen over DURP kan de DURP-helpdesk worden geraadpleegd. Zie www.ruimtelijkeplannen.nl.</p>
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	Vereniging van Nederlandse Gemeenten (ingevuld door GIS-room LEI Wageningen UR).
10	Telefoonnummer	088 - 183 29 01
11	E-mail	ruimtelijkeplannen@kadaster.nl
12	Adres	Postadres: Vereniging van Nederlandse Gemeenten, Postbus 30435, 2500 GK Den Haag

Indicatoren van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	32
2	Verkorte titel/afkorting	PBL
Overzicht		
3	(Meet)doel	<p>Doel is:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het verschaffen van actuele en betrouwbare informatie over de toestand en ontwikkelingen met betrekking tot de natuur en het landschap in Nederland; - het evalueren van het beleid voor natuur en landschap; - het uitvoeren van (toekomst)verkenningen; - het signaleren van problemen met betrekking tot natuur en landschap, en het beleid hiervoor; - het analyseren van de achtergronden, oorzaken en gevolgen van deze problemen. <p>De informatie die het PBL levert, dient bij te dragen aan het publieke debat over de besluitvorming inzake milieu en natuur en kan beleidsmatig verschillende functies hebben:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kennis hebben van ontwikkelingen en problemen in natuur en natuurbeleid; - het verantwoorden van het beleid en beleidsmiddelen, richting de Tweede Kamer en EU; - het verbeteren en vernieuwen van het beleid.
4	Doelgroepen	<p>Primaire doelgroepen zijn de beleidsmedewerkers bij de departementen en speciaal het ministerie van EZ. Publicaties van het PBL (Balans van de leefomgeving, Monitor Infrastructuur en Ruimte, e.d.) geven informatie aan een veel bredere doelgroep, zoals provincies, gemeenten, waterschappen, beheerders van natuurterreinen, onderzoek en onderwijs. De informatie in deze publicaties komen uit www.clo.nl.</p>
5	Thema's	Landschap, natuur, milieu, bodem, water, lucht
6	Actualiteit gegevens	Divers maar zo actueel mogelijk (zie meetfrequentie).

Indicatoren van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
7	Meetfrequentie	<ol style="list-style-type: none"> 1. biodiversiteit Frequentie is maximaal eens in de vier jaar. De frequentie kan per soortgroep variëren. 2. landschap De actualiseringsfrequentie is ca. eens per 10 jaar. Voor onderdelen (zoals de openheid van het landschap) hangt de frequentie samen met het vernieuwen van de TOP10, eens in de 4 jaar. 3. milieukwaliteit Update frequentie eens in de 4 jaar. 4. ruimtelijke inrichting/versnippering Actualisatie eens in 4 jaar of eens per 10 jaar. 5. beheer (uitgaven) Jaarlijkse registratie van beheersubsidies. 6. publiek draagvlak/beleving Meting eens in de vier jaar 7. institutioneel draagvlak Meting jaarlijks. 8. opbrengst (kosten en baten) Frequentie is nog niet bepaald. 9. realisatie nieuwe EHS-natuur Jaarlijkse meting 10. planologische bescherming EHS Frequentie is nog niet bepaald.
8	Beschikbaarheid	De publicaties van het Planbureau voor de Leefomgeving staan een ieder tegen betaling ter beschikking. Voor een beeld van de indicatoren wordt verwezen naar www.pbl.nl
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	J. (Jaap) Wiertz, PBL, Bilthoven factsheet ingevuld door J.H. (Jakob) Jager (LEI Wageningen UR o.b.v. www.pbl.nl en www.clo.nl)
10	Telefoonnummer	030-274 3362
11	E-mail	jaap.wiertz@pbl.nl
12	Adres	Bezoekadres: Antonie van Leeuwenhoeklaan 9, Bilthoven Postadres: Postbus 1, 3720 BA Bilthoven

Graadmeterstelsel volgens het Centraal Planbureau		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	33
2	Verkorte titel/afkorting	G-CPB
Overzicht		
3	(Meet)doel	<p>Doel is om actuele en betrouwbare gegevens te verschaffen over stand van zaken en vooruitzichten met betrekking tot de economie in Nederland. De stand van zaken en ramingen dienen inzicht te verschaffen in die variabelen waarin de politiek en andere spelers in het sociaal-economische beleid en het bedrijfsleven geïnteresseerd zijn.</p> <p>Doel is niet alleen om ramingen te maken maar ook om beleidsvarianten te berekenen.</p> <p>De Macro Economische Verkenningen dienen in het bijzonder als hulpmiddel voor het Kabinet bij de voorbereiding van de begroting voor het volgend jaar, door te voorzien in de laatste economische en budgettaire voorspellingen voor dat jaar. Rekening houdend met de definitieve beslissingen betreffende het overheidsbeleid, presenteert de MEV een voorspelling voor de Nederlandse economie in het volgende jaar. De MEV wordt tegelijk gepubliceerd met de Rijksbegroting, die op deze voorspelling is gebaseerd (www.cpb.nl). De cijfers van het CPB worden ook gebruikt voor evaluatie en tussentijdse bijstellingen van het overheidsbeleid.</p> <p>Het bedrijfsleven baseert mede hun beslissingen over innovaties en investeringen op economische cijfers van het CBS en CPB.</p>
4	Doelgroepen	<p>De belangrijkste doelgroep is het Kabinet en de verschillende ministeries die de Macro Economische Verkenningen gebruiken voor het opstellen van de begroting.</p> <p>Het CBS en het CPB geven uitgebreide informatie over de stand van zaken en prognoses aan de hand van sociaal-economische (kern)cijfers van Nederland.</p> <p>Naast het overheidsbeleid zijn de economische cijfers voor een veel bredere doelgroep van belang zoals de departementen, sociale partners, politieke partijen en verschillende sectoren in het bedrijfsleven.</p>
5	Thema's	sociaal economische vitaliteit, waaronder recreatie
6	Actualiteit gegevens	Actueel

Graadmeterstelsel volgens het Centraal Planbureau		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
7	Meetfrequentie	De vooruitzichten voor de Nederlandse economie worden 4 keer per jaar gepubliceerd. De Macro Economische Verkenning (MEV) verschijnt jaarlijks tegelijk met het uitbrengen van de Rijksbegroting.
8	Beschikbaarheid	De informatie is openbaar en veel informatie, ook achterliggende CPB-documenten, zijn te vinden op de CPB-website. De gegevens van het CBS zijn toegankelijk via de database Statline van het CBS. Om tot een optimale informatievoorziening te komen voor de departementen en planbureaus is vanuit het CBS het Centrum voor Beleidsstatistiek (CvB) opgezet. Het CvB helpt deze klanten bij het vinden, het gebruik en het opstellen van de benodigde informatie voor de beleidsvoorbereiding en de evaluatie daarvan. Het CvB vormt daarmee ook een antwoord op de toegenomen behoefte aan objectieve beleidsinformatie als gevolg van het veranderingstraject Van Beleidsbegroting Tot Beleidsverantwoording (VBTB). Aan de diensten van het CvB zijn kosten verbonden (zie hiervoor de website www.cbs.nl/nl/service/cvb/cvb.htm).
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	J.P. (Johan) Verbruggen Centraal Planbureau ingevuld door J.H. (Jakob) Jager (LEI Wageningen UR)
10	Telefoonnummer	070-3383 404 (rechtstreeks)
11	E-mail	info@cpb.nl en jpv@cpb.nl
12	Adres	CPB: Bezoekadres: Van Stolkweg 14, 2585 JR Den Haag Postadres: Postbus 80510, 2508 GM Den Haag

Graadmeterstelsel volgens het Sociaal Cultureel Planbureau		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	34
2	Verkorte titel/afkorting	G-SCP
Overzicht		
3	(Meet)doel	<p>De doelen van sociaal-culturele monitoring, en ook van de SSN (publicatie 'De Sociale Staat van Nederland') en de leef-situatie-index, zijn (SCP, 2001):</p> <ul style="list-style-type: none"> - het bieden van een totaaloverzicht van de leefsituatie van de bevolking als geheel, aan de hand van kerncijfers op een aantal maatschappelijk en politiek relevante gebieden; - het bieden van systematische informatie over de ontwikkelingen van diverse groepen in de samenleving en in de verschillende gebieden van Nederland; - het bieden van informatie over ontwikkelingen in de tijd; - het op basis van deze informatie signaleren van maatschappelijke problemen en achterstanden ten behoeve van politiek en beleid; - het analyseren van de achtergronden, oorzaken en gevolgen van deze problemen; - het leveren van informatie over de mate waarin de doelstellingen van beleid worden bereikt.
4	Doelgroepen	De belangrijkste doelgroepen van de SSN en de leefsituatie-index zijn de Tweede Kamer en het kabinet. Omdat de SSN informatie bevat die nuttig is voor het maatschappelijk debat, wil het SCP ook het maatschappelijk geïnteresseerde publiek bereiken.
5	Thema's	Recreatie, soc. cult. vit., soc. econ. vit
6	Actualiteit gegevens	Divers. Maar hooguit 2 jaar oud.
7	Meetfrequentie	<p><i>SSN als kader</i></p> <p>De SSN komt eenmaal per twee jaar uit. De achterliggende gegevens worden met verschillende frequenties verzameld, afhankelijk van de verschillende surveys en databronnen (zie ook de meta-informatie in MISS).</p> <p><i>Leefsituatie-index als kernmonitor</i></p> <p>POLS (Permanent Onderzoek naar de Leefsituatie) verzamelt permanent gegevens. POLS/LSI heeft een frequentie van eens in de twee jaar.</p>

Graadmeterstelsel volgens het Sociaal Cultureel Planbureau		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
8	Beschikbaarheid	<p><i>SSN als kader</i></p> <p>Het SSN bevat informatie die nuttig is voor het maatschappelijk debat. Daarom zijn de teksten en cijfers optimaal toegankelijk gemaakt via de publicaties en websites. De technische toelichtingen en gedetailleerde achtergrondinformatie zijn niet in het SSN opgenomen, maar te raadplegen op de website van het SCP (www.scp.nl of www.socialestaat.nl).</p> <p><i>Leefsituatie-index als kernmonitor</i></p> <p>Vele gegevens over de leefsituatie zijn toegankelijk via de website van het CBS (www.cbs.nl). Eén van de kernindicatoren heeft betrekking op de leefsituatie (kerncijfers over tijdsbesteding, vrijetijdsbesteding, maatschappelijke participatie, kerkelijke gezindte, jongeren). Er is een mogelijkheid te zoeken in de StatLine-databank van het CBS.</p>
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	Ir. J.H.M. (Anja) Steenbekkers Sociaal en Cultureel Planbureau factsheet aangepast door J.H. (Jakob) Jager (LEI Wageningen UR)
10	Telefoonnummer	070 - 340 7000 (SCP algemeen) 070 - 340 7694 (Steenbekkers)
11	E-mail	Info@scp.nl a.steenbekkers@scp.nl
12	Adres	Bezoekadres: Parnassusplein 5, 2511 VX Den Haag Postadres: Postbus 16164, 2500 BD Den Haag

Monitor Stedelijke Vernieuwing		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	37
2	Verkorte titel/afkorting	M-SV
Overzicht		
3	(Meet)doel	<p><i>Een derde periode stedelijke vernieuwing</i></p> <p>In 2010 is een nieuwe periode stedelijke vernieuwing van start gegaan. Het Rijk draagt bij aan deze vernieuwing door middel van het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV). Voor de periode 2010 t/m 2014 is € 1,2 miljard gereserveerd om de fysieke achterstanden in de steden weg te werken en de leefbaarheid te vergroten.</p> <p>Hierbij staan de volgende drie doelstellingen centraal:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevordering van de kwaliteit en differentiatie van de woningvoorraad, voor zover nodig rekening houdend met een te verwachten afname van het aantal huishoudens; 2. Bevordering van de fysieke kwaliteit van de leefomgeving; 3. Bevordering van een gezonde en duurzame leefomgeving in het algemeen en meer in het bijzonder ten aanzien van bodem, geluid en binnenstedelijke luchtkwaliteit. <p>Stedelijke vernieuwing is een voortdurend proces. De basis voor successen die nu worden geboekt, is vele jaren eerder gelegd en in het tijdvak 2010-2015 zal een nieuwe basis worden gelegd voor de jaren daarna. Dan zal de financiële rijksbijdrage echter komen te vervallen. Er wordt op dit moment via verschillende trajecten gewerkt aan een toekomstagenda voor stedelijke vernieuwing om te komen tot een nieuwe aanpak.</p>
4	Doelgroepen	<p>Primaire doelgroepen zijn de Ministeries van I&M en EZ, die verantwoording moeten afleggen aan de Tweede Kamer over de voortgang, bestedingen en effecten van de stedelijke vernieuwing. Voor de monitoring van de stedelijke vernieuwing in de 30 rechtstreekse gemeenten is het Ministerie van IenM verantwoordelijk. Voor de niet-rechtstreekse gemeenten ligt de verantwoordelijkheid bij de provincies. Bij monde van het IPO hebben de provincies aangegeven met hun monitoring te willen aansluiten bij de Rijksmonitor. Doelgroepen voor de monitoring van de niet-rechtstreekse gemeenten zijn dus de Gedeputeerde Staten, Statencommissies en het IPO.</p>

Monitor Stedelijke Vernieuwing		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
5	Thema's	Recreatie, soc. econ. vit.
6	Actualiteit gegevens	Nulmeting in 2010; tussenstand in 2012 en eindmeting in 2015
7	Meetfrequentie	Zie bij 6.
8	Beschikbaarheid	2e kamerbrief
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	Het Ministerie van IenM coördineert de ISV-monitor; Projectleider : A. (Arjen) Verweij Commentaar op factsheet via K. (Kathrin) Becker. Factsheet ingevuld door J.H. (Jakob) Jager (LEI Wageningen UR)
10	Telefoonnummer	070-339 3939 (algemeen) 070-339 1412
11	E-mail	arjen.verweij@minienm.nl kathrin.becker@minienm.nl
12	Adres	Bezoekadres: Plesmanweg 1-6, 2597 JG Den Haag Postadres: Postbus 20901, 2500 EX Den Haag

Monitor Infrastructuur en Ruimte		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	40A
2	Verkorte titel/afkorting	MIR (M-SVIR)
Overzicht		
3	(Meet)doel	<p>Dit is de nulmeting van de Monitor Infrastructuur en Ruimte. Deze monitor brengt het doelbereik in beeld van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR; lenM 2011b). Deze nulmeting geeft de situatie voor het jaar 2010 en beschrijft zoveel mogelijk ook de ontwikkeling sinds 2000. De eerste vervolgmeting is gepland voor 2014. Daarna verschijnen volgens afspraak elke twee jaar nieuwe vervolgmetingen.</p> <p>De SVIR is nog maar kort van kracht. De ontwikkelingen die deze nulmeting signaleert, mogen daarom nog niet worden gezien als een beoordeling van de effecten van de SVIR. Wel kan gezegd worden of de doelstellingen van de SVIR gezien de stand van zaken en de ontwikkelingen van de afgelopen tien jaar de trend mee of tegen hebben.</p> <p>De SVIR continueert deels reeds langer bestaande beleidsdoelen uit de Nota Ruimte en de Nota Mobiliteit, of bevat doelen die al eerder in andere nu nog vigerende beleidskaders zijn opgenomen zoals doelen op het gebied van milieu en water. Ongeveer de helft van de doelen van de SVIR betreft voortzetting van bestaand beleid. Waar dit het geval is, mogen de resultaten van deze nulmeting worden gezien als een beschrijving van dit beleid in termen van doelbereik.</p>
4	Doelgroepen	<p>Minister en Tweede Kamer vinden het van groot belang om zicht te houden op de effecten van de structuurvisie. Daarom heeft de minister aan het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) gevraagd om de SVIR te monitoren. Het PBL heeft dit gedaan in samenwerking met het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid (KIM) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). In de toekomst zal ook de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) een bijdrage leveren.</p> <p>Op ambtelijk niveau zijn DG Ruimte en DG Bereikbaarheid van lenM de primaire doelgroep. Maar er zijn verschillende belangrijke spelers op het beleidsterrein van de ruimtelijke ordening:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ministerie EZ - Provinciale overheden; - Lokale overheden;

Monitor Infrastructuur en Ruimte		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
		- Private actoren.
5	Thema	Alle thema's behalve milieu
6	Actualiteit gegevens	Streven van de nulmeting is gegevens te presenteren voor omstreeks het jaar 2010, met een terugblik over de tien jaar daarvoor.
7	Meetfrequentie	Tweejaarlijkse meetfrequentie
8	Beschikbaarheid	Publicaties van het PBL zijn openbaar toegankelijk. De nulmeting van de MIR is in 2012 als rapport verschenen. Daarnaast zullen de indicatoren worden opgenomen op het Compendium voor de Leefomgeving (www.clo.nl).
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	R. (Rienk) Kuiper Planbureau voor de Leefomgeving
10	Telefoonnummer	+31646163979
11	E-mail	Rienk.kuiper@pbl.nl
12	Adres	Bezoekadres: Willem Witsenplein 6, 2596 BK Den Haag Postadres: Postbus 30314, 2500 GH Den Haag

Water in beeld		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	41
2	Verkorte titel/afkorting	M-water
Overzicht		
3	(Meet)doel	<p>Sinds 2010 wordt met deze monitor (nog steeds 'Water in beeld' geheten) met name gerapporteerd over de voortgang van de uitvoering van het Nationaal Waterplan (2009-2015). In die zin geeft de monitor alleen de stand van zaken weer omtrent de uitvoering van de in het waterplan genoemde acties en het lopende regeerakkoord. Sinds 2012 wordt in Water in beeld ook gerapporteerd over de uitvoering van het Bestuursakkoord Water. Daarbij gaat het vooral over het bereiken van de beoogde doelmatigheidswinst in het waterbeheer. Water in beeld verschijnt altijd in mei i.v.m. de verantwoordingsdebatten in de Tweede Kamer ('woensdag gehaktdag') over de realisatie van de begroting.</p> <p>Monitoring in de zin van toestandsbepaling, trends duiden e.d. vindt plaats door het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL). Hierover wordt gerapporteerd in de Balans van de Leefomgeving. Deze verschijnt om de twee jaar.</p> <p>Het PBL heeft eind 2012 een apart rapport uitgebracht over waterkwaliteit. Dit met het oog op de actualisering van de KRW-stroomgebiedbeheerplannen. Dit is geen regelmatig terugkerende activiteit.</p> <p>Naast de Balans van de Leefomgeving zal het PBL in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Milieu ook om de twee jaar een Monitor Infrastructuur en Ruimte gaan uitbrengen (zie factsheet 40A). Hierin wordt gerapporteerd over het doelbereik van de in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) opgenomen nationale belangen. Ook waterveiligheid, waterkwaliteit, klimaatverandering e.d. worden hierin meegenomen. Voor nadere informatie over de stand van zaken wordt verwezen naar het PBL, Marijke Vonk.</p>
4	Doelgroepen	Doelgroepen zijn in de eerste plaats de Tweede Kamer en het Ministerie van IenM. 'Water in Beeld' wordt bijvoorbeeld benut door de Minister van V&W voor de verdediging van het beleid in de Tweede Kamer (VBTB, Van Beleidsbegroting Tot Beleidsverantwoording).

Water in beeld		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
		Maar de voortgangsrapportages zijn ook van belang voor de provincies, waterbeheerders en geïnteresseerd publiek.
5	Thema's	Reconstructie, natuur, bodem, water
6	Actualiteit gegevens	In de loop van het jaar worden de cijfers van het voorgaande jaar beschikbaar gesteld.
7	Meetfrequentie	Jaarlijks
8	Beschikbaarheid	<p>De voortgangsrapportages 'Water in Beeld' en 'Water in Cijfers' worden ruim verspreid en zijn aan te vragen bij Cabri Mailservice, Lelystad (ciw@cabri.nl). Ook is er toegang tot de (geaggregeerde) gegevens) via de websites: www.waterinbeeld.nl en www.waterincijfers.nl.</p> <p>De dienstverlening rondom de landelijke monitoring programma's voor de rijkswateren is voor zowel aanvragen over 'zoute' Rijkswateren (inclusief het Veerse en Grevelingenmeer) als voor de 'zoete' Rijkswateren, gebundeld in het Watercentrum van Rijkswaterstaat. Het Watercentrum is sinds april 2013 onderdeel van RWS Water, Verkeer en Leefomgeving (www.rijkswaterstaat.nl).</p>
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	Projectleider: mr. C.P. Poot, ministerie van IenM, Directoraat-Generaal Ruimte en Water.
10	Telefoonnummer	Tel. 06 52596158.
11	E-mail	Poot, C.P. (Kees) – DGW, Kees.Poot@minienm.nl
12	Adres	Bezoekadres: Plesmanweg 1-6, 2597 JG Den Haag. Postadres: Postbus 20904, 2500 EX Den Haag

Monitor Sturingsmodel gebiedsgericht beleid		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	42
2	Verkorte titel/afkorting	M-SGB
Overzicht		Deze informatie is mogelijk verouderd, dit systeem is niet in de uiteindelijke lijst opgenomen en is niet noodzakelijk voor het doel van deze studie.
3	(Meet)doel	<p>De doelstellingen van het gebiedsgericht beleid richten zich op het verbeteren van het woon-, werk- en leefklimaat in daarvoor geselecteerde gebieden op het platteland. Deze aanpak leent zich vooral voor gebieden die waardevol en kwetsbaar zijn wat betreft natuur, bos, landschap, landbouw, milieu, openluchtrecreatie, water of cultuurhistorie.</p> <p>Op gebiedsniveau wordt bij de monitoring en evaluatie SGB onderscheid gemaakt naar (zie website: www.gebiedsgerichtbeleid.nl):</p> <p><i>Voortgangsmonitoring</i> in relatie tot activiteiten ten behoeve van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bijsturing projecten - financiële verantwoording op provinciaal en rijksniveau. <p><i>Prestatiemonitoring</i> in relatie tot operationele doelen ten behoeve van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beleidsmatige verantwoording op provinciaal niveau en rijksniveau - bijsturing activiteitenprogrammering voor een periode van 4 jaar. <p><i>Beleids-effectmonitoring</i> van de langetermijndoelen voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de nulsituatie en probleemanalyse - provinciale beleidsevaluatie - landelijke beleidsevaluatie <p>Op de website (www.gebiedsgerichtbeleid.nl) is het zgn. 'Monitorprotocol gebiedsgericht beleid' te vinden waarin voor de bestuursovereenkomst, het uitvoeringscontract, provinciaal uitvoeringsprogramma en gebiedsprogramma, de doelen en andere kenmerken kort worden weergegeven.</p>

Monitor Sturingsmodel gebiedsgericht beleid		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
4	Doelgroepen	<p>De betrokken partijen zijn primair de Ministeries van EZ en IenM, het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de provincies. Zij hebben de afspraken vastgelegd in de 'Bestuursovereenkomst gebiedsgerichte inrichting landelijk gebied 2002 - 2005'.</p> <p>Monitoring en evaluatie hebben tot doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - verantwoording van de bestede gelden; het gaat om het afleggen van verantwoording naar Provinciale Staten, naar het Rijk, en van het Rijk naar de Tweede Kamer; - 'benchmarking' en leereffecten, en om daarmee tot verbetering en bijsturing van gebiedsgericht beleid te komen.
5	Thema's	Op vrijwel alle thema's is het Sturingsmodel gebiedsgericht beleid actief.
6	Actualiteit gegevens	De gegevens zijn maximaal vier jaar oud (zie onder Meetfrequentie)
7	Meetfrequentie	<p><i>Prestatiemonitor en voortgangsmonitor</i></p> <p>Prestaties eens in de vier jaar en voortgangsrapportage jaarlijks</p> <p>Beleidseffectmonitor</p> <p>Eenmaal per vier jaar; gebaseerd op een nulmeting aan het begin van de periode en een meting aan het eind van de periode van de bestuursovereenkomst Rijk-provincies.</p> <p>Volgens afspraken uit de bestuursovereenkomst 2002-2005 is in de jaren 2002 en 2003 een eerste nulmeting uitgevoerd.</p>
8	Beschikbaarheid	<p>De monitoring- en evaluatierapportages zijn openbaar en zullen naar verwachting vrij beschikbaar zijn. Het is een vraag hoe de beschikbaarheid van de achterliggende gegevens wordt geregeld.</p> <p>Veel informatie is toegankelijk via de websites: www.iporivm.nl en www.gebiedsgerichtbeleid.nl.</p>
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	E. (Eric) de Rijk van het IPO-bureau in Den Haag.
10	Telefoonnummer	070-888 1257
11	E-mail	edrijk@ipo.nl
12	Adres	<p>Bezoekadres: Muzenstraat 61, 2511 WB Den Haag</p> <p>Postadres: Postbus 16107, 2500 BC Den Haag</p>

Monitoring Plattelandsontwikkelingsprogramma		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	43
2	Verkorte titel/ afkorting	M-POP
Overzicht		Deze informatie is mogelijk verouderd, dit systeem is niet in de uiteindelijke lijst opgenomen en is niet noodzakelijk voor het doel van deze studie.
3	(Meet)doel	<p>Behoud van het platteland en ontwikkeling van kernkwaliteiten is de algemeen geldende doelstelling voor plattelandsontwikkeling. Om deze ambitie te realiseren is voor POP-Nederland de volgende algemene strategie geformuleerd (Min. van LNV, 2000):</p> <p>'Om het platteland gereed te maken voor de 21ste eeuw wordt naar een nieuw duurzaam evenwicht toegewerkt tussen economische functies en de functies natuur, landschap, water en milieu; functies die een eigen ruimte claimen. Het realiseren van economische, maatschappelijke en ecologische duurzaamheid wordt nagestreefd door een integrale aanpak van de problemen. De functie van het platteland wordt ontwikkeld van een primaire productieruimte tot een meervoudige gebruiksruimte, onder meer door verschuiving van functiescheiding naar verweving van functies'.</p> <p>Er zijn zes hoofddoelen geformuleerd voor de ontwikkeling van het Nederlandse platteland (Min. van LNV, 2000):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ontwikkelen van een duurzame landbouw 2. verhogen van de kwaliteit van natuur en landschap 3. omschakelen naar duurzaam waterbeheer 4. bevorderen diversificatie economische dragers 5. bevorderen recreatie en toerisme 6. bevorderen leefbaarheid. <p>Monitoring en evaluatie van maatregelen in het POP moeten inzicht bieden in de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid. Dit betekent zowel inzicht in de baten (de mate waarin de doelen dichterbij zijn gebracht) als de kosten.</p>
4	Doelgroepen	De primaire doelgroep is de Europese Unie aan wie verantwoording dient te worden afgelegd over de bestede middelen en de bereikte resultaten. Afgeleid hiervan zijn de Tweede Kamer, het ministerie van EZ en de provincies een doelgroep.

Monitoring Plattelandsontwikkelingsprogramma		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
5	Thema's	Op vrijwel alle thema's is het POP actief.
6	Actualiteit gegevens	
7	Meetfrequentie	De outputindicatoren worden elk jaar verzameld van 2001 tot en met 2007. De resultaat- en outcome-indicatoren worden verzameld in 2001 (nulmeting), 2003 (mid-term evaluatie) en 2007 (ex post evaluatie). De mid-term evaluatie (2003) heeft betrekking op de periode 2000 tot en met 2002. De ex post evaluatie meet de effecten over de totale programmaperiode, te weten 2000 tot en met 2006.
8	Beschikbaarheid	De beschikbaarheid kan betrekking hebben op de basisgegevens en op de beschikbaarheid en toegankelijkheid van de evaluatieresultaten. De basisgegevens zijn over het algemeen vrij toegankelijk tenzij het gaat om gegevens van individuele respondenten en grondgebruikers. Over het algemeen wordt gewerkt met de bestaande statistieken, databestanden en GIS-gegevens. De resultaten van de midterm- en eindevaluatie zijn vrij beschikbaar en openbaar toegankelijk.
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	P.G.M. (Peter) Ros; Regiebureau POP
10	Telefoonnummer	030-275 6914
11	E-mail	p.g.m.ros@minlnv.nl
12	Adres	Postadres: Postbus 20021, 3502 LA Utrecht

Monitoring en evaluatie mestbeleid		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	46A
2	Verkorte titel/afkorting	M-mest
Overzicht		
3	(Meet)doel	<p>Beleidsvaluatie EMW2012</p> <p>Het rapport 'Uitvoering van de Meststoffenwet; Evaluatie Meststoffenwet 2012: deelrapport ex post' moet antwoord geven op de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoe groot was de productie van mest en van mineralen in die mest (stikstof en fosfaat)? - Hoe was de ontwikkeling in de dierrechten? - Hoe heeft het transport van mest zich ontwikkeld en is er voldoende mestopslag? - In hoeverre zijn de gebruiksnormen, de gebruiksvoor-schriften en de dierrechten nageleefd? - Hoe hoog zijn de administratieve lasten van het Gebruiks-normenstelsel? - Welke knelpunten ervaart de landbouwsector bij het wer-ken met het Gebruiksnormenstelsel? <p>Deze vragen worden beantwoord om invulling te geven aan artikel 46 van de meststoffenwet:</p> <p>'Onze minister zendt in 2012 en vervolgens telkens na ten hoogste vijf jaar aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk.'</p> <p>Het rapport 'Bodemoverschotten op landbouwbedrijven; Eva-luatie Meststoffenwet 2012: deelrapport ex post' moet ant-woord geven op de volgende vraag:</p> <p>Wat zijn de huidige stikstof- en fosfaatbodemoverschotten voor de verschillende te onderscheiden sectoren en regio's, hoe hebben deze zich ontwikkeld sinds circa 1990 en welke ver-schillen vallen daarbij eventueel op tussen sectoren en regio's?</p> <p>In het rapport 'Quick scan economische aspecten van het mestbeleid; Evaluatie Meststoffenwet 2012: deelrapport ex post' worden de volgende vragen beantwoord:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wat is de ontwikkeling van de mestmarkt in de afgelopen jaren geweest en waardoor wordt deze beïnvloed? <ol style="list-style-type: none"> a. Welke plaatsingsruimte voor dierlijke mest is er in de Nederlandse landbouw, en waar? Hoe verhoudt de

Monitoring en evaluatie mestbeleid		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
		<p>plaatsingsruimte zich tot de productie van dierlijke mest (tonnen, N en P)? In welke regio's is er een hoger mestoverschot (in tonnen, N en P) dan elders? Wat is de bestemming van het overschot (export, verwerking, ...)?</p> <p>b. Hoe is de ontwikkeling van de prijzen op de mestmarkt in 2006-2009/10? Hoeveel is in die jaren geëxporteerd, buiten de landbouw afgezet, verbrand, verwerkt en gestort?</p> <p>c. Welke gevolgen heeft het strenger worden van gebruiksnormen gehad voor de afzetmarkt voor mest, in termen van vraag en prijzen? Heeft dit gevolgen gehad voor het gedrag van producenten en afnemers van mest in termen van transportbewegingen?</p> <p>2. Wat zijn de (micro-)economische effecten van het mestbeleid?</p> <p>a. Wat is de relatie tussen het gevoerde mineralenbeleid en de economisch prestaties van de ondernemers mede in relatie tot de gerealiseerde N- en P-overschotten?</p> <p>b. Is de concurrentiepositie van ondernemers de afgelopen 10 jaar verbeterd of verslechterd als gevolg van het mineralenbeleid? Wat is de invloed van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de steeds strenger wordende gebruiksnormen (voor stikstof en fosfaat) en de eventuele invloed daarvan op opbrengsten? - extra kosten die gemaakt moeten worden als gevolg van de steeds strenger wordende gebruiksnormen? - economisch voor- of nadeel door meer of minder kunstmestgebruik of mestafvoer? - de mate waarin er een level playing field is (moeten boeren in andere EU-lidstaten vergelijkbare maatregelen treffen)? En speel dit ook tussen de sectoren binnen Nederland?
4	Doelgroepen	<p>Primaire doelgroep is het Ministerie van EZ, dat verantwoording moet afleggen richting de EU (Nitraatrichtlijn) en richting de Tweede Kamer.</p> <p>Secundaire doelgroep is de landbouwsector zelf, die zich dient aan te passen aan de gestelde richtlijnen en normen, en</p>

Monitoring en evaluatie mestbeleid		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
		te leren van de monitoringsresultaten.
5	Thema's	Landbouw, reconstructie, milieu, bodem, water
6	Actualiteit gegevens	Resultaten van bovenstaande rapporten staan op www.lei.wur.nl/NL/nieuwsagenda/nieuws/Evaluatie_Meststoffenwet_2012.htm en hebben betrekking op de ontwikkelingen tot en met 2010.
7	Meetfrequentie	<i>Beleidsevaluatie EMW2012</i> Eens in de 5 jaar.
8	Beschikbaarheid	<i>Beleidsevaluatie EMW2012</i> De rapporten zijn algemeen beschikbaar en verkrijgbaar. Achterliggende data op het basisniveau van de landbouwbedrijven zijn niet toegankelijk en beschikbaar, gezien privacy en afspraken die zijn gemaakt over gebruik van gegevens.
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	O.F. (Oscar) Schoumans (projectleider Evaluatie Meststoffenwet 2012), Alterra ingevuld door J.H. (Jakob) Jager (LEI Wageningen UR)
10	Telefoonnummer	0317-486446
11	E-mail	Oscar.Schoumans@wur.nl
12	Adres	Droevendaalsesteeg 3-3 A, 6708 PB Wageningen

Monitoring mestmarkt		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	46B
2	Verkorte titel/afkorting	M-mest
Overzicht		
3	(Meet)doel	<p><i>Monitoring mestmarkt 2010 (MMM2010)</i></p> <p><i>De monitoring van de mestmarkt dient de volgende doelen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - In het geval er grote druk op de mestmarkt ontstaat, geeft de monitoring mestmarkt inzicht in de oorzaken en de feitelijke knelpunten. Hiermee heeft het bedrijfsleven de sleutel tot oplossingen in handen. De monitoring geeft ook de overheid de mogelijkheid om snel te reageren en; - Controle op de mesttransporten is in de meststoffenwet één van de belangrijkste pijlers. In de handhaving is het een speerpunt. De monitoring mestmarkt geeft de overheid de mogelijkheid om de handhaving op macro-niveau te evalueren en de handavingsstrategie gericht aan te passen. <p>Het rapport 2010 heeft drie onderdelen: (1) analyse van de Vervoersbewijzen Dierlijke meststoffen (VDM's); (2) berekening met MAMBO van de mestproductie, de plaatsing van bedrijfseigen en bedrijfsvreemde mest en de meststromen op de mestmarkt en; (3) vergelijking van de resultaten van de eerste twee onderdelen in combinatie met informatie over mestafzetprijzen en andere informatie uit de mestmarkt (Synthese). Dit is de vijfde monitoring op rij, daarom is er extra aandacht besteed aan cumulatieve resultaten en aan trends.</p>
4	Doelgroepen	<p>Primaire doelgroep is het Ministerie van EZ, dat verantwoording moet afleggen richting de EU (Nitraatrichtlijn) en richting de Tweede Kamer.</p> <p>Secundaire doelgroep is de landbouwsector zelf, die zich dient aan te passen aan de gestelde richtlijnen en normen, en te leren van de monitoringsresultaten.</p>
5	Thema's	Landbouw, reconstructie, milieu, bodem, water
6	Actualiteit gegevens	Resultaten 2010 zijn verschenen in november 2011. Resultaten 2011 zijn beschikbaar.

Monitoring mestmarkt		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
7	Meetfrequentie	Jaarlijkse monitoring.
8	Beschikbaarheid	Zie: www.lei.wur.nl/NL/publicaties+en+producten/LEIpublicaties/?id=1273
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	H.H. (Harry) Luesink, LEI Wageningen UR ingevuld door J.H. (Jakob) Jager (LEI Wageningen UR)
10	Telefoonnummer	070-3358315
11	E-mail	Harry.luesink@wur.nl
12	Adres	Bezoekadres: A. van Leeuwenhoeklaan 9, 3721 MA Bilthoven Postadres: Postbus 1, 3720 BA Bilthoven

Monitoring Bodemsanering		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	47
2	Verkorte titel/afkorting	Monibosa
Overzicht		
3	(Meet)doel	<p>Het doel van het op landelijk niveau monitoren van de bodemsanering is om te volgen en te toetsen of er op een adequate wijze naar de NMP3 - doelstellingen (1997) voor de bodemsanering wordt toegewerkt. Deze doelstellingen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De omvang van de bodemverontreiniging moet vóór 2005 landsdekkend in kaart zijn gebracht (het Landsdekkend Beeld); - De bodem moet blijvend worden beheerd. Ernstige bodemverontreiniging moet vóór 2023 gesaneerd zijn dan wel beheersbaar zijn gemaakt. <p>In het NMP4 zijn geen wijzigingen in deze doelstellingen aangebracht. Inmiddels is een inschatting gedaan over de haalbaarheid van de genoemde einddatum (met de werkvoorraad uit het landsdekkend beeld en de voortgang van de operatie zoals die bij de monitoring is bepaald). Op basis hiervan heeft de staatssecretaris aan de Kamer gemeld dat hij 2030 als einddatum wil aanhouden.</p> <p>Ook zijn de doelstellingen uit het kabinetsstandpunt Beleidsvernieuwing Bodemsanering uit 1997 van belang. Het bodemsaneringsbeleid heeft betrekking op de gevallen van ernstige bodemverontreiniging die ontstaan zijn vóór 1 januari 1987. Alle bodemverontreinigingen ontstaan vanaf 1 januari 1987 vallen onder de zorgplichtregeling van de Wet Bodembescherming (Wbb) en moeten direct en volledig worden opgeruimd (in de monitoringrapportage wordt dit opgenomen voor zover de gegevens bekend zijn bij de afdeling bodemsanering van het bevoegd gezag).</p> <p>De doel- en taakstellingen van het bodemsaneringsbeleid zijn gedifferentieerd naar verschillende niveaus, in afnemende mate van abstractie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Maatschappelijke doelstellingen: <ul style="list-style-type: none"> - geen stagnatie - geen onacceptabele risico's

Monitoring Bodemsanering		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
		<ul style="list-style-type: none"> - geen nieuwe verontreiniging - Beleidsmatige doelstellingen NMP3: <ul style="list-style-type: none"> - omvang totale bodemverontreiniging in Nederland vóór 2005 in beeld brengen (is in 2004 gebeurd met landsdekkend beeld) - bestaande verontreiniging vóór 2023 (wordt: 2030) beheersbaar maken of oplossen - Operationele taakstellingen: <ul style="list-style-type: none"> - bodemsanering goedkoper - meer investeringen door marktpartijen - Instrumentele taakstellingen: <ul style="list-style-type: none"> - technische taakstellingen - juridische taakstellingen - financiële taakstellingen. <p>Gezien deze maatschappelijke doelstellingen heeft de Staatssecretaris aan de Kamer gemeld dat hij alle risico's door bodemverontreiniging bij huidig gebruik wil wegnemen vóór 2015 (door saneren of beheersen) en tot 2030 (zoveel mogelijk) risico's door bodemverontreiniging die ontstaan door gebruikswijzigingen.</p> <p>Sinds het afsluiten van het convenant 'bodemontwikkelingsbeleid en aanpak speedlocaties' in 2009 is de monitoring meer gericht op de vaststelling en aanpak van speedlocaties. De indicatoren zijn gewijzigd.</p>
4	Doelgroepen	<p>Primaire doelgroep van de monitoringrapportage is het Ministerie van VROM, dat de rapportage opneemt bij de stukken voor de Tweede Kamer bij het overleg op de derde woensdag in mei over de beleidsprestaties in het kader van de VBTB (Van Beleidsbegroting Tot Beleidsverantwoording). De gegevens worden ook jaarlijks gebruikt voor bijdragen aan de Milieubalans en het Milieucompodium van het RIVM en aan de IPO-rapportage Milieu, Water, Natuur en Landbouw en aan rapportages van het European Environment Agency (EEA, zie N55).</p>
5	Thema's	Milieu, bodem, water
6	Actualiteit gegevens	M.b.t. speedlocaties actueel

Monitoring Bodemsanering		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
7	Meetfrequentie	<p>Er zijn 16 indicatoren ontwikkeld om het verloop van de bodemsaneringsoperatie te volgen. Van 14 indicatoren worden jaarlijks gegevens verzameld voor de jaarlijkse monitoringsrapportage. Dit geldt voor de B-, I-, O2- en Z-indicatoren.</p> <p>Voor twee indicatoren (M1 en O1) zal periodiek - met meerjarige tussenperioden - een zogenaamd diepteonderzoek worden uitgevoerd.</p> <p>Voor indicatoren ter detectie van verdachte locaties, de beoordeling van locaties voor bepaling van de werkvoorraad, voor de opbouw van het Landsdekkend Beeld is een eenmalige inventarisatie (oriënterend en nader onderzoek) vaak voldoende. Waarschijnlijk zal dit landsdekkend beeld 5-jaarlijks formeel worden geactualiseerd.</p> <p>Voor de jaarverslagen is een jaarlijkse meting van de stand van zaken nodig. Het bevoegd gezag Wbb levert jaarlijks monitoringsgegevens aan bij het RIVM. Daarnaast dient elk individueel bevoegd gezag jaarlijks voor 1 mei een voortgangsrapportage bij het ministerie van IenM in. Dit is vastgelegd in de Regeling financiële bepalingen bodemsanering.</p> <p>Indien het bevoegd gezag Wbb-budget of Wsv-budget ontvangt, is hij automatisch budgethouder Wbb of Wsv. De budgethouders dienen een 5-jaarlijkse bestedings- en prestatieverantwoording af te leggen aan het ministerie van IenM.</p>
8	Beschikbaarheid	<p>De Jaarverslagen Bodemsanering zijn vrij verkrijgbaar en te downloaden via de website van het ministerie van IenM (www.rijksoverheid.nl/ministeries/ienm).</p> <p>De achterliggende gegevens van de afzonderlijke locaties zijn verzameld door de bevoegde autoriteiten en volgens het verdrag van Århus bij hen beschikbaar. De wijze waarop dit wordt gerealiseerd is afhankelijk van de regeling die het bevoegde gezag daarvoor heeft getroffen. Stroomlijning vindt plaats via een centrale website (www.bodemloket.nl).</p>
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	<p>Dr.ir. C.W. (Kees) Versluijs (rapportage monitoring bodemsanering)</p> <p>LER/RIVM</p>

Monitoring Bodemsanering		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
10	Telefoonnummer	030-274 9111 (algemeen) 030-274 3051
11	E-mail	kees.versluijs@rivm.nl
12	Adres	Bezoekadres: Antonie van Leeuwenhoeklaan 9, 3721 MA Bilthoven Postadres: Postbus 1, 3720 BA Bilthoven

Registratiesysteem R-DR Regeling LNV-subsidies		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	48
2	Verkorte titel/afkorting	R-DR RLS
Overzicht		
	(Meet)doel	<p>Onder de RLS (Regeling LNV - subsidies) vallen verschillende regelingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Demo projecten RLS - Beroepsopleiding en voorlichting - Provinciale projecten - Praktijknetwerken veehouderij - Bedrijfsadviesdiensten - Bedrijfsmodernisering POP NU - Gecombineerde luchtwassers - Marktintroductie energie innovatie (MEI) - Jonge agrariërs - Samenwerking bij innovatie - Voedselkwaliteitsregeling <p>Deze lijst geeft de POP gerelateerde regelingen weer. Daarnaast vallen er nog diverse andere regelingen onder RLS die niet POP-gerelateerd zijn.</p> <p>Doelen van de regeling RLS zijn:</p> <p>Op grond van deze regeling kan op aanvraag door de Minister subsidie worden verstrekt voor de uitvoering van activiteiten in Nederland die bijdragen aan:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. de verbetering van het concurrentievermogen van de landbouwsector, bosbouwsector of visserijsector; b. het behoud of de verbetering van de natuur en het landelijk en cultureel erfgoed, de ontwikkeling van landschapskwaliteit dan wel bevordering van kennis en deskundigheid op het gebied van de recreatie, of c. een duurzame exploitatie van de levende aquatische rijkdommen en een duurzame aquacultuur; d. het landbouwonderwijs en -onderzoek op het terrein van de landbouw, de bosbouw, de natuur, het landschap, de visserij en de openluchtrecreatie. <p>Het registratiesysteem DR RLS fungeert als hulpmiddel bij de uitvoering van de regeling RLS. Het geeft informatie over ac-</p>

Registratiesysteem R-DR Regeling LNV-subsidies		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
		tiviteiten (aangevraagd, in uitvoering, uitgevoerd) en subsidies (aangevraagd en besteed). Deze informatie dient primair het doel om de besteding van overheidsmiddelen te verantwoorden. De informatie wordt door het Ministerie van EZ gebruikt binnen beleid, in het kader van de VBTB- en de POP-rapportages (VBTB = Van Beleidsbegroting Tot Beleidsverantwoording).
4	Doelgroepen	Doelgroepen voor RLS zijn met name landbouwondernemers of samenwerkingsverbanden van landbouwondernemers. Belangrijkste doelgroep van het registratiesysteem DR RLS is het Ministerie van EZ voor uitbetaling aan de begunstigten en verantwoording van de bestede geldmiddelen aan de Tweede Kamer (VBTB) en aan de EU (POP).
5	Thema's	Landbouw, recreatie, landschap, natuur, water, lucht, soc. cult. vit.
6	Actualiteit gegevens	In de loop van het jaar worden de resultaten van het vorige jaar aangeleverd.
7	Meetfrequentie	De meetfrequentie is jaarlijks. DR levert jaarlijks de resultaten aan het Ministerie van EZ.
8	Beschikbaarheid	De gegevens zijn beperkt toegankelijk, vnl. voor de Directies en Diensten van het Ministerie van EZ. Gegevens over de afzonderlijke subsidie-aanvrager worden niet verstrekt.
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	T.S. (Tineke Roorda) (accountmanager) en/of A.P. (Ton) Klapwijk (senior adviseur)
10	Telefoonnummer	070 - 37 85 328
11	E-mail	a.p.klapwijk@minez.nl
12	Adres	Bezoekadres: Juliana van Stolberglaan 148, 2595 CL Den Haag Postadres: Postbus 322, 9400 AH Assen

Landelijk Meetnet effecten Mestbeleid		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	N4
2	Verkorte titel/afkorting	LMM
Overzicht		
3	(Meet)doel	Het Landelijk Meetnet effecten Mestbeleid (LMM) volgt de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater op landbouwbedrijven, gerelateerd aan de bedrijfsvoering op deze bedrijven. Dit om de effecten van de veranderingen in de bedrijfsvoering op de waterkwaliteit snel in beeld te krijgen.
4	Doelgroepen	Overheid
5	Thema's	Landbouw, milieu, bodem, water
6	Actualiteit gegevens	De gegevens zijn hooguit twee jaar oud
7	Meetfrequentie	Jaarlijks
8	Beschikbaarheid	Beschikbaar via RIVM en LEI
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	B. (Dico) Fraters, RIVM J.W. (Joan) Reijs, LEI
10	Telefoonnummer	J.W. Reijs: 070 - 33 58 326
11	E-mail	dico.fraters@rivm.nl joan.reijs@wur.nl
12	Adres	LEI Wageningen UR, Postbus 29703, 2502 LS Den Haag

Nieuwe Meetnet Bodemkwaliteit*		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		*Nieuwe Meetnet Bodemkwaliteit is een werktitel, uiteindelijk naam wordt nog bepaald.
1	Code	N6
2	Verkorte titel/afkorting	LMB/BoBI
Overzicht		
3	(Meet)doel	<p>Het nieuwe Meetnet Bodem wordt opgezet om:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de relatie te onderzoeken tussen landgebruik, bio-diversiteit in de bodem, de mate van duurzaamheid van het landgebruik, en de waarde van ecosysteemdiensten. 2. een infrastructuur te leveren waarmee snel kan worden ingespeeld op actuele- en toekomstige vragen op het gebied van biologische, fysische en chemische bodemkwaliteit (voorbeeld uit het verleden: de brand bij ChemiePack in Moerdijk). <p>Grondsoort (bijv. zand, klei, veen) en landgebruik zijn samen in hoge mate bepalend voor de biologische, chemische en fysische bodemkwaliteit. In de opzet van het meetnet worden daarom verschillende landgebruik-grondsoort combinaties onderzocht, en gekeken of er tussen die combinaties significante verschillen zijn in biologische, fysische en chemische bodemkwaliteit, en in de mate van duurzaamheid. Ook wordt gekeken naar de relatie met agrarische bedrijfsvoering. Zowel bij de selectie van locaties als voor het gebruik van bedrijfskenmerken wordt nauw samengewerkt met het LEI. Het uiteindelijke doel is om de combinaties van gegevens te gebruiken om de waarde van geleverde ecosysteemdiensten in beeld te brengen, vergelijkbaar zoals in Groot Brittannië met de National Ecosystem Assessment (NEA) is gedaan.</p> <p>De grondsoort-landgebruik combinaties worden zo gekozen, dat de steekproef representatief is voor een groot deel van het Nederlands landoppervlak (minimaal ca. 70%). Dit komt ook de bruikbaarheid van de monitoringgegevens voor andere beleidsvragen ten goede (doelstelling 2). Tegelijk worden een aantal speciale landgebruik-grondsoort-combinaties bestudeerd, vanwege vermoede bijzonderheden in de biodiversiteit, mate van duurzaamheid en bodemkwaliteit.</p>

Nieuwe Meetnet Bodemkwaliteit		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
4	Doelgroepen	Het Meetnet Bodemkwaliteit wordt uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van infrastructuur en Milieu, in samenwerking met Wageningen UR en het Louis Bolk Instituut
5	Thema's	Landbouw, milieu, bodem
6	Actualiteit gegevens	De eerste cyclus is in 1993 gestart en in 1997 geëindigd, hierbij werden voor de 200 locaties uitsluitend chemische analyses uitgevoerd. In 1999 is de tweede cyclus van start gegaan en in 2003 afgerond. Tijdens deze tweede cyclus werden zowel biologische, fysische als chemische analyses uitgevoerd. In 2006 is de derde meetcyclus gestart en deze is afgerond in 2010. Hierbij zijn op alle 200 locaties chemische analyses uitgevoerd, en op 100 van de 200 locaties zijn biologische en fysische analyses uitgevoerd. In 2013 gaat een nieuwe ronde van start. Tussen 2013 en 2018 zullen op alle 200 locaties biologische, fysische en chemische analyses worden uitgevoerd. Ook zal in samenwerking met het LEI gebruik worden gemaakt van management gegevens.
7	Meetfrequentie	In een cyclus van 6 jaar worden in totaal 200 locaties bemonsterd, verdeeld over 12 categorieën (=combinaties van grondsoort en landgebruik)
8	Beschikbaarheid	Meetresultaten van het meetnet worden opgeslagen bij het RIVM en in DINO (Database in beheer bij TNO-Bouw en Ondergrond)/ de BRO (BasisregistratieOndergrond; TNO). De gegevens worden daarbij geanonimiseerd weergegeven en zijn gratis beschikbaar.
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	Mw. E.J.W. (Esther) Wattel en Dhr. M. (Michiel) Rutgers RIVM
10	Telefoonnummer	030-274 9111
11	E-mail	esther.wattel@rivm.nl
12	Adres	Bezoekadres: Antonie van Leeuwenhoeklaan 9, 3720MA Bilthoven

Watergebruik in de agrarische sector		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	N11
2	Verkorte titel/afkorting	
Overzicht		
3	(Meet)doel	Het meten van het waterverbruik in de agrarische sector naar stroomgebied
4	Doelgroepen	Overheid
5	Thema's	Watergebruik in sectoren en stroomgebieden
6	Actualiteit gegevens	Laatst beschikbare jaar 2010
7	Meetfrequentie	Jaarlijks
8	Beschikbaarheid	Intern rapport CBS
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	R.W. (Ruud) van der Meer LEI Wageningen UR
10	Telefoonnummer	0317 - 483134
11	E-mail	Ruud.vandermeer@wur.nl
12	Adres	Hollandseweg 1, Wageningen

CBS Statline		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	N13
2	Verkorte titel/afkorting	Statline
Overzicht		
3	(Meet)doel	Statistische informatie over de Nederlandse economie en samenleving in de meest brede zin van het woord, met een uitgebreid gedeelte over de agrarische sector.
4	Doelgroepen	Overheid, algemeen belang
5	Thema's	Sociaaleconomische vitaliteit, sociaal-culturele vitaliteit
6	Actualiteit gegevens	Wisselt per onderwerp. Over het algemeen voldoende actueel
7	Meetfrequentie	Meest jaarlijks, maar wisselt
8	Beschikbaarheid	Vrijelijk beschikbaar www.statline.cbs.nl
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	CBS Ingevuld door H. (Henri) Prins, LEI Wageningen UR
10	Telefoonnummer	070 337 38 00 (algemeen) 088 570 70 70 (inhoudelijk)
11	E-mail	Infoservice: http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/informatie/publiek/inlichtingen/default.htm
12	Adres	Henri Faasdreef 312 2492 JP Den Haag

Landelijk Meetnet Grondwaterkwaliteit		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	N17
2	Verkorte titel/afkorting	LMG
Overzicht		
3	(Meet)doel	Het vaststellen van veranderingen van de kwaliteit van het ondiep en middeldiep grondwater in Nederland. Het beschrijven en verklaren van de waargenomen toestand en/of verandering in relatie tot milieudruk en beleidsmaatregelen.
4	Doelgroepen	Het Landelijk Meetnet Grondwater wordt uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (I&M).
5	Thema's	Landbouw, milieu, water
6	Actualiteit gegevens	LMG is zondermeer actueel te noemen. De meetfrequentie sluit aan bij de verwachte snelheid van veranderingen. Het RIVM differentieert daarvoor tussen putten waarbij sommige elk jaar, andere elke vier jaar bemonsterd worden. Het RIVM overweegt om van sommige putten de frequentie verder terug te brengen omdat zij iedere keer dezelfde concentraties meten.
7	Meetfrequentie	De bemonsteringsfrequentie is, afhankelijk van de kwetsbaarheid van het grondwater op het meetpunt, tussen de één en vier jaar voor de filters op 10 m en 25 m diepte. De ondiepe filters in de zandgebieden worden 1 maal per jaar bemonsterd. De ondiepe filters in de overige gebieden eens per 2 jaar Alle diepe filters 1 maal per 4 jaar. Ondiepe filters die een chlorideconcentratie groter dan 1.000 g/m ³ te zien geven worden 1 maal per 4 jaar bemonsterd, ongeacht het bodemtype.
8	Beschikbaarheid	Meetresultaten van het LMG worden opgeslagen bij het RIVM en in DINO, de database in beheer bij TNO-Bouw en Ondergrond met data van de Nederlandse ondergrond. De gegevens zijn via DINO opvraagbaar. In de toekomst waarschijnlijk via de BasisregistratieOndergrond (BRO).
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	Dhr. W. (Wilko) Verweij RIVM
10	Telefoonnummer	030-274 9111
11	E-mail	wilko.verweij@rivm.nl

Landelijk Meetnet Grondwaterkwaliteit		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
12	Adres	Bezoekadres: Antonie van Leeuwenhoeklaan 9, 3720MA Bilthoven

LEI Prijzen Informatie Database		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	N50
2	Verkorte titel/afkorting	PID
Overzicht		
3	(Meet)doel	Het LEI verzamelt met medewerking van de toeleverende en verwerkende industrie en de handel al tientallen jaren de prijzen van de belangrijkste agrarische producten en productiemiddelen.
4	Doelgroepen	Overheid, bedrijfsleven, primaire agrarische bedrijven
5	Thema's	Landbouw, sociaaleconomische vitaliteit
6	Actualiteit gegevens	maximaal drie maanden oud
7	Meetfrequentie	Maandelijks
8	Beschikbaarheid	Vrijelijk beschikbaar www3.lei.wur.nl/BIN_ASp/?Database=Prijzen
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	Dhr. P.W. (Pieter Willem) Blokland LEI Wageningen UR
10	Telefoonnummer	070-3358369
11	E-mail	pieterwillem.blokland@wur.nl
12	Adres	Bezoekadres: Alexanderveld 5, 2585 DB Den Haag

Dataverzameling Productschappen				
Nr.	Veldnaam	Beschrijving		
Identificatie				
1	Code	N51		
2	Verkorte titel/afkorting	PZ, PA, PVE		
Overzicht				
3	(Meet)doel	In kaart brengen van productie, in- en uitvoer en markten van agrarische producten		
4	Doelgroepen	Wettelijke verplichting		
		PZ	PA	PVE
5	Thema's	Landbouw, sociaal-economische vitaliteit	Landbouw, sociaal-economische vitaliteit)	Landbouw, sociaal-economische vitaliteit
6	Actualiteit gegevens	Maximaal twee jaar oud	Maximaal twee jaar oud	Maximaal twee jaar oud
7	Meetfrequentie	Jaarlijks	Jaarlijks Marktinfo: wekelijks	De jaarrapporten komen jaarlijks uit, prijsinformatie frequenter op de site
8	Beschikbaarheid	Databankbenadering via website	Beperkte beschikbaarheid via website	Via website Zeer interessante info via Jaarrapport PVE
Contactpersoon				
9	Contactpersoon en -organisatie	Ingevuld door H. (Henri) Prins LEI Wageningen UR		
10	Telefoonnummer	079 - 368 1500	079 - 368 7007	079 - 368 7100
11	E-mail	zuivel@pz.agro.nl	www.productschapen.nl/bouw.nl/algemeen/contactinformatie?q=contact	pve@pve.nl
12	Adres	Louis Braillelaan 80 2719 EK Zoetermeer Postbus 908 2700 AX Zoetermeer		

Gegevens Autoriteit Natuur		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	N52, beschreven onder Netwerk Ecologische Monitor (NEM), factsheet 21

Gegevens Eurostat		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	N53
2	Verkorte titel/afkorting	Eurostat
Overzicht		
3	(Meet)doel	Publiceren van diverse statistieken waarmee EU landen op een uniforme wijze kunnen worden vergeleken.
4	Doelgroepen	Internationale verplichtingen, nationale overheden
5	Thema's	Landbouw, sociaaleconomische vitaliteit
6	Actualiteit gegevens	De verzameling van de gegevens kan enkele jaren achterlopen bij de nationale data. Soms wordt de verzameling gestopt.
7	Meetfrequentie	Vaak jaarlijks
8	Beschikbaarheid	Openbaar via link genoemd bij 11)
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	Ingevuld door J.H. (Jakob) Jager (LEI Wageningen UR); via website kunnen na inloggen vragen worden gesteld.
10	Telefoonnummer	(0)88 5707070 (NL contact nummer)
11	E-mail	Via: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/help/user_support
12	Adres	5 Rue Alphonse Weicker L-2721 Luxembourg (Lëtzebuerg) LUXEMBOURG

Gegevens probos		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	N54
2	Verkorte titel/afkorting	Probos
Overzicht		
3	(Meet)doel	Bossen vervullen een cruciale rol voor mens, natuur en milieu. Om deze rol goed tot zijn recht te laten komen is een zorgvuldige afweging van belangen en een gezonde financieringsbasis noodzakelijk. Dit is lang niet altijd het geval, wat de duurzame instandhouding van kwalitatief hoogwaardig bos in gevaar kan brengen. Vanuit deze visie willen we als onafhankelijke organisatie feiten verzamelen en inbrengen in maatschappelijke discussies over het bos en nieuwe ontwikkelingen op gang brengen. Ook willen we bevorderen dat andere organisaties die zich inzetten voor bos, hun maatschappelijke rol op een duurzame wijze kunnen (blijven) vervullen door het verzorgen van ondersteunende diensten.
4	Doelgroepen	Dit doen we door op eigen initiatief en in opdracht van anderen projecten uit te voeren. Hierbij wordt op een creatieve manier gebruik gemaakt van ons uitgebreide netwerk en gedegen kennis/ervaring met de aanleg en het beheer van bos en de producten en diensten die bossen leveren. Dienstverlening, Onderzoek & ontwikkeling en Voorlichting zijn hierbij de kernactiviteiten.
5	Thema's	Natuur, landschap Het boekje met kerngegevens geeft kort weer welke gegevens m.b.t. tot bos en hout worden verzameld: http://probos.nl/index.php?cat=home&top=kerngegevens&frames=
6	Actualiteit gegevens	Dit varieert. Sommige gegevens zijn meer dan 5 jaar oud. Andere zijn van het voorgaande jaar.
7	Meetfrequentie	Onregelmatig.
8	Beschikbaarheid	Deels openbaar via probos.nl en deels op te vragen bij de contactpersoon
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	J. (Jan) Oldenburger Stichting Probos
10	Telefoonnummer	tel: +31(0)317 - 466574
11	E-mail	jan.oldenburger@probos.nl

Gegevens probos		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
12	Adres	Hollandseweg 7g Postbus 253 6700 AG Wageningen

Gegevens European Environment Agency (EEA)		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
Identificatie		
1	Code	N55
2	Verkorte titel/afkorting	EEA
Overzicht		
3	(Meet)doel	<p>De EEA is een agentschap van de EU. Het is onze taak betrouwbare, objectieve informatie over het milieu te verstrekken. Wij vormen een belangrijke informatiebron voor iedereen die betrokken is bij de ontwikkeling, aannahme, invoering en evaluatie van milieubeleid, en voor het grote publiek. Het EEA beslaat nu 32 lidstaten.</p> <p>Het is de taak van het EEA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De Gemeenschap en lidstaten te ondersteunen bij het nemen van geïnformeerde besluiten over verbetering van het milieu, waarbij milieuoverwegingen worden opgenomen in economische beleidsmaatregelen en wordt gestuurd richting duurzaamheid. - Het Eionet te coördineren (European environment information and observation network - Europees netwerk voor milieu-informatie en -observaties).
4	Doelgroepen	<p>Onze belangrijkste klanten zijn de instellingen van de Europese Unie (de Europese Commissie, het Europees Parlement, de Raad) en onze lidstaten. Naast deze centrale groep Europese beleidsactoren maken ook andere EU-instellingen, zoals het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's, gebruik van onze diensten.</p> <p>Ook het bedrijfsleven, universiteiten, non-gouvernementele organisaties en andere maatschappelijke groeperingen maken in belangrijke mate gebruik van onze informatie. Wij proberen met onze klanten een tweewegcommunicatie tot stand te brengen, zodat wij de informatiebehoeften correct kunnen interpreteren en ervoor kunnen zorgen dat zij de geleverde informatie begrijpen en gebruiken.</p>
5	Thema's	Natuur, landschap, lucht, water
6	Actualiteit gegevens	Dit varieert.
7	Meetfrequentie	Onregelmatig.
8	Beschikbaarheid	openbaar
Contactpersoon		
9	Contactpersoon en -organisatie	Ingevuld door J.H. (Jakob) Jager LEI Wageningen UR

Gegevens European Environment Agency (EEA)		
Nr.	Veldnaam	Beschrijving
10	Telefoonnummer	tel: (+45) 33 36 71 00 (Kopenhagen)
11	E-mail	jakob.jager@wur.nl
12	Adres	European Environment Agency (EEA) Kongens Nytorv 6, 1050, Copenhagen K, Denmark.

Bijlage 3

Longlist van (bestaande en nieuwe) monitoringsystemen

B3.1 Samenvattende tabellen longlist inclusief afgevallen systemen

Tabel B3.1A Alle monitoringsystemen met bijbehorend beleidsthema a)														
Code	Titel monitoringsysteem of meetnet	Landbouw	reconstructie	recreatie	landschap	natuur	milieu	Bodem	water	lucht	soc-cult. vitaliteit	Soc-econ. vitaliteit	Score bruikbaarheid	
1	Basisregistratie Percelen - LNV/perceelsregister	X	X		X								6	
2	Registratiesysteem DR Programma Beheer				X	X							4	
3	Digitaal Topografisch bestand 1:10.000				X			X					2	
4	CBS-Bestand Bodengebruik							X					1	
5	Landelijk Grondgebruiksbestand Nederland				X	X							3	
6	Historisch Grondgebruik Nederland	X											0	
7	CBS-Landbouwtelling	X		X			X	X				X	11	

Tabel B3.1A   **Alle monitoringsystemen met bijbehorend beleidsthema a)**

[illegible]

Tabel B3.1A		Alle monitoringssystemen met bijbehorend beleidsthema a)											
Code	Titel monitoringstelsysteem of meetnet	Landbouw	reconstructie	recreatie	landschap	natuur	milieu	Bodem	water	lucht	soc-cult. vitaliteit	Soc-econ. vitaliteit	Score bruikbaarheid
32	Indicatoren van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)				X	X	X	X	X	X			16
33	Graadmeterstelsel volgens het Centraal Planbureau											X	1
34	Graadmeterstelsel volgens het Sociaal-Cultureel Planbureau			X							X	X	6
37	Monitor Stedelijke Vernieuwing										X		0
40	Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte				X								1
41	Beleidsmonitor water/Water in beeld								X				3
46	Evaluatie Meststoffenwet (A)en Monitoring mestmarkt (B)						X	X	X				4
47	Monitoring Bodemsanering/ www.bodemloket.nl							X	X				3
48	R-DR Regeling LNV-subsidies			X	X	X			X	X	X		6
22	Meetnet Landschap				X								1
28	Monitor TELOS	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	0
42	Monitor Sturingsmodel gebiedsgericht beleid	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	0
43	Monitor Plattelandsontwikkelingsprogramma		X	X	X	X							3

Tabel B3.1A		Alle monitoringssystemen met bijbehorend beleidsthema a)											
Code	Titel monitoringstelsysteem of meetnet	Landbouw	reconstructie	recreatie	landschap	natuur	milieu	Bodem	water	lucht	soc-cult. vitaliteit	Soc-econ. vitaliteit	Score bruikbaarheid
Nieuwe systemen													
N1	Natuurbalans			X	X	X	X						10
N2	Bestrijdingsmiddelengebruik						X	X	X				4
N3	Monitoring Nationale Landschappen				X						X		3
N4	Landelijk meetnet effecten mestbeleid						X	X		X			4
N5	Statistieken arbeid, bijstand, participatie											X	2
N6	Landelijk Meetnet Bodemkwaliteit (LMB)							X					1
N7	Leefbaarometer										X		3
N8	Emissieregistratie							X	X	X			4
N9	Monitor Duurzaam Nederland										X	X	2
N10	Sociale staat van het platteland										X		3
N11	Watergebruik in de agr. sector naar stroomgebied								X				2
N12	Belevingskaart Nederlandse landschap				X								1
N13	CBS-statistieken/ statline			X	X								3

Tabel B3.1A		Alle monitoringssystemen met bijbehorend beleidsthema a)											
Code	Titel monitoringsysteem of meetnet	Landbouw	reconstructie	recreatie	landschap	natuur	milieu	Bodem	water	lucht	soc-cult. vitaliteit	Soc-econ. vitaliteit	Score bruikbaarheid
N14	LISA bestand			X									3
N15	WaterStat (is een database)								X				0
N16	Onderzoek Verplaatsingen in Nederland (OVIN), voorheen Mobiliteitsonderzoek Nederland (MON) en daarvoor OVG										X		1
N17	Landelijk Meetnet grondwaterkwaliteit	X					X		X				1
N18	Landelijke Monitor Gezondheid										X		0
N19	Jaarboek Onderwijs in cijfers										X		0
N20	Dagrecreatie Onderzoek (DRO)			X									1
N21	Monitor Schoon en Zuinig						X						0
N22	Jaarrapportage luchtkwaliteit									X			2
N23	Tijdbestedingsonderzoek (TBO)										X		0
N24	De Staat van het Klimaat	X					X		X	X			0
N25	Monitor Gebouwd Erfgoed										X		0
N26	Landelijk Meetnet Water								X				1

Tabel B3.1A		Alle monitoringsystemen met bijbehorend beleidsthema a)											
Code	Titel monitoringsysteem of meetnet	Landbouw	reconstructie	recreatie	landschap	natuur	milieu	Bodem	water	lucht	soc-cult. vitaliteit	Soc-econ. vitaliteit	Score bruikbaarheid
N27	Nationale mobiliteitsmonitor										X		0
N28	Jaarlijks overzicht geluidsbelasting										X		0
N29	Jaarlijks overzicht verontreinigde locaties						X						0
N30	Jaarrapportage broedvogels					X							0
N31	Jaarrapportage Ecotoxicologie						X						1
N32	Jaarrapportage macrofauna					X							0
N33	Jaarrapportage oevervegetatie					X							0
N34	Jaarrapportage Signalering Morfologie Westerschelde					X							0
N35	Jaarrapportage Vissen					X							0
N36	Jaarrapportage Waterplantenvegetatie					X							0
N37	Jaarrapportage Watervogels					X							0
N38	Jaarrapportage Zwemwaterkwaliteit										X		0
N39	Monitoringanalyse Vegetatie					X							0
N40	Periodiek overzicht vegetatietypen in bermen van rijkswegen					X							0

Tabel B3.1A		Alle monitoringssystemen met bijbehorend beleidsthema a)											
Code	Titel monitoringstelsysteem of meetnet	Landbouw	reconstructie	recreatie	landschap	natuur	milieu	Bodem	water	lucht	soc-cult. vitaliteit	Soc-econ. vitaliteit	Score bruikbaarheid
N41	Toxiciteitstoets oppervlaktewater						X						0
N42	Monitoring Kaderrichtlijn Water (KRW)								X				1
N43	Helpdesk water								X				0
N44	Monitor resultaten geluid (= noise monitor)										X		0
N45	Monitor Bodem en Grondwater						X	X	X				0
N46	Milieuverkenning								X	X			2
N47	Indicatoren voor provincies en gemeenten						X	X	X	X			5
N48	Vogelbalans					X							3
N49	LEB (later opgenomen onder nr. 19)	X	X	X	X	X	X					X	10
N50	PID (prijzen informatie desk LEI)	X											3
N51	Dataverzameling productschappen	X											3
N52	GAN (Gegevens Autoriteit Natuur)					X							3
N53	eurostat	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	30
N54	probos.nl			X	X	X							8

Tabel B3.1A

Code	Titel monitoringsysteem of meetnet											
N55	European Environment Agency											
	Landbouw	reconstructie	recreatie	landschap	natuur	milieu	Bodem	water	lucht	soc-cult. vitaliteit	Soc-econ. vitaliteit	Score bruikbaarheid
				X				X				6

a) Uitleg score: In overleg met het Ministerie van EZ en het Regiebureau POP is per monitoringsysteem geturfd of en hoe vaak deze voor een bepaald thema relevant is. De totaalscore zegt iets over de breedte waarvoor het betreffende systeem bruikbaar zou zijn.

Bron: Inventarisatie LEI.

Tabel B3.1B		Alle monitoringsystemen met bijbehorende score op selectiecriteria a)									
Code	Titel monitoringsysteem of meetnet	Kwaliteit	Data	Diepgang	Continuïteit	Frequentie	beschikbaarheid	Regionale dekking	Koppeling GIS	commentaar m.b.t. risico b)	
1	Basisregistratie Percelen - LNV/perceelsregister	4	5	5	5	5	4	5	5		
2	Registratiesysteem DR Programma Beheer	4	5	5	5	5	4	5	5	geen risico op korte termijn	
3	Digitaal Topografisch bestand 1:10.000	5	5	5	5	3		5	5		
4	CBS-Bestand Bodemgebruik		5	4	4	3		5	5		
5	Landelijk Grondegebruiksbestand Nederland		5	4	4	3		5	5		
6	Historisch Grondegebruik Nederland		5	2	4	3		4	5		
7	CBS-Landbouwteeling	4	5	4	5	5	5	5	5	geen risico op korte termijn	
8	Geografische Informatie Agrarische Bedrijven	4	5	3	5	5	5	5	5		
9	Landelijke Vegetatie Databank/Synbiosys	4	5	4	5	3		4	5		
10	Meetnet Agrarisch Cultuurlandschap		5		1	1		4			
11	Nederlandse Bosinventarisatie 2012-2013		5		3	3		4	5		
13	Monitoring Bosreservaten	3	4	5	3	3		4	5		
15	Landelijk Meetnet Flora - Milieu & Natuurkwaliteit		4	4	4	3					
16	Monitor Natuurmonumenten		4	4	3	3		2			
17	Monitor Staatsbosbeheer		4	3	3	3		4			

Tabel B3.1B		Alle monitoringsystemen met bijbehorende score op selectiecriteria a)									
Code	Titel monitoringsysteem of meetnet	Kwaliteit	Data	Diepgang	Continuïteit	Frequentie	beschikbaarheid	Regionale dekking	Koppeling GIS	commentaar m.b.t. risico b)	
19	Bedrijveninformatienet en Agrimonitor	5	5	5	5	5	4	4	5	geen risico op korte termijn	
20	Monitor duurzaam voedsel	4	3	4	5	5	4	2			
21	Netwerk Ecologische Monitoring		5	4	5	5	3				
23	Monitoring Lucht/ Emissieregistratie Lucht		5	4	4	5	5	5	5	geen risico op korte termijn	
26	Monitoring Toerisme en Recreatie	4	5	5	5	5	5	4		geen risico op korte termijn	
30	Digitale Uitwisseling in Ruimtelijke Processen		5	5	5	5	5	5	5		
32	Indicatoren van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)		5	5	5	5	5	5	5	geen risico op korte termijn	
33	Graadmeterstelsel volgens het Centraal Planbureau		2	4	4	4	4	2			
34	Graadmeterstelsel volgens het Sociaal-Cultureel Planbureau		2	4	5	4	5	3		geen risico op korte termijn	
37	Monitor Stedelijke Vernieuwing		1	3	2	2	4	3			
40	Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte		4	3	2	2	3	2			
41	Beleidsmonitor water/Water in beeld		5	4	4	5	5				
46	Evaluatie Meststoffenwet (A) en Monitoring mestmarkt (B)		4	4	4	4	3	3			
47	Monitoring Bodemsanering/ www.bodemloket.nl		5	5	4	4	3				
48	R-DR Regeling LNV-subsidies		5	4	4	5	3	2			

Tabel B3.1B		Alle monitoringsystemen met bijbehorende score op selectiecriteria a)								
Code	Titel monitoringsysteem of meetnet	Kwaliteit	Data	Diepgang	Continuïteit	Frequentie	beschikbaarheid	Regionale dekking	Koppeling GIS	commentaar m.b.t. risico b)
22	Meetnet Landschap									
28	Monitor TELOS									
42	Monitor Sturingsmodel gebiedsgericht beleid									
43	Monitor Plattelandontwikkelingsprogramma									

Tabel B3.1B Alle monitoringsystemen met bijbehorende score op selectiecriteria a)											
Nieuwe systemen											
Code	Titel monitoringsysteem of meetnet	Kwaliteit	Data	Diepgang	Continuïteit	Frequentie	Beschikbaarheid	Regionale dekking	Koppeling GIS	Commentaar m.b.t. risico b)	
N1	Natuurbalans	1	3	2009			5	2			
N2	Bestrijdingsmiddelengebruik	5	5	1998-2008	vierjaarlijks		5	1			
N3	Monitoring Nationale Landschappen	4	4	2009			5	4			
N4	Landelijk meetnet effecten mestbeleid	4	4	tot 2008	jaarlijks		4	3		geen risico op korte termijn	
N5	Statistieken arbeid, Bijstand, participatie	5	3	tot 2011	jaarlijks		5	4			
N6	Landelijk Meetnet Bodemkwaliteit (LMB)	5		vanaf 1993	viifjaarlijks		3	3		geen risico op korte termijn	
N7	Leefbaarometer	4	5	vanaf 1998	tweejaarlijks		4	5			
N8	Emissieregistratie	5	5	vanaf 1990	jaarlijks		4	5			
N9	Monitor Duurzaam Nederland	2	2	recent	jaarlijks		3	1			
N10	Sociale staat van het platteland	2	2	?	onregelmatig			2			
N11	Watergebruik in de agr. sector naar stroomgebied	4	4	vanaf 2008?	jaarlijks		3 c)	3		geen risico op korte termijn, beschikbaarheid regelen via CBS	

Tabel B3.1B												Alle monitoringsystemen met bijbehorende score op selectiecriteria a)											
Nieuwe systemen																							
Code	Titel monitoringsysteem of meetnet	Kwaliteit	Data	Diepgang	Continuïteit	Frequentie	Beschikbaarheid	Regionale dekking	Koppeling GIS	m.b.t. risico b)													
N12	Belevingskaart Nederlandse landenschap	3	3			onregelmatig	3	5															
N13	CBS-statistieken/ statline	5	4	vanaf 2006	jaarlijks tot onregelmatig	4	5	5		geen risico op korte termijn. In specifieke gevallen kan de gegevensverzameling veranderen of worden gestopt													
N14	LISA bestand	5	4	vanaf 1996	jaarlijks	3 c)	5																
N15	WaterStat (is een database)	5	4	in wording		1	3																
N16	Onderzoek Verplaatsingen in Nederland (OVIN), voorheen Mobiliteitsonderzoek Nederland (MON) en daarvoor OVG	5	3	vanaf 1999	jaarlijks	5	4																
N17	Landelijk Meetnet grondwaterkwaliteit	4	4	vanaf 1984	vijfjaarlijks	3	5	5		geen risico op korte termijn													
N18	Landelijke Monitor Gezondheid	5	4	?	?		2 (data c)	5															

Tabel B3.1B **Alle monitoringsystemen met bijbehorende score op selectiecriteria a)**

[illegible]

Tabel B3.1B Alle monitoringsystemen met bijbehorende score op selectiecriteria a)											
Nieuwe systemen											
		Kwaliteit	Data	Diepgang	Continuïteit	Frequentie	Beschikbaarheid	Regionale dekking	Koppeling GIS	Commentaar m.b.t. risico b)	
Code	Titel monitoringsysteem of meetnet										
N33	Jaarrapportage oevervegetatie										
N34	Jaarrapportage Signalering Morfologie Westerschelde										
N35	Jaarrapportage Vissen										
N36	Jaarrapportage Waterplantenvegetatie										
N37	Jaarrapportage Watervogels										
N38	Jaarrapportage Zwemwaterkwaliteit					constant		plaatselijk			
N39	Monitoringanalyse Vegetatie										
N40	Periodiek overzicht vegetatietypen in bermen van rijkswegen										
N41	Toxiciteitstoets oppervlaktewater										
N42	Monitoring Kaderrichtlijn Water (KRW)										
N43	Helpdesk water										
N44	Monitor resultaten geluid (=noise monitor)							lokaal			

Tabel B3.1B Alle monitoringsystemen met bijbehorende score op selectiecriteria a)										
Nieuwe systemen										
Code	Titel monitoringsysteem of meetnet	Kwaliteit	Data	Diepgang	Continuïteit	Frequentie	Beschikbaarheid	Regionale dekking	Koppeling GIS	Commentaar m.b.t. risico b)
N45	Monitor Bodem en Grondwater									
N46	Milieuverkenning				ex ante 2010-2050	ongeveer vijftaarijks		mondiaal		
N47	Indicatoren voor provincies en gemeenten	5					4	gemeen- teniveau		
N48	Vogelbalans									
N49	LEB (later opgenomen onder nr. 19)									
N50	PID (prijzen informatie desk LEI)									
N51	Dataverzameling Productschappen									Gegevensverzame- ling door product- schappen staat op de tocht (opheffing per 1-1-2014), hopelijk overname door anderen

Tabel B3.1B		Alle monitoringsystemen met bijbehorende score op selectiecriteria a)									
Nieuwe systemen											
Code	Titel monitoringsysteem of meetnet	Kwaliteit	Data	Diepgang	Continuïteit	Frequentie	Beschikbaarheid	Regionale dekking	Koppeling GIS	Commentaar m.b.t. risico b)	
N52	GAN (Gegevens Autoriteit Natuur)									geen risico op korte termijn	
N53	Eurostat									geen risico op korte termijn. In specifieke gevallen kan de gegevensverzameling veranderen of worden gestopt	
N54	probos.nl									geen risico op korte termijn	
N55	European Environment Agency (EEA)									geen risico op korte termijn	

Tabel B3.1B   **Alle monitoringsystemen met bijbehorende score op selectiecriteria a)**

Uitleg voetnoten:	
a)	Voor een aantal 'nieuwe' systemen ontbrak informatie om voldoende betrouwbaar op deze criteria te scoren.
b)	De uitleg van de acht criteria, met een score van 1 - 5, is als volgt: <ul style="list-style-type: none"> - Kwaliteit van de data (goed = 5; slecht = 1); - Databank (5) of rapport (1); hoe hoger deze score is, hoe meer gedetailleerd de data beschikbaar zijn, terwijl bij een lage score de data alleen op een hoog aggregatieniveau beschikbaar of zelfs kwalitatief beschreven zijn; - Diepgang c.q. hoog detailniveau (5) versus breedte c.q. laag detailniveau (1); - Continuïteit ofwel de mogelijkheid om een tijdreeks over een langere periode te maken (zonder al te grote sprongen door bijvoorbeeld tussentijdse definitieaanpassingen; zeer continu = 5; weinig continu = 1); - Frequentie (Vaak = 5; zeer zelden = 1); - Kosten/beschikbaarheid (lage kosten = 5; hoge kosten = 1); - Regionaliteit = mate waarin regionaal detail meegenomen wordt (bij gelijktijdig landelijke dekking; grote mate = 5, lage mate = 1); - Koppelbaarheid aan GIS (goed = 5; slecht = 1); De term 'risico' heeft in deze rapportage betrekking op de kans dat het betreffende monitorsysteem in de toekomst op een of meerdere criteria slecht gaat scoren, bijvoorbeeld op 'continuïteit', 'beschikbaarheid' of 'diepgang'. Deze kolom is alleen ingevuld voor de voorkeurslijst of shortlist;
c)	Op aanvraag.

Tabel B3.1C		Gestopte monitoringssystemen met bijbehorende thema score a)										
Code	Titel monitoringstelsysteem of meetnet	Landbouw	Reconstructie	Recreatie	Landschap	Natuur	Milieu	Bodem	Water	Lucht	Soci-cult vitaliteit	Soc-econ. Vitaliteit
12	Meetnet Bosvitaliteit					X						
14	Monitoring OBN					X	X					
18	Nationaal Meetnet Verdroging					X	X		X			
24	Monitoringsysteem Kwaliteit Groene Ruimte	X		X	X	X	X					
25	Beleidsondersteunend Ruimtelijk Informatiesysteem		X	X		X						X
27	Ruimtemonitor van het Ruimtelijk Planbureau	X	X	X	X	X					X	X
28	Monitor TELOS	X	X	X		X	X					
29	Bedrijfslocatiemonitor											X
31	Kennisinfrastructuur Cultuurhistorie		X		X							
35	Monitor Grotestedenbeleid II										X	X
36	Monitor Grotestedenbeleid III			X							X	X
38	Monitor Sociale Pijler Grotestedenbeleid										X	
39	Monitor Vijn	X	X		X				X			
40	Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X
44	IPO monitoringrapportage milieu, water, landbouw en natuur	X	X			X	X		X			
45	Monitoring en evaluatie Belvederebeleid				X							

a) Een lege cel betekent dat het betreffende monitoringstelsysteem geen (systematische) informatie geeft over het betreffende beleidsthema.

a) Een lege cel betekent dat het betreffende monitoringstelsysteem geen (systematische) informatie geeft over het betreffende beleidsthema.

B3.2 Geselecteerde monitoringsystemen met bijbehorende thema's en indicatoren a)

Code	Titel monitoringsysteem of meetnet	Landbouw	Recreatie	Landschap	Natuur	Milieu	Bodem	Water	Lucht	Soc-cult. vitaliteit	Soc-econ. vitaliteit	Impact-indicator	Resultaat-indicator	Context-indicator
2	Registratiesysteem DR Programma Beheer			X	X								9	
7	CBS-Landbouwelling	X	X			X	X				X		9,10,11,12,14	13,15,16,17,27,61
19	Bedrijveninformatienet en Agrimonitor	X				X					X		1,2,3,2A,5A,B	10,11,12
23	Monitoring Lucht/ Emissiegistratie Lucht					X			X				13	32,62
26	Monitoring Toerisme en Recreatie		X							X	X			46
32	Indicatoren van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)			X	X	X	X	X	X					34,93
34	Graadmeterstelsel volgens het Sociaal-Cultureel Planbureau		X							X	X			43

Code	Titel monitoringsysteem of meetnet	Landbouw	Recreatie	Landschap	Natuur	Milieu	Bodem	Water	Lucht	Soc-cult. vitaliteit	Soc-econ. vitaliteit	Impact-indicator	Resultaat-indicator	Context-indicator
Nieuwe systemen														
N4	Landelijk meetnet effecten mestbeleid					X	X		X					38
N6	Landelijk Meetnet Bodemkwaliteit (LMB)						X							39
N11	Watergebruik in de agr. sector naar stroomgebied							X					5A	37
N13	CBS-statistieken/ statline		X								X	2,3, 5	4	1,3,4,6,9,14,25,31, 41,56,57,64,65,67, 72,77,78
N17	Landelijk Meetnet grondwaterkwaliteit					X								38
N51	Dataverzameling producten	X										1	5,6,7,8	
N52	GAN (Gegevens Autoriteit Na-tuur)				X									33

Code	Titel monitoringsysteem of meetnet	Landbouw	Recreatie	Landschap	Natuur	Milieu	Bodem	Water	Lucht	Soc-cult. vitaliteit	Soc-econ. vitaliteit	Impact-indicator	Resultaat-indicator	Context-indicator
N53	Eurostat	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			2,9,45,60,63,66,68,69,77,79,80
N54	Probos.nl		X	X										58,73,74
N55	European Environment Agency (EEA)			X				X						30,38,42

a) Een lege cel betekent dat het betreffende monitoringsysteem geen (systematische) informatie geeft over het betreffende beleidsthema.

Bijlage 4

RELATIE TUSSEN DE BASELINE- EN CONTEXTINDICATOREN VAN POP2 EN DE CONTEXT INDICATOREN VOOR POP3 UIT DE VOORLOPIGE LIJST VAN DECEMBER 2012

LEI, 31 januari 2013
Ida Terluin

Inleiding

Voor het Plattelandsontwikkelingsprogramma 2007-2013 (POP2) werd een lijst van 36 baseline en 24 contextindicatoren gebruikt (EC, 2006). Voor de programmeringsperiode 2014-2020 van het EU-plattelandsbeleid (POP3) is een voorlopige lijst van 50 contextindicatoren (EC, 2012a) in omloop. De lijsten overlappen elkaar gedeeltelijk, maar er staan ook indicatoren op de POP2-lijst, die niet terugkomen in de POP3-lijst. Verder bevat de POP3-lijst een aantal indicatoren die niet in de POP2-lijst stonden. In deze notitie wordt de overlap in de indicatoren in de POP2- en POP3-lijsten aangegeven en wordt nagegaan welke POP2-indicatoren niet terugkomen in de POP3-lijst, en welke indicatoren nieuw zijn in de POP3-lijst.

Indicatoren in categorieën verdeeld

Op de POP2-lijst worden 36 baseline- en 24 contextindicatoren onderscheiden; in de POP3-lijst wordt met 50 contextindicatoren gewerkt (en een staartje van 3 ongenummerde indicatoren onder het kopje 'specially pillar 1 related'; het gaat daarbij om impactindicatoren 4, 5 en 6). Op de POP2-lijst worden de indicatoren in vijf categorieën verdeeld; de POP3-lijst werkt ook met vijf categorieën. Deze kunnen aan elkaar worden gerelateerd, behalve de categorie 'Specially pillar 1 related' in POP3 (Tabel B4.1).

Tabel B4.1 Relatie tussen de categorieën van indicatoren in POP2 en POP3		
Categorieën in POP2		Categorieën in POP3
Horizontal	→	General indicators
Competitiveness (axis 1)	→	Agriculture, food processing and forestry
Environment (axis 2)	→	Environment
Wider rural development (axis 3)	→	Territorial development
LEADER		
		Specially pillar 1 related

POP3-lijst van indicatoren is iets korter dan die van POP2

Het aantal indicatoren per categorie in op de POP2- en POP3-lijsten staat gespecificeerd in Tabel B4.2. Op de POP3-lijst zijn er in elke categorie wat minder indicatoren, behalve in de categorie 'Agriculture, food processing and forestry'.

Relatie tussen de POP2- en POP3-indicatoren

In Tabel B4.3 hebben we de POP2-indicatoren op een rij gezet en bij elke indicator aangegeven met welke POP3-indicator die indicator overlapt. In een aantal gevallen komt een POP2-indicator echter niet terug bij de POP3-indicatoren. In Tabel B4.4 geven we ook de relatie tussen de POP2- en POP3-indicatoren aan, maar nu vanuit de invalshoek van POP3: we starten bij de lijst van POP3-indicatoren, en zoeken dan naar de corresponderende POP2-indicator. Het blijkt dat 23 POP2-indicatoren niet meer terugkomen op de POP3-lijst (Tabel B4.5) en dat de groep van POP3-indicatoren 11 nieuwe indicatoren bevat, die niet op de POP2-lijst stonden (Tabel B4.6).

Tabel B4.2		Aantal indicatoren in de categorieën van de POP2- en POP3-lijsten			
Categorieën in de POP2-lijst	Baseline-indicatoren	Contextindicatoren	Totaal	Categorieën in de POP3-lijst	Contextindicatoren
Horizontal	3	9	12	General indicators	9
Competitiveness	13	4	17	Agriculture, food processing and forestry	21
Environment	10	10	20	Environment	12
Wider rural development	9	1	10	Territorial development	8
LEADER	1		1		
				Specially pillar 1 related	3

Tabel B4.3 Vertaalsleutel van POP2-baseline- en contextindicatoren naar POP3- contextindicatoren						
POP 2-indicatoren			POP 3-indicatoren			
POP 2- categorie	Nr. indicator	Omschrijving indicator	POP 3- categorie	Nr. indicator	Omschrijving indicator	
Horizontaal	BI 1	Economic development (GDP/capita)	General	1	Economic development (GDP per capita)	
Horizontaal	BI 1	Economic development (GDP/capita)	General	44	Rural GDP/capita (GDP per capita in predominantly rural regions)	
Horizontaal	BI 1	Economic development (GDP/capita)	Territorial	49	Distribution of GVA by type of region (Total GVA per region)	
Horizontaal	BI 2	Employment rate (employed persons as % of population 15-64)	General	3	Employment rate (employed persons as % of population 15-64)	
Horizontaal	BI 3	Unemployment (unemployed persons as % of population 15-64)	General	4	Unemployment (unemployed persons as % of population 15-64)	
Horizontaal	CI 1	Designation of rural areas	Territorial	47	Distribution of territory by type of region (Total area by type of rural region)	
Horizontaal	CI 2	Importance of rural areas	General	8	Total population	
Horizontaal	CI 2	Importance of rural areas	Territorial	48	Distribution of population by type of region	
Horizontaal	CI 3	Population density	General	6	Population density	
Horizontaal	CI 4	Age structure	General	9	Age structure	
Horizontaal	CI 5	Structure of the Economy	General	2	Structure of the Economy (GVA per sector)	

Tabel B4.3 Vertaalsleutel van POP2-baseline- en contextindicatoren naar POP3- contextindicatoren (vervolg)						
POP 2-indicatoren				POP 3-indicatoren		
POP 2- categorie	Nr. indicator	Omschrijving indicator	POP 3- categorie	Nr. indicator	Omschrijving indicator	
Horizontaal	CI 6	Structure of employment				
Horizontaal	CI 7	Long-term unemployment				
Horizontaal	CI 8	Educational attainment				
Horizontaal	CI 9	Land use, 2000	General	5	Land cover (% area in agricultural/forest/natural/artificial classes)	
Horizontaal	CI 9	Land use, 2000	General	7	Total area	
Horizontaal	CI 9	Land use, 2000	Agr/food/forestry	30	Forest area	
Competitiveness	BI 12	Employment development in food industry				
Competitiveness	BI 13	Economic development of food industry				
Competitiveness	BI 14	Labour productivity in forestry	Agr/food/forestry	29	Labour productivity in forestry (GVA per person)	
Competitiveness	BI 15	Gross fixed capital formation in forestry				
Competitiveness	BI 16	Importance of semi-subsistence farming in NMS				
Competitiveness	CI 10	Agricultural land use	Agr/food/forestry	16	Agricultural land use(% arable area/permanent grass/permanent crops)	

Tabel B4.3 Vertaalsleutel van POP2-baseline- en contextindicatoren naar POP3- contextindicatoren (vervolg)						
POP 2-indicatoren			POP 3-indicatoren			
POP 2- categorie	Nr. indicator	Omschrijving indicator	POP 3- categorie	Nr. indicator	Omschrijving indicator	
Competitiveness	CI 10	Agricultural land use	Agr/food/ forestry	17	Areas of extensive agriculture (%JAA for extensive arable crops/extensive grazing)	
Competitiveness	CI 10	Agricultural land use	Agr/food/ forestry	18	Irrigated land	
Competitiveness	CI 10	Agricultural land use	Agr/food/ forestry	19	Total agricultural area	
Competitiveness	CI 11	Farm structure	Agr/food/ forestry	20	Total number of livestock units	
Competitiveness	CI 11	Farm structure	Agr/food/ forestry	21	Number of farms	
Competitiveness	CI 11	Farm structure	Agr/food/ forestry	22	Farm size (ha/farm and %)	
Competitiveness	CI 11	Farm structure	Agr/food/ forestry	23	Economic farm size and distribution (ESU/farm)	
Competitiveness	CI 11	Farm structure	Agr/food/ forestry	24	Number of AWU	
Competitiveness	CI 12	Forestry structure				
Competitiveness	CI 13	Forest productivity				

Tabel B4.3 Vertaalsleutel van POP2-baseline- en contextindicatoren naar POP3- contextindicatoren (vervolg)						
POP 2-indicatoren			POP 3-indicatoren			
POP 2- categorie	Nr. indicator	Omschrijving indicator	POP 3- categorie	Nr. indicator	Omschrijving indicator	
Environm.	BI 17	Biodiversity: Population of farmland birds	Environm.	33	Farmland birds index	
Environm.	BI 18	Biodiversity: High Nature Value farmland areas	Environm.	34	HNV farming (% UAA farmed to generate HNV)	
Environm.	BI 19	Biodiversity: Tree species composition	Environm.	35	Conservation status of species	
Environm.	BI 20	Water quality: Gross Nutrient Balances	Environm.	38.1.a	Water quality: Gross Nutrient Balances (surplus of nutrient kg (P and N) per ha)	
Environm.	BI 21	Water quality: Pollution by nitrates and pesticides	Environm.	38.1.b	Water quality: Nitrates in fresh water (%)	
Environm.	BI 21	Water quality: Pollution by nitrates and pesticides	Environm.	38.2	Water quality: Pesticides in fresh water (%)	
Environm.	BI 22	Soil: Areas at risk of soil erosion	Environm.	40.a	Soil erosion (estimated rate of soil loss by water erosion)	
Environm.	BI 22	Soil: Areas at risk of soil erosion	Environm.	40.b	Soil erosion (estimated agricultural area affected by a certain rate of soil erosion)	
Environm.	BI 23	Soil: Organic farming	Agr/food/forestry	15	Soil: Organic farming	
Environm.	BI 24	Climate change: Production of renewable energy from agriculture and forestry	Environm.	31	Production of renewable energy from agriculture and forestry	

Tabel B4.3 Vertaalsleutel van POP2-baseline- en contextindicatoren naar POP3- contextindicatoren (vervolg)					
POP 2-indicatoren			POP 3-indicatoren		
POP 2- categorie	Nr. indicator	Omschrijving indicator	POP 3- categorie	Nr. indicator	Omschrijving indicator
Environm.	BI 25	Climate change: UAA devoted to renewable energy			
Environm.	BI 26	Climate change: GHG emissions from agriculture	Environm.	32.1	GHG emissions from agriculture: emissions of CH ₄ and N ₂ O
Environm.	BI 26	Climate change: GHG emissions from agriculture	Environm.	32.2	GHG emissions from agriculture: emissions of CO ₂ , CH ₄ and N ₂ O
Environm.	CI 14	LFA	Agr/food/ forestry	25	LFA (% UAA)
Environm.	CI 15	Areas of extensive agriculture	Agr/food/ forestry	17	Areas of extensive agriculture (% UAA for extensive crops/grazing)
Environm.	CI 16	Natura 2000 area	Environm.	41	Natura 2000 area
Environm.	CI 17	Biodiversity: Protected forest	Environm.	42	Biodiversity: Protected forest
Environm.	CI 18	Development of forest area	Environm.	30	Forest area (ha)
Environm.	CI 19	Forest ecosystem health			
Environm.	CI 20	Water quality			
Environm.	CI 21	Water use			
Environm.	CI 22	Protective forests concerning primarily water			
Environm.	CI 23	Protective forests concerning primarily soil			

Tabel B4.3 Vertaalsleutel van POP2-baseline- en contextindicatoren naar POP3- contextindicatoren (vervolg)						
POP 2-indicatoren			POP 3-indicatoren			
POP 2- categorie	Nr. indicator	Omschrijving indicator	POP 3- categorie	Nr. indicator	Omschrijving indicator	
Wider rural dev.	BI 27	Farmers with other gainful activity				
Wider rural dev.	BI 28	Employment development of non-agricultural sector	Territorial dev.	50	Distribution of employment by type of region	
Wider rural dev.	BI 29	Economic development of non-agricultural sector				
Wider rural dev.	BI 30	Self-employment development	Territorial dev.	45	Self-employment development	
Wider rural dev.	BI 31	Tourism infrastructure in rural area	Territorial dev.	46	Tourism infrastructure in rural area (Number of bed places)	
Wider rural dev.	BI 32	Internet take-up in rural areas				
Wider rural dev.	BI 33	Development of services sector				
Wider rural dev.	BI 34	Net migration				
Wider rural dev.	BI 35	Life-long learning in rural areas				
Wider rural dev.	CI 24	Internet infrastructure				
LEADER	BI 36	Development of Local Action Groups				

Tabel B4.4							Vertaalsleutel van POP3-contextindicatoren naar POP2-baseline- en contextindicatoren				
POP 3-indicatoren			POP 2-indicatoren								
POP 3- categorie		Nr. indicator	Omschrijving indicator		POP 2- categorie	Nr. indicator	Omschrijving indicator				
General		1	Economic development		horizontal	BI 1	Economic development				
General		2	Structure of the Economy		Horizontal	CI 5	Structure of the Economy				
General		3	Employment rate		horizontal	BI 2	Employment rate				
General		4	Unemployment		horizontal	BI 3	Unemployment				
General		5	Land cover		Horizontal	CI 9	Land use, 2000				
General		6	Population density		Horizontal	CI 3	Population density				
General		7	Total area		Horizontal	CI 9	Land use, 2000				
General		8	Total population		Horizontal	CI 2	Importance of rural areas				
General		9	Age structure		Horizontal	CI 4	Age structure				
Agr/food/ forestry		10	Agricultural net entrepreneurial income (euro per AWU and standard of living)								
Agr/food/ forestry		11	Agricultural factor income (euro/AWU)								
Agr/food/ forestry		12	Agricultural productivity (TFP index)								
Agr/food/ forestry		13	Labour productivity in agriculture (GVA/AWU)								

Tabel B4.4 Vertaalsleutel van POP3-contextindicatoren naar POP2-baseline- en contextindicatoren (vervolg)						
POP 3-indicatoren			POP 2-indicatoren			
POP 3- categorie	Nr. indicator	Omschrijving indicator	POP 2- categorie	Nr. indicator	Omschrijving indicator	
Agr/food/ forestry	14	Gross fixed capital formation in agriculture				
Agr/food/ forestry	15	Soil: Organic farming	Environm.	BI	23	Soil: Organic farming
Agr/food/ forestry	16	Agricultural land use	Competitiveness	CI	10	Agricultural land use
Agr/food/ forestry	17	Areas of extensive agriculture (%UAA for extensive arable crops/extensive grazing)	Competitiveness	CI	10	Agricultural land use
Agr/food/ forestry	17	Areas of extensive agriculture	Environm.	CI	15	Areas of extensive agriculture
Agr/food/ forestry	18	Irrigated land	Competitiveness	CI	10	Agricultural land use
Agr/food/ forestry	19	Total agricultural area	Competitiveness	CI	10	Agricultural land use
Agr/food/ forestry	20	Total number of livestock units	Competitiveness	CI	11	Farm structure
Agr/food/ forestry	21	Number of farms	Competitiveness	CI	11	Farm structure
Agr/food/ forestry	22	Farm size (ha/farm and %)	Competitiveness	CI	11	Farm structure
Agr/food/ forestry	23	Economic farm size and distribution (ESU/farm)	Competitiveness	CI	11	Farm structure
Agr/food/ forestry	24	Number of AWU	Competitiveness	CI	11	Farm structure
Agr/food/ forestry	25	LFA (% UAA)	Environm.	CI	14	LFA
Agr/food/ forestry	26	Age structure in agriculture				
Agr/food/ forestry	27	Training and education in agriculture				

Tabel B4.4		Vertaalsleutel van POP3-contextindicatoren naar POP2-baseline- en contextindicatoren (vervolg)				
POP 3-indicatoren		POP 2-indicatoren				
POP 3- categorie	Nr. indicator	Omschrijving indicator	POP 2- categorie	Nr. indicator	Omschrijving indicator	
Agr/food/ forestry	28	Labour productivity in food industry				
Agr/food/ forestry	29	Labour productivity in forestry	Competitiveness	BI	14	Labour productivity in forestry
Agr/food/ forestry	30	Forest area	Horizontal	CI	9	Land use, 2000
Environm.	30	Forest area (ha)	Environm.	CI	18	Development of forest area
Environm.	31	Production of renewable energy from agriculture and forestry	Environm.	BI	24	Climate change: Production of renewable energy from agriculture and forestry
Environm.	32	GHG emissions from agriculture: emissions of CH ₄ and N ₂ O	Environm.	BI	26	Climate change: GHG emissions from agriculture
Environm.	32	GHG emissions from agriculture: emissions of CO ₂ , CH ₄ and N ₂ O	Environm.	BI	26	Climate change: GHG emissions from agriculture
Environm.	33	Farmland birds index	Environm.	BI	17	Biodiversity: Population of farmland birds
Environm.	34	HNW farming	Environm.	BI	18	Biodiversity: High Nature Value farmland areas
Environm.	35	Conservation status of species	Environm.	BI	19	Biodiversity: Tree species composition
Environm.	36	Conservation status of habitats				

Tabel B4.4		Vertaalsleutel van POP3-contextindicatoren naar POP2-baseline- en contextindicatoren (vervolg)				
POP 3-indicatoren		POP 2-indicatoren				
POP 3- categorie	Nr. indicator	Omschrijving indicator	POP 2- categorie	Nr. indicator	Omschrijving indicator	
Environm.	37	Water abstraction in agriculture				
Environm.	38.1.a	Water quality: Gross Nutrient Balances	Environm.	BI	20	Water quality: Gross Nutrient Balances
Environm.	38.1.b	Water quality	Environm.	BI	21	Water quality: Pollution by nitrates and pesticides
Environm.	38	Water quality	Environm.	BI	21	Water quality: Pollution by nitrates and pesticides
Environm.	39	Soil quality (tonnes per ha of carbon stock)				
Environm.	40.a	Soil erosion	Environm.	BI	22	Soil: Areas at risk of soil erosion
Environm.	40.b	Soil erosion	Environm.	BI	22	Soil: Areas at risk of soil erosion
Environm.	41	Natura 2000 area	Environm.	CI	16	Natura 2000 area
Environm.	42	Biodiversity: Protected forest	Environm.	CI	17	Biodiversity: Protected forest
Territorial	43	Rural degree of poverty				
Territorial	44	Rural GDP per capita	horizontal	BI	1	Economic development
Territorial dev.	45	Self-employment development	Wider rural dev.	BI	30	Self-employment development

Tabel B4.4		Vertaalsleutel van POP3-contextindicatoren naar POP2-baseline- en contextindicatoren (vervolg)				
POP 3-indicatoren		POP 2-indicatoren				
POP 3- categorie	Nr. indicator	Omschrijving indicator	POP 2- categorie	Nr. indicator	Omschrijving indicator	
Territorial dev.	46	Tourism infrastructure in rural area	Wider rural dev.	BI 31	Tourism infrastructure in rural area	
Territorial	47	Distribution of territory by type of region	Horizontal	CI 1	Designation of rural areas	
Territorial	48	Distribution of population by type of region	Horizontal	CI 2	Importance of rural areas	
Territorial	49	Distribution of GVA by type of region	horizontal	BI 1	Economic development	
Territorial dev.	50	Distribution of employment by type of region	Wider rural dev.	BI 28	Employment development of non-agricultural sector	

Tabel B4.5		Overzicht van POP2-baseline- en contextindicatoren die niet in terugkomen bij de POP3-contextindicatoren	
Competitiveness	BI	12	Employment development in food industry
Competitiveness	BI	13	Economic development of food industry
Competitiveness	BI	15	Gross fixed capital formation in forestry
Competitiveness	BI	16	Importance of semi-subsistence farming in NMS
Environm.	BI	25	Climate change: UAA devoted to renewable energy
Wider rural dev.	BI	27	Farmers with other gainful activity
Wider rural dev.	BI	29	Economic development of non-agricultural sector
Wider rural dev.	BI	32	Internet take-up in rural areas
Wider rural dev.	BI	33	Development of services sector
Wider rural dev.	BI	34	Net migration
Wider rural dev.	BI	35	Life-long learning in rural areas
LEADER	BI	36	Development of Local Action Groups
Horizontal	CI	6	Structure of employment
Horizontal	CI	7	Long-term unemployment
Horizontal	CI	8	Educational attainment
Competitiveness	CI	12	Forestry structure
Competitiveness	CI	13	Forest productivity
Environm.	CI	19	Forest ecosystem health
Environm.	CI	20	Water quality
Environm.	CI	21	Water use
Environm.	CI	22	Protective forests concerning primarily water
Environm.	CI	23	Protective forests concerning primarily soil
Wider rural dev.	CI	24	Internet infrastructure

Tabel B4.6		Overzicht van POP3-contextindicatoren die niet mee werden genomen bij de POP2-baseline- en contextindicatoren
Agr/food/ forestry	10	Agricultural net entrepreneurial income (euro per AWU and standard of living)
Agr/food/ forestry	11	Agricultural factor income (euro/AWU)
Agr/food/ forestry	12	Agricultural productivity (TFP index)
Agr/food/ forestry	13	Labour productivity in agriculture (GVA/AWU)
Agr/food/ forestry	14	Gross fixed capital formation in agriculture
Agr/food/ forestry	26	Age structure in agriculture
Agr/food/ forestry	27	Training and education in agriculture
Agr/food/ forestry	28	Labour productivity in food industry
Environm.	36	Conservation status of habitats
Environm.	37	Water abstraction in agriculture
Territorial	43	Rural degree of poverty

Referenties

EC, 2006. Rural development 2007-2013. Handbook on common monitoring and evaluation framework; Guidance document. DG for Agriculture and Rural development, Brussels.

EC, 2012a. Proposed list of common context indicators for rural development. Version 11/12/2012. Brussels.

LEI Wageningen UR ontwikkelt voor overheden en bedrijfsleven economische kennis op het gebied van voedsel, landbouw en groene ruimte. Met onafhankelijk onderzoek biedt het zijn afnemers houvast voor maatschappelijk en strategisch verantwoorde beleidskeuzes.

LEI Wageningen UR vormt samen met het Departement Maatschappijwetenschappen van Wageningen University en het Wageningen UR, Centre for Development Innovation de Social Sciences Group.

Meer informatie: www.wageningenUR.nl/lei

